

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

11/2017

Listopad

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 30. 11. 2017
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková, Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Bc. H. Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám listopadové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první nese název „Představuje technologická „Velká pětka“ ohrožení hospodářské soutěže?“ a přibližuje aktuální četné úvahy v odborném tisku o případné regulaci pěti největších amerických technologických firem – Applu, Googlu, Microsoftu, Amazonu a Facebooku. Zvláštní pozornost je v textu věnována regulačním aktivitám na úrovni Evropské unie.

Druhý článek pod názvem „Reforma daňového systému ve Spojených státech a její dopady na Evropu“ shrnuje komentáře k probíhajícímu legislativnímu procesu ve Spojených státech, jehož výsledkem má být zásadní daňová reforma. Ačkoliv finální podoba reformy ještě není známa, plní hodnocení zveřejněných návrhů již nyní stránky odborného tisku. Důvodem je jistě i to, že daňové škrty jsou jednou z priorit prezidenta Spojených států Donalda Trumpa.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

V říjnovém čísle dokumentačního bulletinu byl v rubrice Podrobně k tématům publikován článek „Nadcházející změny ve vedení Federálního rezervního systému a Evropské centrální banky“. Jen několik dní po vydání, konkrétně 2. listopadu 2017, nominoval prezident Donald Trump na post předsedy Federálního rezervního systému Jeroma Powella. Pokud jej potvrdí Senát USA, ujme se Powell své funkce 1. února 2018.

Publikováno na webu MF

Fiskální výhled ČR - listopad 2017:

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/fiskalni-vyhled/2017/fiskalni-vyhled-cr-listopad-2017-30172>

Makroekonomická predikce - listopad 2017:

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2017/makroekonomicka-predikce-listopad-2017-30152>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 28. 10. 2017 – 28. 11. 2017 se tentokrát věnuje tématu:

Paradise papers

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Vánoční provoz v Odborné knihovně MF

Rádi bychom Vás upozornili, že v pátek 22. 12. 2017 bude Odborná knihovna MF otevřena pouze do 12:00 a ve dnech 27. 12. 2016 - 29. 12. 2017 bude Odborná knihovna MF uzavřena. Děkujeme za pochopení.

Ostatní služby v oblasti informační podpory poskytované oddělením 3804 - Informační podpora a knihovna zůstávají zachované. V případě urgentní potřeby lze i v období Vánoc zaměstnance Odborné knihovny MF kontaktovat e-mailem: knihovna@mfcr.cz nebo telefonicky: 257 042 588.

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Představuje technologická „Velká pětka“ ohrožení hospodářské soutěže?... 5	
Reforma daňového systému ve Spojených státech a její dopady na Evropu... 10	
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	15
Daně.....	15
Ekonomické vědy. Ekonomie	27
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	29
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	36
Informatika. Počítače	42
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	42
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	44
Podnik a podnikání.....	48
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	50
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	53
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	53
Právo.....	56
Statistika. Demografie. Sociologie.....	59
Účetnictví	60
Veřejná správa.....	61
Veřejné finance. Rozpočet	64
Zdravotnictví	66
Životní prostředí	66
Ostatní	66
Přehled nových knih.....	71

Představuje technologická „Velká pětka“ ohrožení hospodářské soutěže?

Mgr. Marek Benda, B. A.

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Pod označením „Velká pětka“ tento článek chápe pět největších amerických technologických firem – Apple, Google (respektive její firemní matku Alphabet), Microsoft, Amazon a Facebook –, které stále více dominují světovému vývoji i ekonomice tím, že disponují rostoucím objemem dat svých uživatelů, což může ulehčit jejich expanzi do dalších tržních segmentů. Následující odstavce se zabývají nejnovější reflexí celé problematiky ve veřejném prostoru, která se táže, do jaké míry představuje současná „Velká pětka“ hrozbu pro hospodářskou soutěž a jak na tyto velké technologické podniky mají národní a nadnárodní regulátoři reagovat. Hlavní pozornost bude přitom věnována regulačním aktivitám na úrovni Evropské unie.

Širší zhodnocení významu i rizik „Big Five“ pro světovou ekonomiku přináší komentář Financial Times z 27. října 2017 *Big tech rolls on, and the trust regulators roll over*.¹ Článek uvádí, že Apple, Google, Microsoft, Amazon a Facebook jsou aktuálně co do tržní hodnoty na prvním, druhém, třetím, pátém a šestém místě na světě. V součtu jejich hodnota dosahuje 3 bilionů dolarů a stále roste, přičemž v růstu akciového kurzu si zatím nejlépe vede Facebook. Podle článku se sice ještě nejedná o nadhodnocenou investiční bublinu, neboť zmíněné firmy stále vykazují uměřený poměr růstu cen svých akcií a zisku (price-to-earnings ratio) a vyznačují se i vysokou mírou reinvestování zisku. Riziko tržního nadhodnocení, které nastalo na přelomu milénia v souvislosti s tzv. dotcomovou krizí, proto redaktoři „timesů“ nepovažují za akutní. Jinou věcí jsou však rizika regulatorní. Ta se týkají výdělků zejména Googlu a Facebooku prostřednictvím reklamy na svém obsahu (kam ovšem patří i obsah porušující autorská práva či šířící poplašné zprávy), schraňování velkého množství spotřebitelských dat nebo pronikání do stále nových oblastí trhu, jejichž fungování je často přetvářeno podle modelu vítěze beroucího vše. Poslední z těchto problematických jevů je však podle komentáře lépe řešitelný než první dva, neboť jak otázka zodpovědnosti internetového prohlížeče či platformy za veškerý svůj obsah, tak nakládání s dosud nevídaným objemem dat představují zcela nové fenomény, na nichž bude teprve nutné hledat obecný konsensus. Otázka ochrany hospodářské soutěže ale tak náročné hledání vhodné odpovědi nevyžaduje. Regulátoři přitom nemusejí rovnou sahat k nucenému rozbíjení koncernů do menších částí, stačí jen omezovat akvizice, aby primární „konečnou stanici“ ve vývoji mladých start-upů se opět stala první veřejná nabídka akcií a nikoliv přímé skoupení gigantem, které může negativně postihnout inovace, alokaci kapitálu a v důsledku i vlastní komfort samotných uživatelů.

Podle Barryho Lynna a Matta Stollera z amerického think-tanku Open Market Institute je ale situace vážná a regulátoři by měli rázně jednat. V komentáři pro britský deník The Guardian *How to stop Google and Facebook from becoming even more powerful*² z 2. listopadu 2017 žádají, aby technologickým gigantům – a Googlu s Facebookem obzvláště – byly zcela zakázány akvizice dalších podniků. Právě největší internetový prohlížeč a provozovatel největší sociální sítě podle Lynna a Stollera agresivně omezují konkurenci skupováním jedinečných a inovativních technologií a platforem. Facebook se například v roce 2013 stal majitelem společnosti na analýzu mobilních dat Onavo, která vyvinula nástroj na sledování a vyhodnocování internetového chování uživatelů smartphonů, což mu umožňuje rychlou reakci na aplikace konkurentů. Google zase v roce 2010 získal společnost ITA Software vyvíjející programy pro vyhledávání a rezervace letů. Při svém vstupu do společnosti se sice zavázal ponechat alespoň část softwaru nejméně pět let v režimu otevřeného přístupu. Dnem 10. dubna 2018 však tento režim bude definitivně ukončen, čímž Google odstřihne zejména malé konkurenční vyhledávače letových spojení od bezplatného přístupu k datům a know-how

¹ FINANCIAL TIMES. Big tech rolls on, and the trust regulators roll over. In: FT.com [online], October 27, 2017 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/6819e8fe-bb1f-11e7-9fbf-4a9c83ffa852>

² LYNN, Barry; STOLLER, Matt. How to stop Google and Facebook from becoming even more powerful. In: THEGUARDIAN.com [online], Thursday 2 November 2017 10.00 GMT [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2017/nov/02/facebook-google-monopoly-companies>

své nynější divize.³ Na rozdíl od redakce Financial Times si však Lynn a Stoller od vyhlášení stop stavu na další nákupy slibují nejen obranu hospodářské soutěže, ale i zmírnění problémů spojených s šířením rizikového obsahu i kumulací dat. V tomto ohledu se totiž Google a Facebook nacházejí v paradoxním postavení: na jedné straně disponují vyčerpávajícími informacemi o svých jednotlivých uživateli, na druhé straně ale nejsou schopny rozpoznat charakter zadavatelů reklamy a jiných obsahů a zabránit tak například vměšování se ruských hackerů do prezidentské volební kampaně v USA nebo šíření „fake news“.⁴ Kdyby tedy například americký antimonopolní úřad (Federal Trade Commission) býval už v minulosti zabránil koupi platformy WhatsApp a Instagram Facebookem, zachoval by tak nejen vyšší pluralitu v tržním segmentu sociálních sítí, ale omezil by i tuto bezpečnostní hrozbu vzniklou kumulací velkého množství dat v rukou jednoho dominantního hráče. Budou-li podobné transakce v USA již znemožněny, duopol Google-Facebook v oblasti internetové reklamy tak sice nebude úplně eliminován a ani cílenému ovlivňování voličů cizími státy nebude zcela zabráněno. Může však být vytvořen časový prostor pro veřejnou debatu, jak se dále bránit monopolům ohrožujícím občanské, umělecké, ekonomické i politické svobody.

K akci proti dominanci „Velké pětky“ vyzývá rovněž Paddy Cosgrave, spoluzakladatel a organizátor každoročního světového setkání technologických firem s názvem Web Summit. Před začátkem jeho letošního ročníku, dne 6. listopadu 2017, se v tomto smyslu vyjádřil v článku zpravodajské agentury Reuters *World needs new rules for powerful tech: Web Summit chief*.⁵ Všechny tyto velké technologické korporace Cosgrave považuje za faktické monopoly, a proto podporuje iniciativu evropské komisařky Margrethe Vestagerové (čti „Vestagerové“) ukončit jejich privilegované postavení, jak v oblasti zdanění, tak i ve vlastní hospodářské soutěži. Nová pravidla jsou podle něj stejně potřebná jako v minulosti, když došlo k etablování nových technologických výdobytků, jako byl například vynález automobilu. Současný „operační systém“ západní společnosti navíc fungoval s určitými modifikacemi posledních 200 let a nyní už je čas na změnu. Jak má tato změna přesně vypadat, Cosgrave již neupřesňuje. Chválí-li však snahy členky Evropské komise pro hospodářskou soutěž Vestagerové, věnujme pozornost právě jim. A nejen proto, že tato komisařka byla jedním z hlavních řečníků na letošním Cosgravově Web Summitu v portugalském Lisabonu.

Již v jednom z loňských čísel Finančních a ekonomických Informací jsme psali o řízení Evropské komise proti společnosti Apple a Irsku, jež skončilo konstatováním neoprávněné daňové výhody pro tuto nadnárodní společnost.⁶ Irsku proto Komise uložila požadovat od Applu rekordní daňový doplatek ve výši 13 miliard eur plus úroky. Protože se ale irská vláda dosud zdráhá tuto částku po Applu vymáhat, oznámila komisařka Vestagerová počátkem října 2017 přípravu žaloby proti tomuto členskému státu EU u Evropského soudního dvora. Současně s avizováním žaloby také došlo k dokončení šetření proti Lucembursku, které mělo poskytovat obdobné preferenční daňové ošetření evropských zisků mezinárodního internetového obchodu Amazon, čímž podle Evropské komise vznikl nedoplatek za 250 milionů eur.⁷ Ještě dříve, v květnu 2017, Komise uvalila pokutu i Facebooku ve výši 110 milionů eur za dodatečnou změnu v nakládání s daty uživatelů u jím zakoupené platformy WhatsApp, které

³ K omezení služeb k aplikacím někdejší ITA Software podrobněji viz GOOGLE DEVELOPERS. Shutdown FAQs. In: DEVELOPERS.GOOGLE.com [online], Last Update 8 listopad 2017 [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: <https://developers.google.com/qpx-express/faq#EndOfServiceFAQs>

⁴ K fenoménu „fake news“ podrobněji viz DUDÁČKOVÁ, Taťána. Fake news a post-pravda nejen ve finanční a ekonomické oblasti. In: Finanční a ekonomické INFORMACE sv. 2017, č. 5, s. 9-13, ISSN: 1804-7262. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF_2017-c-05_2017-05_Financni-a-ekonomicke-informace-52017.pdf [cit. 2017-11-09]

⁵ BUGGE, Axel. World needs new rules for powerful tech: Web Summit chief. In: REUTERS.com [online], November 6, 2017 / 2:44 PM [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/us-portugal-websummit/world-needs-new-rules-for-powerful-tech-web-summit-chief-idUSKBN1D61OI>

⁶ DUDÁČKOVÁ, Taťána. Vyhýbání se dani: rozhodnutí Evropské komise v případě společnosti Apple a další současné aktivity. In: Finanční a ekonomické INFORMACE sv. 2016, č. 11, s. 9-11, ISSN: 1804-7262. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF_2016-c-11_2016-11_Financni-a-ekonomicke-informace-112016.pdf [cit. 2017-11-09]

⁷ TOPLENSKY, Rochelle; BEESLEY, Arthur; SAMSON, Adam. EU takes Ireland to court over Apple taxes, October 4, 2017 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/fac76fd1-7cf6-3abb-8fad-5cebfd6d96bd>

oproti předchozím deklamacím Facebooku slouží i pro účely reklamních agregátorů na dalších sociálních sítích společnosti (tj. jak na domovském Facebooku, tak na Instagramu).⁸ A v neposlední řadě po uzavření tohoto řízení s Facebookem došlo rovněž k ohlášení mimořádné sankce za 2,42 miliardy eur vůči Alphabet Inc., vlastníci prohlížeč Google, včetně požadavku na zjednání nápravy ve věci zvýhodňování vlastní služby Googlu srovnávající ceny obchodníků ve výsledcích vyhledávání.⁹ Zároveň tím ale postihy pro Google nemusí končit, protože Evropská komise s ním vede ještě dvě další řízení, jež se týkají dohod s výrobcí mobilních telefonů typu Android o výrobním nastavení těchto telefonů opatřených googlovskými aplikacemi a zvýhodňování vlastní reklamní platformy prostřednictvím aplikace AdSense, kterou Google nabízí provozovatelům webových stránek.¹⁰

K těmto sporům a iniciativám se komisařka Vestagerová vrátila i 7. listopadu 2017 ve svém lisabonském projevu na Web Summitu s názvem *Clearing the path for innovation*¹¹, v němž svou politiku a postoj Evropské komise blíže zdůvodnila. Vestagerová zdůrazňuje, že problémem není samotná velikost technologických korporací, jako spíše vytlačování konkurenta. Není nic problematického na tom, že prohlížeč Google je světově dominantním nástrojem mezi uživateli, ale nebezpečná je okolnost, pokud výsledky konkurenčních srovnávačů cen se začínají objevovat na jeho seznamech odkazů až na čtvrté straně. Rovněž kumulace velkoobjemových dat (big data) není nic špatného, nezavírá-li však – zejména po dokončených fúzích – konkurenci přístup k danému trhu. Všechna taková podezření Evropské komise se sice zdaleka nemusejí potvrdit, jak dokládají i výsledky šetření nákupu sociální sítě LinkedIn Microsoftem v roce 2016.¹² To by ale nemělo diskvalifikovat samotné nástroje této kontroly, jež mají regulátoři k dispozici. A nakonec Vestagerová nechce být vnímána jako odpůrkyně úspěchu, ten však podle ní nesmí záviset na velikosti podniku a jeho konexích u národních vlád, nýbrž na kvalitě nabízeného produktu. A proto také její úřad vystupuje proti preferenčním daňovým ujednáním a usiluje o etablování mezinárodního systému zdanění digitální ekonomiky. V reakci na aktuální aféru „Paradise Papers“ pak Vestagerová po svém projevu sdělila, že se nyní zaměří znovu na firmu Apple a její daňové aranžmá tentokrát na britském ostrově Jersey, kam společnost přenesla daňovou rezidenturu dvou svých dceřiných firem po zpřísnění irské legislativy.¹³

⁸ BODONI, Stephanie; SEBAG Gaspard; WHITE, Aoife. Facebook Fined \$122 Million for Misleading EU Over WhatsApp, In: BLOOMBERG.com [online], Updated on 18. května 2017 20:56 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-05-17/facebook-said-to-face-european-union-fine-over-whatsapp-deal-j2fbktiu>

⁹ DROZDIAK, Natalia; SCHECHNER, Sam. Google Slapped With \$2.7 Billion EU Fine Over Search Results; EU orders Google to treat rival comparison-shopping services equally in its search results. In: Wall Street Journal (Online), 27 June 2017 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <https://search.proquest.com/central/docview/1913640782/2C63404E79454482PQ/10?accountid=45378>

¹⁰ K těmto řízením a argumentům Evropské komise pro jejich zahájení viz: EUROPEAN COMMISSION. Antitrust: Commission opens formal investigation against Google in relation to Android mobile operating systém. European Commission – Fact Sheet. In: EUROPA.eu [online], 15 April 2015 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-4782_en.htm; EUROPEAN COMMISSION. Antitrust: Commission takes further steps in investigations alleging Google's comparison shopping and advertising-related practices breach EU rules*. European Commission – Press release. In: EUROPA.eu [online], Updated 14/07/2016, 17:30 CET [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-2532_en.htm

¹¹ VESTAGER, Margrethe. Clearing the path for innovation. Web Summit Lisbon, 7 November 2017. In: EC.EUROPA.eu [online], 7 November 2017 [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2014-2019/vestager/announcements/clearing-path-innovation_en

¹² EUROPEAN COMMISSION. Mergers: Commission approves acquisition of LinkedIn by Microsoft, subject of conditions. European Commission – Press release. In: EUROPA.eu [online], 6 December 2016 [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-4284_en.htm

¹³ WONG, Joon Ian. The EU's competition chief explains why punishing Bit Tec his good for innovation. In: QZ.com [online], November 07, 2017 [cit. 2017-11-10]. Dostupné z: <https://qz.com/1122482/margrethe-vestager-at-web-summit-slams-google-apple-and-woos-tech-startups/>; ke kontextu a problematice přesunu části dceřiných firem společnosti Apple na Jersey podle informací z „Paradise Papers“ viz DRUCKER, Jesse; BOWERS, Simon. After a Tax Crackdown, Apple Found a New Shelter for Its Profits. In: NYTIMES.com [online], Nov. 6, 2017 [cit. 2017-11-10]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2017/11/06/world/apple-taxes-jersey.html>

V souvislosti s cílem Evropské komise na dosažení mezinárodního systému zdanění digitální ekonomiky představili také už 21. září 2017 komisaři Andrus Ansip, Pierre Moscovici a Valdis Dombrovskis návrhy možných reforem. Návrhy jsou popsány v komuniké s názvem *A Fair and Efficient Tax System in the European Union for the Digital Single Market*.¹⁴ Zde je jako dlouhodobá strategie diskutován tzv. společný konsolidovaný základ pro daň z příjmů právnických osob (CCCTB) na úrovni Evropské unie, který by byl postaven na doporučením přístupů zohledňujícím otázku alokace kapitálu, práce a výnosů z prodeje. Zároveň však komisaři nastínili řešení realizovatelná v podstatně kratším časovém horizontu než tato stále kontroverzní harmonizace daňového základu. Těmi by mohly být: 1) vyrovnávací daň z obratu uvalená na dosud nezdaněné či nedostatečně daněné internetové aktivity mezi podniky a mezi podnikem a zákazníkem (equalisation tax); 2) zdrojová daň na platby za online získané zboží a služby, pokud je poskytovatelem subjekt se sídlem mimo Evropskou unii; 3) zvláštní odvod na příjmy generované prostřednictvím digitálních služeb nebo reklamní aktivity, které vznikly transakcemi s domácími zákazníky, u nichž ovšem „signifikantní hospodářskou přítomnost“ vykazuje entita se sídlem mimo EU. Toto komuniké se stanoviskem Evropské komise, která se také postavila proti unilaterálním akcím jednotlivých členských států ve věci zdanění digitální ekonomiky, bylo představeno i na zasedání Rady ministrů financí EU (ECOFIN) dne 10. října 2017 s tím, že jeho závěry budou znovu projednány na půdě Rady dne 5. prosince 2017. Z jednání v Radě by měla vzejít rovněž pozice EU pro diskuse o férovém zdanění digitální ekonomiky na úrovni OECD a skupiny G20 na jaře 2018.¹⁵

Zda alespoň v Evropské unii dojde v boji proti přesouvání zisků nadnárodních korporací včetně „Velké pětky“ k určitému průlomu, není tedy ještě zdaleka jisté. I přes nemalé pozdvižení kolem nejnovější aféry „Paradise Papers“ si zde značnou dávku skepse uchovávají redaktoři německého deníku *Süddeutsche Zeitung* v článku *Stirb langsam, Steuerflucht*.¹⁶ Rychlé úspěchy záměrů Evropské komise na tomto poli totiž podle nich zcela jistě zhatí pravidlo jednomyslnosti, kterému na unijní úrovni podléhají všechny daňové legislativní návrhy. O tom se ostatně přesvědčil na říjnovém summitu Evropské rady francouzský prezident Emmanuel Macron, když zejména Irsko a další spíše menší státy EU odmítly jeho návrh na zvláštní celoevropské zdanění pro mezinárodně operující technologické firmy původem z USA.¹⁷ Sice podle všeho dojde v prosinci 2017 na ECOFINu ke schválení černé listiny daňových rájů a již v tomto roce bylo na úrovni EU implementováno opatření „Country-by-Country-Reporting“ (CbCR) z dílny OECD. Toto opatření zaváže nadnárodní podniky operujících na území participujících států předkládat data o obratu, zisku a daňových povinnostech podle jednotlivých zemí svého působení. Ovšem i tato opatření mají své vady na kráse, pokud se zmíněná černá listina daňových rájů bude týkat jen třetích zemí a jestliže některé členské státy jako Německo budou nadále blokovat návrh Komise na veřejný přístup ke zprávám firem podle CbCR.

Vůči americkým technologickým firmám tak Evropská komise zatím může postupovat především pomocí svých antimonopolních nástrojů. Ovšem i zde lze nalézt kritické připomínky. Poměrně tvrdé hodnocení si Komise v poslední době vysloužila od amerického právníka se specializací v protikartelových sporech Garyho Rebacka. Ve svém článku pro *Financial Times* *Google outwits the European Commission once again*¹⁸ z 26. října 2017 se Reback věnuje již zmíněnému řízení proti

¹⁴ EUROPEAN COMMISSION. Communication from the Commission to the European Parliament and the Council: A Fair and Efficient Tax System in the European Union for the Digital Single Market. COM(2017) 547 final. In: EUROPA.eu [online], 21.9.2017 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/1_en_act_part1_v10_en.pdf

¹⁵ COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. Outcome of the Council meeting. 3563rd Council meeting Economic and Financial Affairs, Luxembourg, 10 October 2017. 12975/17. In: CONSILIUM.EUROPA.eu [online], 10.10.2017 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z:

<http://www.consilium.europa.eu/media/22092/st12975en17.pdf>

¹⁶ MÜHLAUER, Alexander; WIEGAND, Ralf; WILLMROTH, Jan. *Stirb langsam, Steuerflucht*. In: SUEDEDEUTSCHE.de [online], 10. November 2017, 05:27 Uhr [cit. 2017-11-13]. Dostupné z:

<http://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/paradise-papers-stirb-langsam-steuerflucht-1.3742199>

¹⁷ FRANCE24. EU puts brakes on Macron's Google tax push. In: FRANCE24.com [online], 20 October 2017 – 17H38 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: <http://www.france24.com/en/20171020-eu-puts-brakes-macrons-google-tax-push>

¹⁸ REBACK, Gary. *Google outwits the European Commission once again*. In: FT.com [online], October 26, 2017 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d211baec-ba3a-11e7-bff8-f9946607a6ba>

Googlu ve věci zvýhodňování jeho vlastního porovnávače cen, které skončilo více než dvoumiliardovou sankcí a jež Google nakonec napadne u Soudního dvora EU.¹⁹ Reback nicméně upozorňuje, že Evropská komise předběžně akceptovala návrh na nápravu ze strany Googlu bez toho, aby na něj uvalila další dodatečné sankce. Googlem přednesené řešení tkví ve vytvoření pouze jediné googlovské divize srovnávače cen, proti níž a současně spolu navzájem budou ostatní konkurenti soupeřit o výhodnější umístění na stránce Googlu. Reback však připomíná, že již v roce 2014 podobný návrh řešení Komise odmítla,²⁰ nyní jej však je ochotna přijmout, a to bez ohledu na širší dopady Googlem prováděné cenové politiky na jednotlivé internetové obchody a spotřebitele. Portály srovnávající ceny navíc od vstupu Googlu do této oblasti v roce 2013 značně ztratily na své tržní síle a již nebudou s to mu účinně konkurovat. Pokud tedy unijní komisaři na nabídku Googlu definitivně přistoupí, dokáží tím, že se nechali ošálit a ve vztahu k technologickým gigantům ze Silicon Valley se tak budou muset spokojit pouze s vymáháním daní. V boji proti monopolům však podle Rebacka takový licoměrný přístup nepřinese žádné reálné výsledky. Jak ovšem bylo ukázáno už v předchozích odstavcích, narážejí také snahy Komise o vyšší zdanění „Big Five“ v rámci institucionálního fungování Evropské unie na své limity.

K jaké konkluzi lze tedy na základě uvedených poznatků a komentářů dospět? Všechny zde přednesené stati a stanoviska se shodují na tom, že „Velká pětka“ bez zásahu regulátora představuje riziko pro hospodářskou soutěž, ať už svými aktivitami, nebo jen čistě svou velikostí a množstvím spravovaných dat. Kritický čtenář však může namítnout, že stanovisko samotných technologických gigantů ze Silicon Valley nebylo v celém textu nijak zohledněno. To je námitka oprávněná, lze k ní však uvést, že pozice dotyčných korporací k přednesené kritice, jež bylo možné ve veřejném prostoru zaznamenat, byly velmi kusé a defenzivní. Aby však bylo spravedlnosti učiněno za dost, nechť je alespoň v závěru nastíněna i normativní argumentace „d'áblova advokáta“ ve prospěch „Velké pětky“. Ta by mohla být formulována tak, že i přes svou všudypřítomnost a sílu významně určovat či dokonce si diktovat podmínky v daném tržním prostředí, se tyto podniky výrazně zasloužily o propojení dosud v dějinách nevídaného počtu lidí a podniků. A současně, jak poznamenala i evropská komisařka Vestagerová ve své řeči na Web Summitu, lze těžko mezi začínajícími vývojáři najít subjekt, který by nechtěl dosáhnout podobného významu jako například Google.²¹ „Velkou pětku“ je proto možné vnímat nejen jako nebezpečí pro volný trh, ale také jako jeho druhou a zcela komplementární, byť někdy až hydeovskou tvář. Jak je však zároveň patrné z vyznění výše zmíněných článků, může určitá společenská dohoda takto chápaný charakter volného trhu přinejmenším spoluurčovat. Zůstává jen otázkou, jak úspěšná taková dohoda, zejména na mezinárodním poli, může být.

¹⁹ BOFFEY, Daniel. Google appeals against EU's €2.4bn fine over search engine results. In: THEGUARDIAN.com [online], Monday 11 September 2017 19.03 BST [cit. 2017-11-10]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/technology/2017/sep/11/google-appeals-eu-fine-search-engine-results-shopping-service>

²⁰ BARKER, Alex; WATERS, Richard. EU rejects Google's antitrust deal again. In: FT.com [online], September 8, 2014 [cit. 2017-11-13]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/4af20576-3757-11e4-8472-00144feabdc0>

²¹ Viz pozn. č. 11

Reforma daňového systému ve Spojených státech a její dopady na Evropu

Ing. Bc. Daniel Kný

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

V posledních týdnech roku vrcholí legislativní úsilí Spojených států o schválení daňové reformy, která má být nejen dle prohlášení představitelů Republikánské strany nejvýznamnějším počinem v daňové oblasti za období celé generace Američanů. Zároveň jsou daňové škrty jednou z priorit prezidenta Spojených států Donalda Trumpa. Ačkoliv finální podoba reformy prozatím není známá, věnuje se tento článek hodnocení reformních návrhů ekonomy a ekonomickými komentátory. Jaké můžeme očekávat dopady na hospodářský růst, na nerovnost rozdělení důchodů v rámci americké společnosti či na fiskální kondici Spojených států? Jak komentáře hodnotí načasování změn v období vrcholící hospodářské expanze? A jak může ovlivnit vzájemný vztah Spojených států a Evropské unie?

Sam Fleming v článku „*How the House and Senate tax plans compare*“¹ stručně srovnává senátní verzi daňové reformy s návrhem Sněmovny reprezentantů. Obě komory Kongresu přitom budou muset schválit daňovou reformu ve stejném znění. Prezident Trump rovněž tlačí na její schválení do konce tohoto roku, přičemž je třeba mít na paměti, že disponuje právem veta, na jehož přehlasování nemají republikáni ani v jedné z komor dostatečnou sílu. Co se týče zdanění jednotlivců, navrhuje sněmovní verze redukci současných sedmi daňových pásem na čtyři, zatímco senátní verze zachovává sedm pásem, avšak s nižšími daňovými sazbami než dnes. Oba návrhy zdvojnásobují standardní odpočet daně, avšak liší se ve vztahu k dalším odpočtům. Senát navrhuje pouze dočasné snížení individuálních daní do prosince 2025, zatímco Sněmovna reprezentantů nepočítá s žádným časovým omezením. Pouze senátoři do svého daňového balíčku začlenili zrušení zákona požadujícího povinné zdravotní pojištění Američanů. Oba návrhy zdvojnásobují hranici pro osvobození od daně z nemovitosti, přičemž sněmovní návrh počítá s jejím úplným zrušením v roce 2025. Co se týče korporátní daně, obě komory Kongresu navrhuje snížení daňové sazby ze současných 35 % na pouhých 20 %. Zákodárci se také shodují na omezení výše úrokových odpočtů z korporátní daně, přičemž umožňují firmám okamžité odepisování jejich investičních nákladů. Co se týče neregistrovaných společností („pass through companies“), oba návrhy počítají se snížením daňového zatížení, avšak liší se příslušnými mechanismy a daňovými sazbami při řešení problému, jak zabránit daňovým únikům. Senát i Sněmovna reprezentantů rovněž počítají se zdaněním jednorázové repatriace zisků nashromážděných americkými společnostmi v zahraničí, a to nižší sazbou, než je sazba korporátní daně. Představitelé Kongresu chtějí přechod na tzv. teritoriální systém, kdy jsou zisky nadnárodních společností zdaněny tam, kde jsou vyprodukovány. Obě komory přijaly rozdílný systém k omezení motivů firem pro přesouvání výdělků do zahraničí, respektive jejich zadržování mimo území Spojených států.

Kritický postoj k záměrům daňové reformy zaujímá bývalý ministr financí USA Lawrence Summers ve svém komentáři „*A Republican tax plan that will help the rich and harm growth*“.² Souhlasí s tím, že ve Spojených státech je možné prostřednictvím daňové reformy podnítit investice, zvyšování mezd a zároveň zjednodušit systém a zvýšit jeho férovost a legitimitu. Návrh republikánů ve Sněmovně reprezentantů však podle něj může způsobit pravý opak. Summers považuje zejména tři aspekty tohoto návrhu za téměř nevysvětlitelné. Nejprve se ptá, jaký je důvod pro daňové škrty, které kumulativně zvýší deficit o 1,5 bilionu dolarů za deset let a potenciálně ještě o více v delším horizontu. Daňové škrty financované dluhem podle něj zvyšují deficit obchodní bilance a omezují investice. Federální dluh navíc rychle roste a současné škrty tak budou muset být v budoucnu kompenzovány ještě vyšším zvýšením daní či seškrtáním výdajů. Podobný argument rozvíjí ve svém

¹ FLEMING, Sam. How the House and Senate tax plans compare. In: *FT.com* [online]. November 18, 2017, 12:10 am [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/0ec3e9d0-c830-11e7-ab18-7a9fb7d6163e#myft:list:page>.

² SUMMERS, Lawrence. A Republican tax plan that will help the rich and harm growth. In: *FT.com* [online]. November 5, 2017, 4:46 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/5c0be71a-bf2a-11e7-823b-ed31693349d3#myft:list:page>.

komentáři „*A tax cut's unintended consequences*“³ Justin Lahart, když upozorňuje, že fiskální stimul způsobený daňovými škrty přichází v době, kdy hospodářská expanze ve Spojených státech trvá již osm let, panuje nízká nezaměstnanost a Fed zpřísňuje svou měnovou politiku. Fed může na daňové škrty reagovat rychlejším zvyšováním úrokových sazeb, a tím eliminovat potenciální výhody pro americké firmy. Summers se dále ve výše citovaném článku ptá, proč má být sazba korporátní daně snížena až na 20 %. Zlepšení investičního prostředí pro firmy je totiž v návrhu Sněmovny reprezentantů (po dobu pěti let) zajištěno možností odepisovat celé investice do nového vybavení v roce, ve kterém jsou učiněny. Efektivní sazba daně na nové investice tak je redukována na nulu či ještě méně, i kdyby nedošlo k žádnému snížení sazby korporátní daně. Takové snížení pak podle něj vede především k odměnění akcionářů, přičemž pochybuje, zda zrovna ti by měli být cílovou skupinou výhod z daňové reformy. Summers rovněž odmítá poukaz republikánů na mezinárodní situaci a jejich teritoriální přístup, který nakonec může vést k podpoře výroby mimo území USA. Ptá se, zda by pro Spojené státy nebylo lepší postavit se do čela iniciativy, která by zabránila „závodu ke dnu“ v souvislosti s korporátním zdaněním místo toho, aby se tento závod snažily vyhrát. Třetí aspekt daňové reformy, který Summers podrobuje kritice, je začlenění opatření, která zvýhodňují nejbohatší daňové poplatníky a znevýhodňují rodiny se středními příjmy. Odmítá zrušení daně z nemovitosti, kterou hradí pouze 0,2 % domácností, či snížení sazby daně jednotlivců, kteří operují v rámci neregistrovaných společností. Návrh daňové reformy navíc výpadky z těchto opatření nekompensuje omezením mezer v daňovém systému, které umožňují daňové úniky, ale redukcí opatření typu daňové úlevy adopce, odpočtu na hlavní léčebné výlohy či odečitatelnosti úroků ze studentských půjček. Na závěr Summers konstatuje, že by daňová reforma měla být fiskálně neutrální, neměla by snížit progresivitu daňového systému, měla by posílit motivaci pro investice ve Spojených státech a měla by zvýšit legitimitu daňového zákoníku.

Edward Luce ve svém komentáři „*Trump's badly mis-sold tax reform plans*“⁴ vidí ironii v tom, že daňové škrty prohloubí nerovnosti, které umožnily zvolení Donalda Trumpa do Bílého domu. Daňová reforma, která by si vysloužila potlesk ekonomů na pravici i na levici, by podle něj obsahovala odstranění daňových úlev pro zvláštní zájmy, které by vedlo ke zjednodušení daňového zákoníku a k narovnání podmínek pro menší podniky. Samotné daňové škrty však ponechají daňový systém s mezerami a s nižšími sazbami pro ty, kteří z něj dosud profitovali. Navíc zhorší rozpočtový deficit, což bude mít negativní dopad především na „zapomenuté Američany“. Také Martin Wolf ve svém komentáři „*A Republican tax plan built for plutocrats*“⁵ varuje před výrazně nerovnoměrným rozdělením výhod z daňové reformy ve prospěch nejbohatšího procenta obyvatel USA. Cituje Center on Budget and Policy Priorities, podle něž by okolo 45 % snížení daní do roku 2027 šlo ve prospěch domácností s ročními příjmy nad 500 000 dolarů a 38 % ve prospěch domácností s příjmy nad 1 000 000 dolarů. V senátní verzi by si dokonce pohoršily domácnosti s ročními příjmy pod 75 000 dolarů. Na základě historických dat zpochybňuje argument zastánců reformy, že snížení sazby korporátní daně povede k významnému nárůstu firemních investic. Vedle toho polemizuje s ekonomikou nabídkové strany na základě skutečnosti, že ani daňové škrty Reaganovy éry nevedly k rychlejšímu růstu potenciálního produktu USA. Podobně jako výše zmínění komentáři nepovažuje za vhodný fiskální stimul v podobě daňových škrťů v době plné zaměstnanosti.

Historické případy vlivu daňových škrťů na hospodářský růst rozebírá ve svém komentáři „*The link between economic growth and tax cuts is tenuous*“⁶ také Kate Davidson. Cituje michiganského profesora ekonomie Joela Slemroda, podle jehož studie je mezi mírou hospodářského růstu a sazbami daní nejistý vztah. Ten je mj. komplikovaný kvůli vlivu úrokových sazeb. Davidson též zmiňuje názor dalších ekonomů, že vysoké veřejné deficity vytěsňují soukromé investice a poškozují tak

³ LAHART, Justin. A tax cut's unintended consequences. In: *WSJ.com* [online]. September 26, 2017, 11:12 am [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/a-tax-cuts-unintended-consequences-1506439330>.

⁴ LUCE, Edward. Trump's badly mis-sold tax reform plans. In: *FT.com* [online]. October 25, 2017, 4:11 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/27422fba-b964-11e7-9bfb-4a9c83ffa852#myft:list:page>.

⁵ WOLF, Martin. A Republican tax plan built for plutocrats. In: *FT.com* [online]. November 21, 2017, 5:27 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e494f47e-ce1a-11e7-9dbb-291a884dd8c6#myft:list:page>.

⁶ DAVIDSON, Kate. The link between economic growth and tax cuts is tenuous. In: *WSJ.com* [online]. October 1, 2017, 12:03 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/the-link-between-economic-growth-and-tax-cuts-is-tenuous-1506873601>.

hospodářský růst. Za zcela stěžejní považuje autorka komentáře produktivitu a participaci pracovní síly. Jejich zvyšování by měl být hlavní cíl efektivní daňové politiky. Čistý efekt snížení sazeb individuálních daní je podle ní mírně pozitivní pro míru participace na pracovním trhu. Zároveň mohou mít změny daňové politiky krátkodobý pozitivní vliv i na firemní investice. Ten však v průběhu času slábne.

Dylan Matthews v článku „*The numbers are in: Trump's tax plan is a bonanza for the rich, not the middle class*“⁷ cituje výpočet dopadů návrhu daňové reformy Trumpovy administrativy a kongresových republikánů na různé příjmové kategorie Američanů. Tento výpočet zveřejnilo neustranické Tax Policy Center, na něž se odvolává i řada dalších komentátorů. I v relativním vyjádření (v procentech) by na daňových změnách mělo vydělat zejména 0,1 – 1 % nejbohatších domácností. Justin Lahart však v komentáři „*Why investors should care about Trump tax cuts' fairness*“⁸ upozorňuje na skutečnost, že takový výpočet je opřen o předpoklad ohledně toho, jak se snížení sazeb korporátní daně promítne v příjmech bohatých Američanů. Tax Policy Center předpokládá, že akcionáři a věřitelé platí 80 % korporátní daně prostřednictvím snížení svých příjmů, zatímco na zaměstnance dopadá pouze 20 % nákladů korporátní daně, které jim snižují mzdy. Pokud by podle Laharta byly předpoklady změněny, pak by střední třída profitovala ze snížení sazeb korporátní daně více. Nicméně autor komentáře dále uvádí, že bohatí by byli nejspíše prvními, kdo by z daňových škrťů profitoval, protože by firmy na příliv peněz pravděpodobně reagovaly jejich zadržením či vyplacením v podobě dividend (namísto zvýšení mezd). Neměli bychom podle něj také zapomínat na reakci akciových trhů, které by na daňové škrty reagovaly růstem a zvýšilo by se tak bohatství akcionářů. Nejspíš by tedy zpočátku nedošlo k výraznému nárůstu spotřeby, protože bohatší lidé jsou méně ochotni reagovat na zvýšení svých příjmů či svého bohatství většími spotřebními výdaji.

Výrazně odlišný pohled na dopady daňové reformy nabízí ve svém komentáři „*Tax reform will give workers a raise*“⁹ Lawrence B. Lindsey. Daňový balíček v Kongresu hodnotí velmi pozitivně a argumentuje, že dodatečný růst se promítne ve vyšších reálných mzdách zaměstnanců. Okamžité odepisování nových investic považuje za výrazný podnět pro růst investiční aktivity zejména malých a středních podniků. Odmítá zároveň argument, že by reforma měla omezené dopady vzhledem k tomu, že se americký trh práce nachází blízko stavu plné zaměstnanosti. Naopak, aby ekonomika mohla růst vyšším tempem, je třeba hledat další zdroje růstu, a to je právě zvyšování produktivity a akumulace kapitálu. Pokud se produktivita a tvorba kapitálu vrátí ke svým normálním historickým hodnotám, může dosáhnout roční růst HDP 2,6 %, aniž by docházelo ke snižování míry nezaměstnanosti. Předpokládá přitom pomalý meziroční nárůst zásoby pracovní síly o 0,7 %. Lindsey tvrdí, že právě v podmínkách plné zaměstnanosti přispívá nabídkový daňový zákon k růstu podílu práce na celém hospodářství, a tedy i k růstu reálných mezd. Dokonce předpokládá, že by mohlo dojít k prvnímu trvalejšímu poklesu příjmové nerovnosti v posledních více než čtyřiceti letech.

Také Karl Rove ve svém článku „*Tax reform isn't a popularity contest*“¹⁰ hodnotí reformu optimisticky. Cituje Tax Foundation, když tvrdí, že existují dostatečné globální úspory na to, aby určité zvýšení deficitu nevedlo k růstu úrokové míry, který by způsobil vytěšňování soukromých investic. Daňové škrty tak mohou generovat vyšší hospodářský růst, který by zpětně vedl k vyšším daňovým výnosům a ke kompenzaci prvotního výpadku rozpočtových příjmů. Republikáni nesmí podle Rova propadnout pokušení přijímat populární změny, protože „tajemnější“ (a méně populární) opatření ve smyslu snížení sazby korporátní daně a ukončení dvojího zdanění zahraničních zisků amerických firem podporují hospodářský růst. Vesměs pozitivně je daňový balíček hodnocen i v článku

⁷ MATTHEWS, Dylan. The numbers are in: Trump's tax plan is a bonanza for the rich, not the middle class. In: *VOX.com* [online]. September 29, 2017, 2:00 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.vox.com/policy-and-politics/2017/9/29/16384274/big-six-tax-reform-congress-trump-tax-policy-center>.

⁸ LAHART, Justin. Why investors should care about Trump tax cuts' fairness. In: *WSJ.com* [online]. October 9, 2017, 5:30 am [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/why-investors-should-care-about-trump-tax-cuts-fairness-1507541401>.

⁹ LINDSEY, Lawrence B. Tax reform will give workers a raise. In: *WSJ.com* [online]. October 10, 2017, 6:45 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/tax-reform-will-give-workers-a-raise-1507675540>.

¹⁰ ROVE, Karl. Tax reform isn't a popularity contest. In: *WSJ.com* [online]. October 4, 2017, 7:01 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/tax-reform-isnt-a-popularity-contest-1507158100>.

„*Tax reform, if you can keep it*“,¹¹ kde Wall Street Journal chválí mj. i snížení daňových sazeb pro neregistrované společnosti (pass through companies) či změny v oblasti daně z nemovitosti.

Komentáře se také často věnují mezinárodním dopadům plánované daňové reformy. Martin Sandbu v článku „*The hard work on US tax reform starts now*“¹² se věnuje návrhu na novou spotřební daň na přeshraniční platby amerických nadnárodních společností jejich zahraničním pobočkám. Záměrem této daně je zabránit daňovým únikům spjatým s přesunem účetních zisků do jurisdikce s nižšími daňovými sazbami. To Sandbu považuje za správný cíl, avšak kritizuje způsob, jakým ho chtějí republikáni dosáhnout. Návrh podle něj stále obsahuje protekcionistický předsudek dříve prosazované „border adjustment tax“.¹³ Navrhovaná spotřební daň je podle Sandbua však ještě více kontraproduktivní, protože se vztahuje pouze na platby uvnitř nadnárodních firem a nikoliv na platby jiným zahraničním dodavatelům. S dodavatelskými řetězci vlastněnými Američany by tak bylo zacházeno hůř než s obchodem mezi domácími a (nezávislými) zahraničními společnostmi. Americké nadnárodní společnosti by musely čelit nákladům, které by se netýkaly zahraniční firem ani společností ryze domácích. Omezil by se tak vliv „korporátní Ameriky“ v regionálním a světovém dodavatelském řetězci.

Barney Jopson and Sam Fleming v článku „*US Senate tax plan puts multinationals in crosshairs*“¹⁴ popisují dopady senátního návrhu na nadnárodní společnosti, které generují významné zisky mimo území Spojených států z duševního vlastnictví. Rozdílně by byly postiženy americké nadnárodní společnosti a americké pobočky zahraničních nadnárodních firem. Došlo by ke zdanění příjmů (z nehmotného majetku) zahraničních poboček amerických nadnárodních firem, což doposud nebylo možné, pokud tyto příjmy nebyly repatriovány do Spojených států. Naopak příjem z nehmotného majetku umístěného ve Spojených státech by byl zdaněn nižší sazbou než 20 %, což by mohlo motivovat americké firmy k přesunu duševního vlastnictví zpět do USA. Pro americké pobočky zahraničních nadnárodních společností Senát navrhuje uvalení minimální daně, aby bylo zajištěno, že nemohou využít vnitropodnikových plateb (z nehmotného majetku) k snížení jejich efektivního zdanění pod 10 %. Dotčené platby by zahrnovaly přeshraniční licenční poplatky, náklady na úroky z dluhu, poplatky za správu a poplatky za zajištění.

V článku „*US tax reform targets avoidance by multinationals*“¹⁵ Barney Jopson zmiňuje obavy nadnárodních firem ze sněmovního návrhu na spotřební daň na přeshraniční platby mezi jejich pobočkami. Citována jsou slova prezidentky obchodního svazu zahraničních firem v USA, Nancy McLernon, která varuje před disproporčním dopadem daňových změn na zahraniční společnosti, protože by americké firmy následně mohly být cílem odvetných opatření. Republikáni si od zavedení spotřební daně slibují částečnou kompenzaci rozpočtových ztrát plynoucích z výrazného snížení sazby korporátní daně z 35 na 20 %. I přes pozdější dílčí úpravy v návrhu Sněmovny reprezentantů stručně nastíněné v článku „*US tax reform changes fail to quell corporate outcry*“¹⁶ však nadnárodní společnosti stále zdůrazňují hrozbu pro světové dodavatelské řetězce a extraterritoriální dosah do těch jejich částí, které údajně nikdy nebyly součástí daňového základu Spojených států.

¹¹ THE WALL STREET JOURNAL. Tax reform, if you can keep it. In: *WSJ.com* [online]. September 27, 2017, 6:33 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/tax-reform-if-you-can-keep-it-1506551634>.

¹² SANDBU, Martin. The hard work on US tax reform starts now. In: *FT.com* [online]. November 8, 2017, 11:36 am [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/04b5a82a-c45c-11e7-a1d2-6786f39ef675#myft:list:page>.

¹³ K „border adjustment tax“ viz KNÝ, Daniel. Hospodářská politika Donalda Trumpa a její dopady na Evropu II: daňová reforma, zvýšení fiskálních výdajů a revize regulací ve finančním sektoru. *Finanční a ekonomické informace: Dokumentační bulletin MF*. 2017, (3). ISSN 1804-7262. Dostupné též z: <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin/2017/financni-a-ekonomicke-informace-3-2017-28168/>.

¹⁴ JOPSON, Barney; FLEMING, Sam. US Senate tax plan puts multinationals in crosshairs. In: *FT.com* [online]. November 10, 2017, 7:12 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/fc915b48-c5a6-11e7-a1d2-6786f39ef675#myft:list:page>.

¹⁵ JOPSON, Barney. US tax reform targets avoidance by multinationals. In: *FT.com* [online]. November 3, 2017, 6:50 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/23060b2c-c037-11e7-9836-b25f8adaa111#myft:list:page>.

¹⁶ JOPSON, Barney. US tax reform changes fail to quell corporate outcry. In: *FT.com* [online]. November 7, 2017, 8:20 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/98a92024-c3e5-11e7-a1d2-6786f39ef675#myft:list:page>.

Ještě před loňskými volbami prezidenta USA Financial Times rozebíraly v článku „*Apple ruling could drive US corporate tax reform*“¹⁷ argumenty ve prospěch daňové reformy v USA v kontextu rozhodnutí Evropské komise ve věci neadekvátního zdanění společnosti Apple v Irsku. FT poukázaly na absurditu situace, kdy jsou cca 2 biliony amerických dolarů korporátních zisků „zaparkovány“ v zahraničí, protože k jejich zdanění by došlo až při repatriaci. Racionální reforma by podle FT přešla na zdanění celosvětového příjmu, či na teritoriální systém využívaný jinými rozvinutými ekonomikami. Ideální by byla první varianta, protože by zabránila soutěži ve stylu „ožebrač svého souseda“ a nezvýhodňovala by ani příjmy generované doma, ani v zahraničí. FT však uznává, že Spojené státy nemohou čekat donekonečna na zásadní dohodu v rámci OECD, která by přinesla rozdělení daňového základu tak, aby lépe reflektovalo, kde k ekonomickým aktivitám skutečně dochází. Mezitím totiž mj. dochází k hromadění zisků zadržovaných v zahraničí a k přesouvání domicilů firem prostřednictvím tzv. inverzí. FT doporučuje, aby bylo vyřešeno zbytečné rozlišení mezi repatriovaným a nerepatriovaným zahraničním příjmem a aby došlo ke snížení sazby korporátní daně např. na 28 %, tedy tak, jak to navrhoval prezident Obama. Podle FT je nezbytné uzavřít mezery v systému, které umožňují vyhýbání se daňové povinnosti. Rana Foroohar rovněž v komentáři „*US tax reform should target big data: comment*“¹⁸ poukazuje na to, že daňová reforma ve Spojených státech by měla přispět k omezení daňových úniků, avšak kritizuje teritoriální systém jako způsob řešení. Ve vztahu k technologickým firmám navrhuje, aby data byla zdaněna tam, kde jsou od zákazníků získána díky jejich spotřebě digitálního (on-line) zboží a služeb.

Laura Tyson se v článku „*Why corporate tax reform is a bipartisan cause*“¹⁹ zastává zavedení moderního teritoriálního systému v USA vzhledem k tomu, že 29 z 35 členských zemí OECD nějakým takovým systémem disponuje. Zahraniční pobočky nadnárodních firem těchto zemí tak nejsou podrobeny zdanění domovského státu, což představuje konkurenční nevýhodu pro americké nadnárodní firmy, které by při repatriaci svých zisků ze zahraničí čelily vysokým daňovým sazbám v USA.

Co se týče filozofie daňové reformy, zjevně při jejím hodnocení narážíme na zásadní střet mezi zastánci ekonomie nabídkové strany a spíše keynesiánskými ekonomy. Pokud se tedy skutečně podaří reformu prosadit, bude rozhodně zajímavé sledovat, jakým způsobem se promítne do růstu mezd zaměstnanců, jak ovlivní výši dividend akcionářů, jak se bude vyvíjet míra růstu HDP a jak bude na makroekonomické prostředí reagovat Fed svou politikou úrokových sazeb. Shoda panuje nad potřebností nějaké daňové reformy, která by pomohla při eliminaci daňových úniků a zjednodušila by daňovou legislativu. Prosazení teritoriálního principu s sebou nese riziko potenciálního střetu mezi Spojenými státy a Evropskou unií. Záleží však na detailech finální podoby daňové legislativy, která prozatím není známa.

¹⁷ FINANCIAL TIMES. Apple ruling could drive US corporate tax reform. In: *FT.com* [online]. September 11, 2016, 6:57 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e8c333ec-7698-11e6-bf48-b372cdb1043a#myft:list:page>.

¹⁸ FOROOHAR, Rana. US tax reform should target big data: comment. *The Australian Financial Review*. November 14, 2017. Dostupné též z: <https://search.proquest.com/central/docview/1963105898/fulltext/3BC966591E644F16PQ/1?accountid=45378>.

¹⁹ TYSON, Laura. Why corporate tax reform is a bipartisan cause. In: *WSJ.com* [online]. September 6, 2017, 6:00 pm [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/why-corporate-tax-reform-is-a-bipartisan-cause-1504735257>.

Daně

Jan de Weerth

"Selbstständige Zusammenschlüsse" im USt-Recht : zugleich Anm. zu EuGH vom 21.09.2017 - Rs. C-616/15, Kommission/Deutschland; vom 21.09.2017 - Rs. C-605/15, Aviva; vom 21.09.2017 - Rs. C-326/15, DNB Banka; vom 04.05.2017 - Rs. C-274/15, Kommission/Luxemburg

"Nezávislá seskupení" v legislativě k DPH : zároveň poznámka k judikátům Soudního dvora EU z 21.09.2017 - č. věci: C-616/15, Komise vs. Německo; z 21.09.2017 - č. věci: C-605/15, Aviva; z 21.09.2017 - č. věci: C-326/15, DNB Banka; z 04.05.2017 - č. věci: C-274/15, Komise vs. Lucembursko
Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 40, S. 2320-2322

Podle rozsudků Soudního dvora EU Německo nesprávně aplikuje ustanovení čl. 132, odst. 1, písm. f) systémové směrnice ES k DPH (č. 2006/112/ES), které osvobozuje od DPH plnění "nezávislých seskupení" fyzických či právnických osob pro členy jejich asociace za účelem veřejně prospěšného (tj. daňově osvobozeného) výkonu jejich činnosti. Podle dosavadní německé legislativy podléhá daňovému osvobození jen oblast zdravotní péče. Unijní soudci ale tuto implementaci považují za příliš úzce pojatou a upozorňují, že do služeb zmíněných "nezávislých seskupení" systémová směrnice zahrnuje také plnění pro sektor poštovních služeb, televizního a rozhlasového vysílání, sociální péče, vzdělávání a kultury. - Poznámky. -- Shrnutí článku viz s. M13; k tématu viz také Umsatzsteuer-Rundschau sv. 66, (2017) č. 20, s. 773-782.

Till Hoppe

Amazon soll nachzahlen : im Kampf gegen Steuertricks setzt die EU-Kommission ein weiteres deutliches Signal

Amazon má doplatit : v boji proti daňovým trikům vysílá Evropská komise další zřetelný signál
Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 192 (5.10.2017), S. 1, 8

Evropská komisařka pro hospodářskou soutěž M. Vestagerová prohlásila daňové ujednání mezi Lucemburskem a americkým koncernem Amazon za nepřijatelné a vyzývá Lucembursko, aby od tohoto internetového obchodníka požadovalo 250 milionů eur na daňových doplatecích. Komisařka rovněž hodlá podat žalobu u Soudního dvora EU na Irsko, protože si již více než rok nevyžádalo od firmy Apple 13 miliard eur za neodvedené daně. Podle Vestagerové jsou však tato řízení Komise proti jednotlivým členským zemím jen částí řešení daňových úniků nadnárodních korporací. Především by se členské státy EU a společné instituce měly shodnout na celkovém ztransparentnění svých daňových systémů, k čemuž by mohl vést i Komisí navržený společný konsolidovaný vyměřovací základ daně z příjmů právnických osob (CCCTB). -- K tématu viz také komentář na s. 12.

Jan Vlachý

Analýza daňových systémů střeoevropských zemí pomocí statistické simulace

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 4, s. 410-423

Příspěvek porovnává daňovou situaci zaměstnanců v soukromém sektoru čtyř střeoevropských ekonomik Visegrádské skupiny zemí (ČR, SR, Polsko a Maďarsko) za podmínek platných v r. 2016. Autor ke zkoumání využívá komplexní dynamický model zdanění příjmů fyzických osob, který integruje faktory jejich dlouhodobé i krátkodobé proměnlivosti. Analyzuje charakteristiky celkového fiskálního zatížení (daně a povinné odvody) příjmů zaměstnanců a porovnává zatížení příjmů zaměstnanců v celoživotním horizontu a se zohledněním příjmové nejistoty. Model umožňuje zkoumat i komplexní dopady (daňovou incidenci) fiskálních transferů v kombinaci výdajové i příjmové strany poplatníka či veřejných rozpočtů nebo dokonce systémově determinované behaviorální aspekty. - Poznámky.

Karel Šimka ; rozhovor vedli Markéta Řeháková, Lukáš Šikel

Bylo by lepší, kdyby zajišťovací příkazy řešil soud

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 9, s. 40-43

Rozhovor se soudcem Nejvyššího správního soudu o aktuální problematice využívání zajišťovacích příkazů k vybírání dlužné DPH ze strany finančních úřadů ČR. Šimka osvětluje mechanismy podvodů na DPH u firem obchodujících s pohonnými hmotami a vyjadřuje se k soudním kauzám týkajícím se

zajišťovacích příkazů a možnostem podniků, jak se proti zajišťovacímu příkazu bránit. Komentuje také možný rozpor zajišťovacího příkazu se základními právními principy a variantu, kdy by zajišťovací příkazy řešil soud. -- Informace o nové metodice pro finanční úřady k zajišťování majetku viz HN č. 211/2017 (1.11.2017), s. 4.

Jan Vleggeert and Henk Vording

Conditional withholding tax : a tax on tax planning

Podmíněná srážková daň : daň z daňového plánování

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 8, p. 452-464

Autoři v článku navrhuji speciální koncept tzv. podmíněné srážkové daně z licenčních poplatků a úrokových plateb uvnitř nadnárodních skupin, který by mohl potlačit erozi daňového základu a přesouvání zisků. Při zdanění by se přihlíželo k tzv. efektivní daňové sazbě (effective tax rate, ETR). Pokud by efektivní daňová sazba byla ve státě rezidence (residence state) nižší než stanovená hranice (např. 15 %), došlo by k uplatnění srážkové daně ve státě zdroje (source state). Použita by přitom byla sazba odpovídající stanovené hranici (tzn. také např. 15 %). Autoři v článku představují koncept a související problémy (např. jak řešit situaci, kdy jeden ze států nemá srážkovou daň zavedenu ve své legislativě a nemůže ji tedy aplikovat v daňových smlouvách), dále se zabývají jeho politickou průchodností i praktickou proveditelností a kompatibilitou s právem EU. Při výkladu také popisují různé návrhy podmíněné srážkové daně z nedávné doby ve světě. - Poznámky.

Zdeněk Morávek

Daň z přidané hodnoty u nemovitých věcí. (dokončení)

Účetnictví v praxi, Sv. 17, (2017) č. 9, s. 16-19

Bliže k problematice uplatňování DPH u nemovitých věcí. První část se zabývala zejména oblastí dodání nemovitých věcí jako plnění osvobozených od daně, v této části autor rozebírá případy, kdy se jedná o zdanitelné plnění a je nutné stanovit správnou sazbu daně. Věnuje se sazbám DPH u dokončené stavby pro bydlení nebo sociální bydlení, kritériím pro uplatnění snížené sazby daně a daňovému režimu staveb plnicích doplňkovou funkci ke stavbě. Problematiku ilustruje řadou příkladů. Autor zdůrazňuje, že od 1.7.2017 se rozšiřuje režim přenesení daňové povinnosti i na poskytování pracovníků pro stavební nebo montážní práce dle § 92e ZDPH.

Ivan Macháček

Daňové zvýhodnění na dítě 2017 (2018)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 20, s. 8-13

Příspěvek se věnuje změnám týkajícím se uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti v důsledku novely zákona o daních z příjmů zákonem č. 170/2017 Sb., který nabyl účinnosti dnem 1.7.2017. Autor rozebírá daňové zvýhodnění a jeho vývoj od r. 2015 do r. 2018, zvýšení daňového zvýhodnění na druhé, třetí a každé další dítě i změněné podmínky pro přiznání daňového bonusu. Příklady ilustrují postupy výpočtu daňového bonusu. -- Viz také čas. Daň a účetnictví bez chyb ... č. 10/2017, s. 16-18.

Frans Vanistendael

Democracy, revolution and taxation

Demokracie, revoluce a zdanění

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 8, p. 444-451

Autor se v článku v souvislosti se současným děním ve světě (migrace, následky finanční krize, vzrůstající populismus a antievropské hlasy v některých zemích) zabývá několika tématy: rolí zdanění v dobách revolucí v historii; významem zdanění v uplynulé finanční krizi; jaké by měly být provedeny reformy v daňových systémech, aby se snížily sociální a ekonomické nerovnosti mezi lidmi; jak reformovat mezinárodní zdanění a eliminovat agresivní daňové praktiky; jaké změny provést ve zdanění na úrovni Evropské unie. - Poznámky.

Franz Jürgen Marx, Ege-Aksel Kilincsoy

Die einkommensteuerliche Qualifikation von Zufallserfindungen

Kvalifikace náhodných vynálezů z hlediska daně z příjmů

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 40, S. 2313-2319

Německý Spolkový finanční soud se na základě konkrétní kauzy zabývá otázkou, zda prodej patentu podléhá dani z příjmů, či zda se jedná o tzv. náhodný vynález. V Německu zatím pro tyto případy neexistuje jednoznačná judikatura, která by vymezovala zdanitelné a nezdanitelné činnosti vynálezce. Autoři článku se nicméně domnívají, že samotná kategorie náhodného vynálezu celou problematiku spíše zatemňuje, než řeší. Rozhodujícím kritériem by podle nich neměla být délka a sofistikovanost vývoje ani potenciál zhodnocení daného patentu, ale pouze zapojení vynálezce do tržního procesu. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M12.

Martin Děrgel

Dodání zboží do jiného státu EU osvobozené od DPH

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 18, (2017) č. 10, s. 28-30

Autor rozebírá problematiku jednoho z případů plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně, a to dodání zboží do jiného státu EU osvobozené od DPH. Zdůrazňuje, že dominantní podmínkou uplatnění této daňové výjimky je přepravení dodávaného zboží z území ČR jinam do EU, a že v praxi tento způsob obchodu svádí k daňovým podvodům. Autor také prostřednictvím příkladů stručně přibližuje tento typ dodání zboží a dále se zaměřuje na podmínku přeshraničního pohybu zboží a jeho prokázání a na vliv časové prodlevy na osvobození dodání zboží od DPH. Řešení otázky časové prodlevy dokládá dvěma rozsudky Soudního dvora EU věnovanými lhůtám pro zahájení a ukončení přepravy při dodání zboží do jiného členského státu a závěry GFŘ vzešlými z jednání koordinačního výboru.

Zdeněk Burda

Dožádání v judikatuře správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 9, s. 47-56

Výběr judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se sporů mezi daňovým subjektem a správcem daně při dožádání. Komentované judikáty se věnují problematice dožádání jako faktické nečinnosti správce daně; nemožnosti odkládat sdělení výsledků dožádání až na termín dokončení daňové kontroly u obchodního partnera; možnosti dožádaného finančního úřadu provést i úkony, které po něm nebyly požadovány, a důkazní hodnoty informací získaných dožádáním při neumožnění účasti kontrolovaného subjektu. Dále rozebírají témata: povinnost provést mezinárodní dožádání; mezinárodní dožádání a součinnost s daňovým subjektem; protahování vyřízení zahraničního dožádání a nečinnost správce daně a ukončení prověřování v případě, že nejsou k dispozici výsledky mezinárodního dožádání.

Václav Benda

DPH u plátce v insolvenčním řízení

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 20, s. 13-18

Autor se zaměřuje na specifika, která se vztahují na plátce daně po zahájení insolvenčního řízení dle insolvenčního zákona, v případě práv a povinností vyplývajících ze zákona o DPH. Nejprve stručně shrnuje základní pravidla insolvenčního řízení pro plátce daně (zvláště pak pro DPH). Návazně vysvětluje aktuálně platná novelizovaná pravidla pro stanovení zdaňovacího období a podávání daňového přiznání plátcem daně v insolvenčním řízení (dle novely 170/2017 Sb.). Stručně také shrnuje pravidla pro opravu výše daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení. Problematika je ilustrována příkladem.

Pavel Matějka

Elektronická podání orgánům finanční správy

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 9, s. 12-17

Bližší k elektronizaci správy daní se zaměřením na druhy a náležitosti elektronického podání při správě daní. Autor uvádí, že v praxi lze podání učinit elektronicky třemi způsoby, a jednotlivé způsoby představuje (podání prostřednictvím účetního programu, který umožňuje vytvoření souboru obsahujícího podání ve stanoveném formátu a struktuře dle pokynu GFŘ D-24; aplikace EPO; odeslání prostřednictvím datové schránky). Dále se zaměřuje na oprávnění k přístupu do datové schránky,

právní předpisy vztahující se k povinnosti podání datovou zprávou a na problematiku zpětvzetí podání. Rozebírá také vadu formy podání a možné výjimky z posuzování vady formy podání dle daňového řádu. Téma doplňují příklady z praxe.

Ruth Berschens

EU geht erneut gegen Betrug vor : Mehrwertsteuer

EU znovu zasahuje proti podvodům : daň z přidané hodnoty

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 192 (5.10.2017), S. 8

Evropská komise hodlá předložit návrh reformy výběru DPH za vyvážené zboží v rámci Evropské unie. Exportéři by podle Komise měli v budoucnu hradit DPH v souladu se sazbou země příjemce ještě dříve, než dojde k uskutečnění dodávky. Výběr daně by přitom měla převzít finanční správa státu poskytovatele, která daň následně převede státu příjemce. Tato reforma by však vyžadovala intenzivní spolupráci mezi finančními úřady členských států a propojení jejich informačních systémů. Evropská komise by svůj plán chtěla realizovat do roku 2022, jeho podrobnější návrhy představí na jaře 2018. Zda se to zdaří, bude však záležet na vládách členských zemí a jejich akceptaci takovéto formy sdílené suverenity.

Wendelin Liebgott

Fatale Verzögerung - Ausfuhrlieferung ohne Ausfuhr? : Steuerberater Steuber in der weiten Umsatzsteuer-Welt

Fatální zpoždění - exportní dodávka bez exportu? : daňový poradce Steuber ve velkém světě DPH

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 19, S. 747-751

Dodávka zboží do třetí země je také v Německu osvobozena od DPH. Mohou však nastat případy, kdy zboží určené a zaúčtované odběrateli ze třetí země mu nelze z důvodu vyšší moci po delší dobu fyzicky předat. Autor se pokouší na základě relevantní odborné diskuse, unijní a německé judikatury i pokynů německého ministerstva financí nabídnout řešení, jak daňové osvobození zachovat i pro takto pozdržená plnění. - Poznámky.

Giorgio Beretta

From worldwide to territorial taxation : is Italy now an attractive destination for migrating individuals?

Z celosvětového k teritoriálnímu zdanění : je nyní Itálie atraktivní destinací pro migrující jedince?

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 8, p. 437-443

Itálie nabízí vybraným skupinám osob zvýhodněné podmínky u daně z příjmu. Daňové úlevy se týkají vysoce kvalifikovaných jedinců, kteří se do země přestěhovali za prací. Autor popisuje různé výhody, které Itálie umožňuje s cílem přitáhnout ze zahraničí kvalifikované jedince; srovnává je s podmínkami v jiných evropských zemích a konstatuje, že v poslední době dochází čím dál častěji k opouštění celosvětového systému zdanění a naopak k přiklánění se k teritoriálnímu zdanění. - Poznámky.

Ilse De Troyer

Implementation of agreements on international assistance in tax collection : avoiding the complexity of a "mirror" approach

Implementace dohod o mezinárodní pomoci při výběru daní : vyhýbání se komplikovanému "zrcadlovému" přístupu

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 8, p. 424-429

Mnohé státy váhají se zapojením se do výměny daňových informací z důvodu obav z nadměrných nákladů či administrativní zátěže neodpovídající přínosům z těchto aktivit. Státy by si proto měly dát pozor na zbytečně komplikovaná řešení. Zejména by si měly ujasnit, do jaké míry aplikovat tzv. "zrcadlový přístup", či "přístup dvojí legislativy" (mirror approach, dual legislation approach), při kterém se zohledňuje co největší shoda mezi předpisy obou států, a který je administrativně poměrně náročný. - Poznámky.

Gerhard Kraft, Xaver Ditz, Christian Heider

Internationaler Informationsaustausch : Überblick über die Rechtsgrundlagen und aktuelle Entwicklungen

Mezinárodní výměna informací : přehled o právních základech a aktuální vývoj

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 39, S. 2243-2253

Přehled různých právních základů pro mezinárodní výměnu daňových informací. Představeny jsou zakotvení mezinárodní kooperace v německé legislativě, obecné předpoklady této spolupráce v bilaterálních smlouvách o zamezení dvojího zdanění a multilaterálních ujednáních (TIEA, MCAA, FATCA, CRS), jakož i právní rámec výměny informací v rámci Evropské unie (tj. směrnice č. 2011/16/EU a na ní navázané směrnice). Následně článek přibližuje další vývoj v oblasti zvyšování daňové transparentnosti (tax rulings, country-by-country-reporting), jak s nimi prostřednictvím iniciativy BEPS přichází OECD či Evropská komise v rámci EU. Zvláštní důraz autoři kladou na dosavadní reakci německého zákonodárce při implementaci těchto projektů a na dosud nevyjasněné mezinárodněprávní otázky. - Poznámky. -- Shrnutí článku viz s. M12.

Bundesministerium der Finanzen

Modernisierung des Verbrauch- und Verkehrsteuervollzugs in der Zollverwaltung

[elektronický zdroj]

Modernizace vybírání spotřebních a transferových daní v celní správě

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 8, S. 37-40

Německé ministerstvo financí spolu s celní správou připravuje elektronickou platformu pro administraci spotřebních a transferových daní a komunikaci s daňovými poplatníky. Do r. 2020 má být nejprve zcela elektronicky vyřizováno veškeré přihlašování a zpracování daní z pohonných hmot a elektrického proudu. Webový portál celní správy, kde se občané a podniky za účelem elektronické komunikace s celní správou budou moci zaregistrovat, by měl být spuštěn již v polovině r. 2019. Plný text dostupný z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/08/Downloads/monatsbericht-2017-08-deutsch.pdf?blob=publicationFile&v=4>

Ivan Macháček

Nehmotný majetek a jeho technické zhodnocení po novele zákona o daních z příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 19, s. 2-8

Autor nejprve vymezuje daňovou kategorii nehmotného majetku a ukazuje podmínky a postup při daňovém odpisování nehmotného majetku a při provedení technického zhodnocení na nehmotném majetku. Upozorňuje na změnu v odpisování nehmotného majetku na základě zákona o daních z příjmů novelizovaného zákonem č. 170/2017 Sb. Postup dokládá na příkladech. Osvětluje také situaci, kdy fyzická osoba nevede podvojný účetnictví a pro zjištění základu daně z příjmů vede daňovou evidenci - v tom případě může veškeré výdaje na pořízení nehmotného majetku zahrnout do daňově uznatelných výdajů při jejich zaplacení, a to bez ohledu na jejich výši. -- Viz také čas. Daňový a účetní TIP č. 20/2017, s. 1-3.

Charlotte De Jaeger

New regime for cost sharing associations in Belgium

Nový režim pro seskupení sdílející náklady v Belgii

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 4, p. 282-286

Belgie v nedávné době upravila podmínky pro uplatňování osvobození sdílených nákladů od daně z přidané hodnoty. Původní režim, který podle Evropské komise Belgie neaplikovala v souladu se záměrem článku 132(1)(f) evropské Směrnice o DPH, byl přísnější. Neumožňoval seskupením uplatňovat osvobození, pokud seskupení např. vykonávala činnosti, které DPH podléhají. Nyní se rozlišuje mezi činnostmi podléhajícími DPH a činnostmi osvobozenými; seskupení mohou také např. nabízet svým členům zboží a nemusí přitom přijít o možnost uplatňovat osvobození. - Poznámky.

Katarzyna Bronżewska

New tax administration regime in Poland

Nový režim daňové správy v Polsku

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 6, p. 264-267

1. března 2017 vstoupil v platnost zákon, jenž zásadně mění systém daňové správy v Polsku. Autorka poskytuje přehled předchozího režimu daňové správy a vyzdvihuje nejzásadnější změny plynoucí z nové legislativy. Ta přináší mj. sloučení tří úřadů (daňových, celních a rozpočtového). Hlavním účelem reformy je zvýšení efektivnosti výběru daní, přičemž některé změny mají revoluční charakter jak ve vztahu k daňovým poplatníkům, tak vůči zaměstnancům daňové správy. - Poznámky. -- Viz též European Taxation (2017), č. 8, s. 342-349.

Jean Schaffner, Sophie Balliet

New transfer pricing guidelines on intra-group financing activities

Nové pokyny ohledně převodních cen týkající se aktivit vnitroskupinového financování

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 6, p. 258-263

Autoři představují nový oběžník lucemburských daňových úřadů týkající se daňového režimu společností, které realizují aktivity vnitropodnikového financování. Dopad pokynů musí být podle autorů hodnocen na základě hospodářských fakt a okolností u každé jednotlivé firmy. Podle zákona musí být lucemburský daňový poplatník schopen prokázat, že jsou vnitroskupinové transakce realizovány v souladu se zásadou obvyklých tržních podmínek, a poskytnout daňovým úřadům na požádání relevantní informace. - Poznámky.

CFE ECJ task force

Opinion Statement ECJ-TF 2/2017 on the ECJ decision of December 2016 in World Duty Free Group and Others (Joined Cases C-20/15 P and C-21/15 P), concerning the requirements of selective aid in the sense of article 107 of the TFEU

Prohlášení o stanovisku pracovní skupiny 2/2017 k rozhodnutí Evropského soudního dvoru z prosince 2016 v případě World Duty Free Group and Others (spojených případech C-20/15 P a C-21/15 P) týkajícího se podmínek pro určení selektivní podpory ve smyslu článku 107 SFEU

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 8, p. 354-357

Prohlášení o stanovisku Evropské fiskální konfederace (CFE) se vyjadřuje k případu World Duty Free Group and Others, v němž Evropský soudní dvůr rozhodl, že pomoc může být definována jako selektivní, pokud se národní daňová opatření odchyľují od referenčního rámce. Není tedy nezbytné prokázat, že národní daňové opatření zvýhodňuje některou specifickou skupinu podniků nebo výrobu specifického druhu zboží. CFE vítá objasnění pojmu selektivity, zároveň však vzhledem k rozmanitosti daňových pravidel v různých členských státech předpokládá potřebu dalšího vyjasnění při určení referenčního rámce, testu srovnatelnosti a rozsahu potenciálního zdůvodňování. - Poznámky.

Helena Machová

Osvobozené příjmy a oznamovací povinnost

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 10, s. 39-42

Autorka se zaměřuje na příjmy fyzických osob osvobozené od daně z příjmů a na pravidla, která platí pro oznamovací povinnost těchto příjmů (dle § 38v a § 38w zákona o daních z příjmů). Představuje jednotlivé osvobozené příjmy a uvádí, že fyzické osoby jsou povinny od 1.1.2015 oznámit příjem osvobozený od daně tehdy, pokud tento převyší částku 5 milionů korun. Poté se věnuje zákonným pokutám za neoznámení osvobozeného příjmu, které jsou rozděleny v závislosti na závažnosti pochybení do tří skupin. Problematika je doplněna několika příklady.

Danuše Nerudová, Veronika Solilová, Hana Bohušová, Patrik Svoboda, Marek Litzman

Panelový regresní model: nástroj pro odhad obvyklé rentability tržeb pro účely převodních cen v kontextu malých a středních podniků

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 4, s. 440-459

Malé a střední podniky čelí z pohledu převodních cen mnohonásobně vyšším vyvolaným nákladům zdanění než velké nadnárodní společnosti. Autoři pro ně v příspěvku navrhuji metodický nástroj pro oblast převodních cen, který by vycházel z akčního plánu Evropské komise o zajištění spravedlivého a

efektivního zdanění právnických osob a splňoval by předpoklad jednoduchosti a nezvyšování administrativní zátěže. Navržený metodický nástroj v podobě panelového regresního modelu odhaduje obvyklou rentabilitu tržeb v odvětví působnosti malých a středních podniků, a to bez nutnosti provádění funkční a srovnávací analýzy, na nichž je postavena aplikace principu tržního odstupu a z ní vycházející pravidla převodních cen. Za nejvýznamnější výhodu metodického nástroje autoři považují snížení vyvolaných nákladů zdanění na straně daňových poplatníků a administrativních nákladů na straně správců daně.

Rong Li and Guangrong Ma

Personal-income-tax reforms and effective-tax functions in China

Reformy daně z příjmu fyzických osob a funkce efektivního zdanění v Číně

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 3, p. 317-340

Autoři v článku konstruují funkci efektivního zdanění příjmu v Číně a dále zjišťují důsledky několika reforem, ke kterým došlo v uplynulých letech. Funkci efektivního zdanění autoři definují jako nelineární vztah mezi příjmy a efektivními daňovými sazbami. Průměrné daňové sazby byly u domácností s nízkými příjmy ve zkoumaném období stabilní, u domácností s vyššími příjmy se však v letech předcházejících reformám (2002-2005) zvýšily. Reformy, které proběhly v letech 2006, 2008 a 2011 a které spočívaly v úpravě daňového osvobození, snížily průměrnou sazbu daně, tyto účinky se nicméně projeví mezi domácnostmi nerovnoměrně. - Poznámky.

Zdeněk Morávek

Plnění z fondu kulturních a sociálních potřeb z pohledu daně z příjmů. (1.)

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 11, s. 61-64

Organizační složky státu a příspěvkové organizace mohou poskytovat zaměstnancům některá plnění, která mají formu zaměstnaneckých benefitů (dle vyhlášky o FKSP). Autor rozebírá, jak tato plnění u zaměstnanců správně posuzovat z hlediska daně z příjmů fyzických osob. V této části představuje základní podmínky pro uplatnění osvobození od daně a charakterizuje nepeněžní formu plnění. Dále upozorňuje na změny v důsledku novely č. 170/2017 Sb. v osvobození poskytnutých zdravotních benefitů. Věnuje se také otázkám příspěvku na vybavení ke zlepšení pracovních podmínek, příspěvku na stravování a penzijního pojištění. Problematika je ilustrována několika příklady.

Zdeněk Kuneš

Podávání kontrolního hlášení od července 2017

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 18, (2017) č. 11, s. 10-13

Kontrolní hlášení vychází především z evidence pro účely daně z přidané hodnoty, kterou je plátce povinen vést podle § 100 nebo § 100a zákona o DPH. Autor nejprve rozebírá povinnost podat kontrolní hlášení, co se do kontrolního hlášení plátce neuvádí, elektronickou formu podání a lhůty pro podání kontrolního hlášení. Upozorňuje na změnu v souvislosti s novelou zákona o DPH týkající se podávání kontrolního hlášení u osob podnikajících na základě smlouvy o společnosti. Následně se věnuje problematice opravného a následného kontrolního hlášení, opravy základu daně a výše daně a nesprávnému uvedení daně za jiné zdaňovací období. Shrnuje také postihy pro případ nepodání kontrolního hlášení. -- Blíže k nesprávnému uvedení DPH za jiné zdaňovací období viz DHK č. 21/2017, s. 18-20 a k opravě základu daně na s. 20-24.

Poslanecká sněmovna schválila úpravu institutu kontrolního hlášení

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 19, příl. Legislativa s. I-II

Příspěvek informuje o schválení návrhu novely zákona o DPH v části, která upravuje institut kontrolního hlášení, Poslaneckou sněmovnou v září 2017. Novela reaguje na nález Ústavního soudu ve věci úpravy tohoto institutu. Příspěvek nejprve seznamuje s rozhodnutím ÚS v předmětné ústavní stížnosti a dále s věcným obsahem změny § 101d odst. 1. Je zdůrazněno, že z důvodu časové náročnosti legislativního procesu byl návrh začleněn do vládního návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o platebním styku (sněmovní tisk č. 1060).

Thomas Kollruss

Qualifikationskonflikte innerhalb der Hinzurechnungsbesteuerung: Deutsche und europäische Perspektive : Notwendigkeit einer Korrespondenzregel innerhalb der Hinzurechnungsbesteuerung, CFC Anti hybrid mismatch rule - ATAD 3?

Kvalifikační konflikty v rámci zdanění zahraničních příjmů: německá a evropská perspektiva : existuje nutnost korespondenčního pravidla u zdanění přípočtem, pravidla proti tvorbě škodlivých hybridních forem u kontrolovaných zahraničních korporací - čili 3. směrnice EU o boji proti daňovým únikům?

Finanz-Rundschau, Jg. 99, (2017) Nr. 19, S. 912-920

Článek poukazuje u německého systému zdanění zahraničních příjmů korporací (tzv. zdanění přípočtem) na systematické deficity v jeho účinnosti. Nejen americká verze zdanění přípočtem, ale i její německý ekvivalent (byť často dávaný za vzor) je téměř neúčinný při vyměřování daní u hybridních konstrukcí v rámci nadnárodních koncernových struktur a financování. Na praktických příkladech jsou demonstrovány možnosti daňového úniku a předkládány návrhy řešení, jež tkví v zakotvení antihybridních a korespondenčních pravidel zohledňujících v první řadě také úlohu podřízených zahraničních společností koncernu bez vlastního nominálního kapitálu. Těmito hybridními konstrukcemi se ovšem dostatečně nezabývá ani směrnice EU proti vyhýbání se daňovým povinnostem (2016/1164/EU - ATAD I, II), a proto se autor rovněž přimlouvá za její odpovídající aktualizaci. - Poznámky.

Raining on Amazon : tax avoidance

Zaměřeno na Amazon : daňové úniky

The Economist, Vol. 425, (2017) No. 9061, p. 58-59

Po společnosti Apple se Brusel zaměřuje na Amazon. Přední světová firma obchodující přes internet má zpětně doplatit Lucembursku daně ve výši 250 mil. EUR, kterých byla podle komisařky Margrethe Vestagerové ušetřena díky výhodné dohodě. Stejně jako v případě Applu došla Evropská komise k závěru, že šlo o nezákonnou státní pomoc. Jedná se o poslední z řady případů daňových úniků, kdy Brusel vystupuje proti nadnárodním firmám, většinou americkým.

Zdeněk Morávek

Silniční daň u neziskových subjektů

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 10, s. 63-66

Neziskových subjektů se silniční daň týká za situace, že silniční motorové vozidlo bude používáno k jiné než nepodnikatelské činnosti, z níž plynoucí příjmy nejsou předmětem daně. Příspěvek představuje změny, které přinesla novela zákona o dani silniční č. 63/2017 Sb. s účinností od 1.6.2017 ve vymezení předmětu daně, v úpravě vozidel osvobozených od daně a v ustanoveních o snížení roční sazby daně. Poté se zaměřuje na specifika daně silniční u neziskových subjektů (vymezení předmětu daně, odlišná pravidla pro nákladní automobily, způsob stanovení základu daně, sazby daně a rozhodné období pro platbu zálohy). Tematika je doplněna příklady.

Ivan Macháček

Srovnání výhod a nevýhod paušálních výdajů : změny na základě zákona č. 170/2017 Sb.

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 9, s. 6-11

Zákonem č. 170/2017 Sb. došlo k určitým změnám při uplatňování paušálních výdajů poplatníky daně z příjmů fyzických osob. Autor tyto změny rozebírá a na příkladech ukazuje variantní možnosti za zdaňovací období r. 2017, které může využít poplatník k daňové optimalizaci, a posuzuje jejich výhodnost. Zaměřuje se také na důvody pro změnu způsobu uplatnění výdajů a shrnuje výhody a nevýhody uplatnění paušálních výdajů. -- Viz také příspěvek v DHK č. 21/2017, s. 2-9.

Táňa Králová

Stát si hraje s miliardami, které mu nepatří. Dluží je firmám za DPH

Hospodářské noviny, Sv. 61, (2017) č. 209 (30.10.2017), s. 7

Kritický pohled na problematiku zadržování nadměrných odpočtů na dani z přidané hodnoty ze strany finanční správy v ČR. Příspěvek upozorňuje na možné škody způsobené podnikům v důsledku dlouhodobého nebo neoprávněného zadržování daňových odpočtů i na riziko pro státní rozpočet vyplývající z odškodňování za zadržování nadměrných odpočtů na základě aktuálního vývoje judikatury.

Odborníci z řad advokátů a daňových poradců zdůrazňují, že daňová správa by měla prověřovat jen podezřelé případy a že problémem je také legislativa, která neumožňuje zadržení pouze části odpočtu a vyplacení nesporné části. Uvádějí, že proti použití tohoto institutu neexistuje možnost rychlé a účinné obrany ze strany daňových poplatníků.

Han Verhagen

State aid and tax rulings - an assessment of the selectivity criterion of article 107(1) of the TFEU in relation to recent Commission transfer pricing decisions

Státní podpora a daňová rozhodnutí - zhodnocení kritéria selektivity článku 107(1) SFEU ve vztahu k nedávným rozhodnutím Komise ohledně převodních cen

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 7, p. 279-287

Autor zkoumá, zda je postoj Evropské komise vůči kritériu selektivity v jejích nedávných rozhodnutích ohledně státní podpory v oblasti převodních cen v souladu s judikaturou Soudního dvoru Evropské unie. Dochází k závěru, že Komise vstupuje na nezmapované území a její přístup nemusí být plně následován Soudním dvorem EU. Komise využívá předpisy ohledně státní podpory v nejširším možném rozsahu, který je možný k vypořádání se s údajnou škodlivou daňovou konkurencí v rámci EU. - Poznámky.

Martin Wulf

Steuerstrafrechtliche Tatentdeckung durch ausländische Korruptionsermittlungen? : zugleich Anm. zur "Panzerhaubitzen" -Entscheidung des BGH vom 9. 5. 2017 - 1 StR 265/16

Odhalení trestného činu v oblasti daní pomocí zahraničního vyšetřování korupce? : zároveň poznámka k rozhodnutí Spolkového soudního dvora z 9. 5. 2017 v kauze "samohybných houfnic" - 1 StR 265/16

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 41, S. 2377-2383

K rozsudku německého nejvyššího soudu (Bundesgerichtshof) nad někdejší prokuristou jistého zbrojního podniku, který byl v letech 1997 až 2001 zapleten do korupcí provázeného prodeje 24 samohybných houfnic řeckému státu. Podle článku se jedná v Německu o první judikát svého druhu, který ústí do odsouzení obžalovaného z daňového úniku na základě zjištěného transferu úplatků v mezinárodním obchodním styku. Obžalovaný se navíc podle soudu dopustil dvojího úniku tím, že administrací faktury s provizí prostředníkům (mimo jiné určené na korupční aktivity) neoprávněně snížil daňový základ svého podniku, přičemž zároveň až do vyšetřování případu řeckými úřady formou sebeudání nepřiznal příjmy, které z celé transakce plynuly jemu samotnému na konto ve Švýcarsku. Autor článku nicméně považuje rozsudek za právně problematický. Nebylo totiž dostatečně dokázáno, že obžalovaný věděl o všech korupčních platbách hrazených z provize, a rovněž nejsou zjevné ani důvody pro anulaci sebeudání obžalovaného. Soud totiž podle autora zcela neprokázal, že řečtí vyšetřovatelé v době navázání součinnosti se svými německými kolegy ohledně korupčního případu disponovali jednoznačnými důkazy i o spáchaném daňovém úniku. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M13.

Clement Endresen

Tax proceedings in Norway : an overview including recent decisions of the Supreme Court

Daňová řízení v Norsku : přehled zahrnující nedávná rozhodnutí Nejvyššího soudu

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 7, p. 288-298

V článku je poskytnut krátký úvod do daňového řízení v Norsku včetně popisu nedávné restrukturalizace daňové správy. Hlavní část článku je pak věnována zkoumání daňových případů rozhodnutých norským Nejvyšším soudem a obsahujících procedurální otázky. S většinou z nich se budou muset vyrovnat i další země. - Poznámky.

Zigurds G. Kronbergs

Tax reform in Latvia

Daňová reforma v Lotyšsku

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 7, p. 314-318

Autor popisuje nedávné záměry ohledně reformy lotyšského daňového systému se zvláštním zřetelem na zdanění mikropodniků. Zmíněny jsou mj. negativní fiskální dopady reformy a pravděpodobné zvýšení nerovnosti v rozdělování příjmů. - Poznámky.

Piergiorgio Valente

Taxless corporate income : balance against white income, grey rules and black holes

Nezdanitelný korporátní příjem : rovnováha mezi bílým příjmem, šedými pravidly a černými dírami

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 7, p. 271-278

Autor se věnuje vlivu procesů globalizace a digitalizace na mezinárodní zdanění. Konkrétně se zaměřuje na příjem bez státu (stateless income), tedy příjem, který není zdaněn v žádné zemi. Zabývá se problémy, které jsou s tímto příjmem spojeny, jeho definicí, původem, jeho klady a zápory a v neposlední řadě doporučeními, jak tento fenomén eliminovat. Autor vyzývá k zásadní reformě globálního daňového systému, jež by měla v daňovém právu reflektovat změny ve společnosti. Zároveň klade důraz na mezinárodní spolupráci v daňové oblasti. - Poznámky.

Felix Geiger

Teilrevision des Schweizer Mehrwertsteuerrechts : die wichtigsten Neuerungen für ausländische Unternehmen

Částečná revize švýcarské legislativy k DPH : nejdůležitější novinky pro zahraniční podniky

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 19, S. 738-746

K 1.1.2018 vstoupí ve Švýcarsku v účinnost novela spolkového zákona o dani z přidané hodnoty a nejspíše i prováděcí ustanovení k revidovanému vládnímu nařízení k DPH. Nová legislativa se dotkne zejména zahraničních malých a středních podniků aktivních ve Švýcarsku, neboť ty již nebudou moci profitovat z maximální hranice obratu ve výši 100 tisíc franků ročně, která by je osvobodila od DPH i od povinnosti registrace coby plátce daně. Tato hranice se totiž přesune i na obrat podniku dosažený v zahraničí a nikoliv pouze ve Švýcarsku. Od 1.1.2019 se stotisícový limit bude týkat i zahraničních dovozců drobných zásilek (s hodnotou do 62,5, respektive do 200 franků u komodit ve snížené sazbě), kteří byli dosud od daně osvobozeni. A rovněž dojde ke zpřesněním u tzv. dovozní daně (Bezugsteuer) na zboží a služby fungující na principu reverse charge, pokud jsou jejich dodavatelé subjekty z řad neplátců švýcarské DPH. - Poznámky.

Michelle Markham

The new Australia-Germany income and capital tax treaty (2015) : a tax treaty for the era of the OECD/G20 BEPS initiative?

Nová daňová smlouva o příjmech a kapitálu uzavřená mezi Austrálií a Německem v roce 2015 : daňová smlouva éry iniciativy OECD/G20 proti BEPS?

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 8, p. 410-423

V r. 2015 byla uzavřena nová daňová smlouva mezi Německem a Austrálií. Původní smlouva, která vznikla již v roce 1972, byla zastaralá; Německo navíc v poslední době začalo revidovat a obnovovat své staré daňové smlouvy. Nová smlouva je jednou z prvních, které byly uzavřeny po vzniku iniciativy OECD/G20 proti BEPS a vůbec první, která zahrnuje doporučení OECD. Autorka v článku zkoumá, jakým způsobem byla iniciativa OECD/G20 proti BEPS zohledněna ve smlouvě. Konkrétně se zaměřuje na tyto akce: neutralizace efektů hybridních schémat (akce 2), předcházení zneužívání smluv o zamezení dvojímu zdanění (akce 6), předcházení umělému vyhýbání se statusu stálé provozovny (akce 7) a zefektivnění mechanismu řešení případů dohodou (akce 14). - Poznámky.

Paolo Arginelli

The subject-to-tax requirement in the EU Parent-Subsidiary Directive (2011/96)

Požadavek týkající se podléhání dani v rámci směrnice EU o mateřských a dceřiných společnostech (2011/96/EU)

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 8, p. 334-341

Autor analyzuje požadavek směrnice EU o mateřských a dceřiných společnostech, který stanovuje, že firma podléhá jedné z daní vyjmenovaných v příloze I části B směrnice bez možnosti nějaké alternativy či výjimky. Firma je případně podrobena jiné dani, kterou může být nahrazena daň v příslušné příloze. Autor zkoumá tento požadavek ve světle nedávného rozhodnutí Soudního dvoru EU v případě Wereldhave (C-448/15). Dochází k závěru, že požadavek týkající se podléhání dani by mohl být ze směrnice vypuštěn, protože je věcí členských států se rozhodnout, zda a do jaké míry danit korporátní zisky. V delším časovém horizontu může být vhodným nástrojem pro zjednodušení

dnešních pravidel eliminujících dvojí zdanění firem v rámci EU společný základ daně z příjmů právnických osob (CCTB). - Poznámky.

Marco Allena

The web tax and taxation of the sharing economy : challenges for Italy

Daň z webu a zdanění sdílené ekonomiky : výzvy pro Itálii

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 7, p. 304-309

Autor se věnuje spletné snaze Itálie o zdanění digitálních transakcí včetně zavedení daně z webu a daňových opatření zaměřených na sdílenou ekonomiku. Zákodáři by podle něj měli sdělit důvody pro zvýhodněné daňové zacházení pro nové neprofesionální aktéry sdílené ekonomiky. Pokud takové důvody nejsou, mělo by s nimi být zacházeno stejně jako s tradičními hráči (fyzickými i právnickými osobami), neboť by se nemělo riskovat nespravedlivé zvýhodnění některých odvětví ve srovnání s jinými, což by vedlo k nekalé konkurenci. - Poznámky.

Matthias Trinks

VAT on negative prices

DPH ze záporných cen

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 4, p. 279-281

DPH ze záporných cen je jev, který v době vzniku harmonizovaných pravidel EU pro DPH ještě neexistoval, pravidla s ním proto nepočítají. Záporná cena vzniká, pokud prodejce zboží nebo služeb vedle poskytnutí svého zboží zákazníkovi ještě platí. Typicky se tato situace vyskytuje na trzích s elektřinou, popř. v bankovníctví (záporné úrokové sazby). Podle autora by se v takovém případě převzetí zboží zákazníkem mělo považovat za službu (prodejce za ni platí) a měla by se z něj odvádět daň z přidané hodnoty. - Poznámky.

Tomáš Kouba

Vymáhání daňových nedoplatků exekucí a insolvenčním řízením

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 25, (2017) č. 3, s. 57-67

Bližší k problematice vymáhání daňových nedoplatků v ČR a k možnostem správce daně domáhat se svého práva vymoci dlužnou pohledávku prostřednictvím daňové exekuce a insolvenčního řízení. Autor představuje právní úpravu nedoplatků daně a jejich vymáhání dle daňového řádu, dále se věnuje daňové exekuci, exekučnímu titulu a dalším dokumentům, na základě kterých lze provést exekuci, exekučním orgánům, zásadám a nákladům exekučního řízení. Poté se zaměřuje na možnost vymoci daňový nedoplatek v insolvenčním řízení dle insolvenčního zákona, na podání insolvenčního návrhu a na způsoby insolvenčního řízení. Krátce charakterizuje nedobytný daňový nedoplatek, doměření daně a správní procesy s nimi související. V závěru formuluje několik typů problémů, které ovlivňují účinnost vymáhání nedoplatků.

Zdeněk Kuneš

Zákon o dani z přidané hodnoty a nespolehlivá osoba

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 20, s. 18-21

Novelou zákona účinnou od 1.7.2017 byl do zákona o DPH vedle institutu nespolehlivého plátce zaveden ještě institut nespolehlivé osoby, aby se zamezilo účelovému rušení registrace nespolehlivých plátců za účelem "očistění" se a opětovnému návratu do stavu plátců. Při zrušení registrace nespolehlivého plátce se automaticky z této osoby stává ze zákona nespolehlivá osoba. Autor podrobně rozebírá možnost vzniku nespolehlivé osoby rozhodnutím správce daně, charakterizuje závažné porušení povinností u osoby povinné k dani a konkretizuje podmínky pro rozhodnutí o nespolehlivé osobě v případě fyzické osoby a v případě právnické osoby. Uvádí, že aktuální status nespolehlivosti je zveřejněn prostřednictvím Registru DPH.

Zdeněk Morávek

Zdanění příjmů z nájmu u zemědělských podnikatelů

Účetnictví v praxi, Sv. 17, (2017) č. 10, s. 4-7

Příspěvek se věnuje příjmům z nájmného a jejich zdanění daní z příjmů v souladu se současnou platnou právní úpravou a se zaměřením na zemědělské podnikatele - fyzické osoby. Autor krátce shrnuje právní úpravu nájmu a nájmní smlouvy i pachtu a pachtovní smlouvy dle občanského

zákoníku. Dále vymezuje příjmy z nájmu a obchodního majetku zemědělského podnikatele, věnuje se možnosti uplatnění výdajů a omezení výdajových paušálů zákonem č. 170/2017 Sb. Rozebírá také problematiku omezení uplatnění slev na dani při využití paušálních výdajů. Následně se zaměřuje na příjem z nájmu movitých versus nemovitých věcí a na příjem z příležitostného nájmu movitých věcí. Tematika je ilustrována několika příklady.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 22, (2017) č. 10

Změna repo sazby od 4.8.2017 v daňových souvislostech (s. 2-6); Sankce podle daňového řádu a obrana proti nim (s. 7-10); Možnosti využití účetního zisku společnosti s ručením omezeným (s. 11-19); Dílo dle občanského zákoníku (s. 20-25); Připadá vám právní úprava celního řízení zbytečně složitá a nepřehledná? - ASPI Navigátor Celní řízení (s. 34-35); Zajišťovací příkaz opět v centru pozornosti - judikatura správních soudů (s. 36-45); Aktuální judikatura (s. 46-48).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 18, (2017) č. 10

Stavební zákon - po poslední novele (s. 3-5); Ručení příjemce zdanitelného plnění - rozšíření možnosti zákonem č. 170/2017 Sb. (s. 10-12); Daňové zvýhodnění v rámci ročního zúčtování a DP za rok 2017 (s. 16-18); Sleva na dani z příjmů za umístění dítěte - školkovné (s. 19-20); Novela zákona o DPH - 2. část (s. 21-24); Dodání zboží do jiného státu EU osvobozené od DPH (s. 28-30); Jak opravit přiznání chybné výše daně (s. 38-41); Internet v pracovní době (s. 52-53); Zastřený pracovněprávní vztah (s. 59-61); Příspěvky na obědy zaměstnancům - z pohledu daně z příjmů (s. 64-65); Doručování pracovněprávních písemností (s. 69-71).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 18, (2017) č. 11

Změny ve stavebním zákoně (s. 3-6); Nové změny v zákoně o pobytu cizinců (s. 7-9); Podávání kontrolního hlášení od července 2017 (s. 10-13); Místo plnění a uplatnění daně u služeb vztahujících se k nemovité věci (s. 19-22); Uplatňování DPH u společníků společnosti od 1.7.2017 (s. 23-26); Tuzemský přenos daňové povinnosti (s. 27-30); DPH v podvojném účetnictví (s. 36-39); Ukončení a přerušení podnikání v daňové evidenci (s. 44-47); Cesty do zahraničí a zdravotní pojištění (s. 54-55).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 25, (2017) č. 19

Nehmotný majetek a jeho technické zhodnocení po novele zákona o daních z příjmů (s. 2-8); Služby související s nemovitostí - od r. 2017 jasnější pravidla, jak a kde zdaňovat (s. 8-10); Vývoz zboží, daňový doklad při vývozu (s. 10-13); Kontrolní hlášení a nález Ústavního soudu (s. 14-18); Uplatňování odpočtu DPH při současném poskytnutí dotací z veřejných prostředků (s. 18-20); Finanční leasing - změny v návaznosti na novelu č. 170/2017 Sb. (s. 20-22); Přeprava subdodavatele spojená s vývozem zboží do třetí země (s. 23-24); Zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže - 262/2017 Sb. (s. 25-26); Zboží ve firemním účetnictví (s. 35-38); Nařízení vlády o minimální mzdě od 1.1.2018 (s. 38).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 25, (2017) č. 20

Daňové souvislosti zničeného a odcizeného majetku - z pohledu daně z příjmů (s. 2-5); Při fakturaci poradenských služeb do zahraničí pozor na existenci provozovny klienta - mění totiž pravidla uplatňování DPH (s. 6-7); Daňové zvýhodnění na dítě 2017 (2018) (s. 8-13); DPH u plátce v insolvenčním řízení (s. 13-18); Zákon o dani z přidané hodnoty a nespolehlivá osoba (s. 18-21); Jak zdanit příjmy ze zaměstnání v zahraničí? (s. 22-29); Informace GFŘ k projektu výzkumu a vývoje jako nezbytné podmínce pro uplatnění odpočtu na podporu výzkumu a vývoje dle § 34 odst. 4 a 5 ZDP (s. 30-32); Novela zákona o státní sociální podpoře od 1.10.2017 a 1.1.2018 (s. 33-35); Reklamace při nákupu zboží - v zákoně o DPH (s. 38-40).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 25, (2017) č. 21**

Paušální výdaje OSVČ v roce 2017 a 2018 (s. 2-9); Informace o daňových povinnostech subjektů poskytujících ubytování prostřednictvím internetových platforem (například Airbnb) (s. 9); Zdanění příjmů z úplatného převodu cenných papírů v roce 2017 a změny vyplývající ze zákona č. 170/2017 Sb. (s. 10-16); Prekluze v daňovém řízení vzniklá překročením objektivní desetileté lhůty (s. 17-18); Nesprávné uvedení daně z přidané hodnoty za jiné zdaňovací období (s. 18-20); Oprava základu daně po novelizaci zákona o DPH (s. 20-24).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2017, č. 20**

Odpisy nehmotného majetku v roce 2017 a 2018 na základě změn provedených zákonem č. 170/2017 Sb. (s. 1-3); Test ke změnám v zákoně o DPH s účinností od 1.7.2017 (s. 4-5).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2017, č. 21**

Nespolehlivý plátc versus nespolehlivá osoba - dle zákona o DPH (s. 1-5); Změna vnitřního předpisu v průběhu roku - dotaz stravné (s. 6-7); Prodej pozemků - DPH - dotaz (s. 7).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2017, č. 22**

Uplatňování daně z přidané hodnoty u společníků společnosti po 1. červenci 2017 (s. 1- 4); DPH a provoz e-shopu - dotaz (s. 7).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2017, č. 20**

Novela zákona o DPH 2017 - vývoz zboží (s. 1-2); Osvobozená plnění bez nároku na odpočet DPH a vybrané problémy v praxi - s řadou příkladů (s. 2-8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2017, č. 21**

Novela zákona o DPH 2017 - ručení příjemce zdanitelného plnění a změny v souvislosti se zákonem č. 170/2017 Sb. (s. 1-2); Aktuální informace z oblasti DPH 2017 - přehled novelizací a návrhy na změnu evropské směrnice o DPH (s. 2-4); Následné kontrolní hlášení - dotazy a odpovědi (s. 8).

Účetnictví**Sv. 2017, č. 10**

Koordinační výbor ke zdanění příjmů FO z provozu FVE (s. 2-9); Novela zákona o daních z příjmů (2. část) (s. 10-14); Přestupky podle vybraných zákonů (celní zákon) (15-21); Daňová účinnost úrokových nákladů - test nízké kapitalizace (s. 25-29); Uplatnění DPH při dovozu dopravního prostředku a při nákupu z jiného členského státu nebo při dodání do jiného členského státu (s. 37-40); Vybraná problematika vztahující se k působnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky (s. 45-49).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Marek Hudema

Americký nobelista, který polidštil ekonomii

Hospodářské noviny, Sv. 61, (2017) č. 195 (10.10.2017), s. 9

Článek představuje koncepty a oblasti výzkumu letošního laureáta Nobelovy ceny za ekonomii behaviorálního ekonoma Richarda Thaler. Ten mimo jiné vyvrátil předpoklad některých ekonomických teorií, že se lidé v ekonomickém rozhodování vždy chovají racionálně. -- Viz také komentář v čas. Ekonom č. 41/2017, s. 58 a v HN č. 198/2017 (13.10.2017), s. 16.

By Eric M. Leeper, Nora Traum, and Todd B. Walker

Clearing up the fiscal multiplier morass

Rozplétání chaosu okolo fiskálních multiplikátorů

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 8, p. 2409-2454

Díky výdajovým balíčkům, kterými se státy snažily reagovat na ekonomickou krizi v roce 2008, vzrostl zájem o problematiku multiplikátorů vládních výdajů i ze strany akademické obce. Z předchozích výzkumů však vyplývá, že podobné modely s totožnými daty mohou vést k výrazně rozdílným výsledkům. Autoři kvantifikují výdajové multiplikátory s využitím apriorní a aposteriorní Bayesovské analýzy upraveného monetárního DSGE modelu. K analýze byla využita data o agregátní spotřebě, investicích, reálných mzdách, reálné tržní hodnotě vládního dluhu a dalších ekonomických proměnných z USA. - Poznámky.

by Gilbert Cette, Rémy Lecat and Carole Ly-Marin

Long-term growth and productivity projections in advanced countries

Prognózy dlouhodobého růstu a produktivity ve vyspělých zemích

OECD journal: economic studies, Vol. 2016, No. 1, p. 71-90

Autoři v článku představují nástroj (model) určený k dlouhodobým prognózám hospodářského růstu ve 13 vyspělých zemích. Nástroj, který umožňuje modelovat technologické šoky, endogenní růst kapitálu, různou rychlost konvergence vzdělávání a regulace, je následně použit k projekci růstu až do roku 2100. - Poznámky.

Pavel Sirůček

Polozapomenuté postavy ekonomického myšlení : J. K. Galbraith

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 25, (2017) č. 3, s. 84-92

Příspěvek představuje osobnost a dílo kanadsko-amerického ekonoma, publicisty, politického aktivisty a státního úředníka Johna Kennetha Galbraitha, který je řazen k institucionální tradici sociálně-ekonomického myšlení, resp. k neoinstitucionalismu. Věnuje se mimo jiné jeho náhledu na industriální společnost, stěžejním myšlenkám a jejich odrazům v publikovaných textech i kritické analýze kapitalismu v USA a teoriím transformace kapitalismu. Zmiňuje také kritické postoje ke Galbraithovu odbornému působení. Text je doplněn výběrem z jeho prací. - Poznámky.

Reasonable doubt

Rozumné pochybnosti

The Economist, Vol. 425, (2017) No. 9062, p. 65

Americký ekonom Richard Thaler získal letošní Nobelovu cenu za ekonomii za výzkum psychologických faktorů, které ovlivňují rozhodování lidí v ekonomice. Thaler ukázal, jak se lidské rozhodování liší od rozhodování dokonale racionálního homo economicus z většiny ekonomických modelů. Jeho popularizační knížka "Nudge" (Šťouch), napsaná společně s Cassem Sunsteinem, pozvedla behaviorální ekonomii na výsluní a stala se bestsellerem.

Robert Engle ; rozhovor vedl Michal Lehuta

V čom je ekonómia ako náuka o soppkách

Trend, Sv. 27, (2017) č. 40, s. 42-45

V rozhovoru představuje nositel Nobelovy ceny za ekonomii z r. 2003 profesor Robert Engle svoji výzkumnou činnost v oblasti měření systémového rizika ve finančním odvětví. Hodnotí stav systémového rizika v současném světě a specifika finančního systémového rizika v Číně a v Japonsku, regulační prvky k předcházení finančním krizím eurozóny a předkládá svůj pohled na záchranu selhávajících finančních institucí. Vyjadřuje se také k možnostem předpovídání krizí a k více rizikovým oblastem v ekonomice.

Michal Lehuta

V čom sa Marx mýlil a v čom mal pravdu : história ekonómie

Trend, Sv. 27, (2017) č. 37, s. 30-31

Při příležitosti 150 let od prvního vydání knihy Karla Marxe "Kapitál: kritika politické ekonomie" autor vysvětluje stěžejní myšlenky tohoto díla a zasazuje je do historického kontextu. Marx kriticky hodnotí klasickou ekonomii konce 18. a začátku 19. století a mimo jiné rozpracovává svoji teorii

hodnoty zboží a vztah mezi cenou práce a celkovou produkcí. Autor s Marxovým myšlenkovým odkazem polemizuje, ukazuje, v čem se jeho teorie mýlily a v čem měl pravdu. Zmiňuje také jeho filozofický odkaz jako inspiraci pro současnost, zejména Pikettyho dílo *Kapitál* v 21. století.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Frank Wiebe, Thomas Jahn

"Die Welt ist furchterregend"

"Svět vzbuzuje strach"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 195 (10.10.2017), S. 28-29

Bývalý guvernér newyorské pobočky americké centrální banky (Fed) a exministr financí USA T. Geithner pořádá pro centrální bankéře z celého světa semináře krizového řízení a vzájemné kooperace pro případ, že by hrozilo zhroutilí finančního systému. Geithner by chtěl svými aktivitami přispět k tomu, aby v každé zemi a v první řadě v USA vznikla "hasičská" platforma centrálních bank a bankovního dozoru, která by byla aktivována v případě nástupu symptomů nové finanční krize. Zatím tento návrh nemá podporu amerických politiků, kteří dávají přednost spíše preventivním kontrolám finančních institucí a a priori odmítají riskovat peníze daňových poplatníků při jejich záchraně. Podle Geithnera lze ale v případě rozšíření paniky na finančních trzích jen těžko sanaci bank z veřejných prostředků zabránit. V takové situaci rovněž přestává platit i zásada "too big to fail", neboť k prohloubení finanční krize mohou stejně tak přispět i malé banky a spořitelny.

Mohamed El-Erian ; rozhovor vedl Michael Maisch

"Nur ein Schock kann den Risikohunger zügeln"

"Pouze šok může zkrotit hlad po riziku"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 200 (17.10.2017), S. 30-31

Rozhovor s hlavním makroekonomickým poradcem skupiny Allianz M. El-Erianem o vývoji rizik pro ekonomiky vyspělých států. Současná situace se podle El-Eriana sice vyznačuje synchronním hospodářským růstem a zároveň nízkou volatilitou na kapitálových trzích. Ta je však z velké části uměle způsobena měnovou politikou centrálních bank, což může vést nemálo investorů k podstupování příliš vysokých rizik. Návrat k měnověpolitickému "normálu" ovšem samy centrální banky bez součinnosti s národními vládami úspěšně nezvládnou. Čím dál důležitější se tak stává realizace strukturálních reforem zvyšujících produktivitu jednotlivých ekonomik. Takové reformy by však měly být doprovázeny i škrty v pohledávkách, ať už se jedná o případ Řecka či příjemců bankovních půjček z řad studentů amerických vysokých škol. Ke snížení rizik by také mohlo přispět opětovné zintenzivnění nyní rozvolňující se mezinárodní spolupráce.

Sam Fleming

A safe pair of hands takes over the Fed

Fed přebírá spolehlivý pár rukou

Financial Times, Vol. 2017, No. 39621 (4.11.2017), p. 9

Nástupcem Janet Yellenové ve funkci předsedy americké centrální banky se stane Jerome (Jay) Powell. Článek mapuje jeho profesní kariéru. Powell je vzděláním právník, zatímco před ním po řadu let zastávali tuto funkci ekonomové, a jeho zkušenost s centrálním bankovníctvím je pouze pětiletá. Stejně jako Yellenová je zastáncem umírněného kurzu měnové politiky.

Jakub Cibulka

Analýza vývoje družstevních záložen v novodobé české historii s akcentem na regulatorní změny [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 2, s. 47-69

Autor popisuje vývoj v sektoru družstevních záložen v České republice v novodobé historii, tj. v letech 1995-2005 a od r. 2006. Zaměřuje se přitom na regulatorní změny v této oblasti a české prostředí družstevních záložen srovnává i s Německem. Dále autor analyzuje sektor z hlediska jeho významu pro národní hospodářství, vývoje a kvality portfolia, kapitálové vybavenosti, ziskovosti a likvidity. V závěru je poskytnuta predikce budoucího vývoje družstevních záložen. Podle autora sektor významně ovlivnilo sjednocení systému pojištění vkladů s bankovním sektorem a odklon družstevních záložen od podstaty

družstevnictví. Na základě vývoje v posledních 9 letech autor predikuje pozitivní budoucí vývoj. Velké subjekty působící v sektoru budou konsolidovat své činnosti, budou se specializovat a některé z nich se transformují na banky. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/11/Cesky_financi_a_ucetni_casopis_2_2017_str_47-69.pdf

Kamil Kouba ; rozhovor vedla Zuzana Petková

Bývalý vyšetřovatel: zločinci najradšej obchodujú so štátom, peniaze tam majú isté : pranie špinavých peňazí

Trend, Sv. 27, (2017) č. 37, s. 16-19

Rozhovor s bývalým českým elitním vyšetřovatelem a expertem na praní špinavých peněz K. Koubou. Věnuje se tématům nelegálních příjmů z trestné činnosti a rozsahu stínové ekonomiky, daňové kriminality v ČR a v SR, vyšetřování politiků a možných politických tlaků na policejní orgány. Rozebírá také význam svěřenských fondů pro skrývání identity skutečných vlastníků a hodnotí slovenský registr koncových uživatelů výhod pokrývající oblast veřejných zakázek. Vyjadřuje se též k úloze bank při praní peněz a k nápadu zavést státní elektronickou měnu pro potřeby veřejných zakázek.

Daniel Schönwitz

Die Rache der Kunden : Bankgebühren

Odveta klientů : bankovní poplatky

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 41, S. 82

Švýcarské banky neprávem vybíraly od svých klientů vysoké provize. Ti je nyní mohou vyžadovat zpětně za delší dobu než se očekávalo. Komu se to vyplatí?

Deutsche Bundesbank

Distributed-Ledger-Technologien im Zahlungsverkehr und in der Wertpapierabwicklung: Potenziale und Risiken = Distributed ledger technologies in payments and securities settlement: potential and risks

Technologie sdílené účetní knihy v platebním styku a v uzavírání obchodů s cennými papíry: potenciál a rizika

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 69, (2017) Nr. 9, S. 35-50

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 69, (2017) No. 9, p. 35-49

Technologie sdílené (rozesílané) účetní knihy (Distributed ledger technology, DLT) patří mezi blockchainové inovace umožňující přímé zúčtování plateb mezi účastníky finančních transakcí bez nutnosti služeb prostředníka (banky, burzy, clearingových společností atd.). Článek analyzuje možnosti rozšíření DLT v oblasti platebního styku a obchodů s cennými papíry. Předběžný závěr autorů zní, že rozšíření DLT jako prostředníka platebního styku mezi jednotlivými osobami je vzhledem k jeho technické náročnosti nepravděpodobné. U obchodů s akciemi a dalšími cennými papíry však DLT může významně přispět ke snížení transakčních nákladů. Rovněž může být technologie zajímavá i pro centrální banky při emisi jejich digitálních peněz, zejména pokud by v budoucnu došlo k platbám těmito penězi i nebankovním subjektům. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Marek Štěpán, Jaroslava Křížková

Dozor nad hazardem se úspěšně rozjel

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 9, s. 12-13

Od 1. ledna 2017 provádí celní správa kontrolní činnost v oblasti provozování hazardu. Autoři v článku v této souvislosti hodnotí první půlrok vykonávání této činnosti. Informují o provedených kontrolních akcích, problémech v praxi (nadměrná administrativní zátěž) i o personálním zajištění kontrolní činnosti. Součástí článku je také tabulka, ve které jsou přehledně uvedeny počty kontrol podle jednotlivých krajů doplněné o související informace (počet porušení, počty přístrojů podle typů, pokuty, atd.).

by Christian Daude and Julien Pascal

Efficiency and contestability in emerging market banking systems

Efektivita a tržní prostředí u bankovních systémů rozvíjejících se zemí

OECD journal: economic studies, Vol. 2016, No. 1, p. 151-182

Finanční trhy podle některých studií významně ovlivňují hospodářský rozvoj - finanční instituce propojují investory a střadatele, čímž alokují zdroje, diverzifikují riziko a snižují informační frikce na úvěrových trzích. Omezený přístup k úvěrům brzdí investice, inovace a růst produktivity. V souvislosti s tím autoři v článku zkoumají dvě kritéria bankovních systémů - efektivnost (efficiency) a tržní prostředí (contestability; v článku definováno jako indikátor přítomnosti bariér při vstupu na trh). Bankovní systémy rozvíjejících se ekonomik bývají méně efektivní a existují u nich větší bariéry vstupu na trh (to se projevuje i vyšší ziskovostí). Menší bariéry při vstupu na trh znamenají zároveň obvykle vyšší efektivnost. Autoři se zabývají interakcí obou kritérií, a dále také vypočítávají hodnoty těchto měřítek pro banky ze 23 zemí v období 2004-2013. Ve vzorku byla zahrnuta i Česká republika. - Poznámky.

Mathias Brüggmann

Elektronisches Geld für die Armen der Welt

Elektronické peníze pro chudé světa

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 200 (17.10.2017), S. 45

Nadace Billa a Melindy Gatesových dne 16.10.2017 oznámila zveřejnění opensourcového softwaru Mojaloop, který by měl zejména v rozvojových zemích umožnit levnější finanční transakce pomocí mobilních telefonů. Již dnes je mobilními telefony denně provedeno na 43 milionů plateb, zároveň ale stále na 2,5 miliardy lidí nedisponuje vlastním bankovním kontem. Pokud se tedy Mojaloop, na jehož programování se podílely 3 americké a 1 bulharská fintechová společnost, podaří etablovat v telekomunikačních a finančních službách, mohlo by podle Gatesovy nadace dojít k otevření značného hospodářského potenciálu v zemích třetího světa i k odbourání řady rizik a nákladů spojených s platbou a správou peněžní hotovosti.

Philip Stafford, Nicole Bullock, Gregory Meyer, Joe Rennison, Simon Mundy

Exchanges, trading & clearing

Burzy, obchodování a zúčtování

Financial Times, Vol. 2017, No. 39599 (10.10.2017), sep. sect. (4 p.)

Jednotlivé články přehledu jsou věnovány blížícímu se zavedení nové směrnice pro finanční služby MiFID 2, postavení Londýna jako finančního centra po brexitu, otázce přínosů automatizovaných systémů obchodování s komoditními futures, obchodu s americkými pokladničními poukázkami, vysokofrekvenčnímu obchodování aj.

Jan Šovar, Ondřej Mikula

FinTech v Česku : legislativní iniciativa míří výlučně z Bruselu

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 9, s. 44-45

Fenomén fintech v současnosti dominuje finančnímu odvětví a silně rezonuje také v právním a regulatorním prostředí. Z pohledu tradičních poskytovatelů finančních služeb byl masivní nástup technologií ve finančních službách dříve vnímán jako hrozba potenciálně narušující jejich podnikání. Nyní se dá říci, že se vztah tradičních poskytovatelů a fintech společností posunuje do roviny vzájemné kooperace a využívání potenciálu nových technologií. Příspěvek nejdříve vymezuje pojem fintech, jeho přínosy a podtrhuje jeho ekonomický potenciál. Následně se zaměřuje na snahy o regulaci technologických inovací na evropské i národní úrovni. Dokládá návrhy na využití fintech potenciálu na úrovni Evropské komise pod záštitou unie kapitálového trhu. Poté hodnotí protikladný přístup legislativy s ohledem na fenomén fintech v domácím prostředí.

Deutsche Bundesbank

Geldpolitische Indikatoren an der Zinsuntergrenze auf Basis von Zinsstrukturmodellen = Monetary policy indicators at the lower bound based on term structure models

Měnověpolitické indikátory na dolní úrokové hranici konstruované na základě modelů úrokové struktury

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 69, (2017) Nr. 9, S. 13-34

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 69, (2017) No. 9, p. 13-34

Článek se zabývá alternativními indikátory měření měnověpolitického kurzu, které jsou založeny na informacích o úrokové struktuře (tj. na datech o úrocích s různou dobou splatnosti). Podle autorů nabývají tyto ukazatele na významu obzvláště pro centrální bankéře eurozóny, neboť vlivem politiky kvantitativního uvolňování Evropské centrální banky a faktického přiblížení se úrokových sazeb ke své dolní hranici lze expanzivnost či restriktivnost měnové politiky jen obtížně vyvozovat z míry krátkodobých úroků. Z indikátorů pro eurozónu jsou v článku představeny a diskutovány koncepty "stínového úroku", doby překonání určité úrokové hranice ("crossing-time") a efektivního úrokového stimulu (EMS). - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Zbyněk Kalabis

Historie Banc Caennais na hÉireann - centrální banky Irska

Bankovníctví, Sv. 2017, č. 10, s. 56-57

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly centrálního bankovníctví v Irsku. Nejstarší centrální bankou, která působila na irském území, byla Bank of England (založená v r. 1694), Irská centrální banka (Banc Caennais na hÉireann) byla založena v r. 1943. Mezi její hlavní úkoly patřila péče o měnu, neměla však v náplni všechny obvyklé funkce centrálních bank. Dále k měnovému vývoji a činnosti centrální banky do vstupu Irska do EHS v r. 1973. Poté informace o emitování irské libry, přijetí nového zákona o centrální bance v r. 1989 a aktivitách v rámci Evropského měnového institutu (EMI). Následně k přechodu Irska na euro v r. 2002, překonávání finanční krize po roce 2008 a k reformě centrální banky zákonem z r. 2010.

By Irene Aldridge

How technology impacts execution for portfolio managers

Jak technologie ovlivňují provádění transakcí správci portfolií

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 4 (August - September), p. 34-36

Rozvoj technologií výrazně mění obchodování na trzích s cennými papíry. Existují alternativní obchodní systémy (nazývané také jako "dark pools"), rozmohlo se pasivní i agresivní vysokofrekvenční obchodování (HFT). Počítačové programy mohou, pokud jsou správně naprogramovány, předčit tradiční - manuální - způsoby obchodování. Dnešní správci portfolií vycházejí z daleko širšího množství dat, než v minulosti. - Poznámka.

Hypotéky na čekané : hypoteční trh

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 9, s. 26-27

Stručný rozbor aktuální situace na hypotečním trhu v ČR. Mezi hlavními faktory brzdícími vývoj trhu je zmiňováno zdražování půjček (cena peněz na mezibankovním trhu roste rychleji než úrokové sazby hypoték), pokračující růst cen realit a přísnější regulace poskytování hypoték ze strany ČNB. Je zdůrazněno, že rozdíl mezi úrokovými sazbami a bankovními maržemi je nyní nejnižší za celou dosavadní historii hypotečního trhu, nicméně hypoteční byznys zůstává nejdůležitějším úvěrovým segmentem. Příspěvek se také zaměřuje na rizikovost segmentu hypotečního financování koupě nemovitosti za účelem výnosu (k pronájmu) a informuje o překvapivých výsledcích studie ekonomů z USA a Švýcarska (vycházejí z dat z USA před finanční krizí), které dokládají, že nejvýraznější nárůst podílu bankrotů domácností s hypotékami byl u zákazníků s vyšším hodnocením a ne u rizikových "subprime" dlužníků. Tyto domácnosti splácely najednou dvě či více hypoték a druhou nemovitost měly pravděpodobně jako investici. -- Viz také příl. HN č. 214/2017 Banky a pojišťovny, s. 6.

Bank of Finland

Changes in the economy challenge traditional methods of evaluating monetary policy

[elektronický zdroj]

Změny v ekonomice eurozóny představují výzvu pro tradiční metody hodnocení měnové politiky

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 91 (2017), No. 4, p. 51-59

Podle Taylorova pravidla, které je založené na vztahu mezi inflací, hospodářským růstem a úrokovou mírou, by měla být současná měnová politika v eurozóně daleko více restriktivní. Pokud jsou úrokové sazby v souladu s tímto pravidlem, znamená to, že jsou určovány v souladu s hospodářským vývojem. Autor však v článku argumentuje, proč lze v současné situaci akceptovat akomodativní měnovou politiku: odhady zmíněných proměnných se liší, každá z proměnných může být počítána různými metodami (autor uvádí příklad indexu spotřebitelských cen). Odhady mezery výstupu a přirozené úrokové míry nejsou také zcela jasné, což vede k tomu, že může vzniknout celkově až 1300 různých možností. Některé scénáře tak ve skutečnosti jsou v souladu s akomodativní měnovou politikou. Autor dodává, že je navíc třeba brát v úvahu i další faktory, se kterými pravidlo nepočítá, neboť uplynulá finanční krize trvale ovlivnila některé oblasti ekonomiky a pravidla platná před krizí tak již nestačí. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/10/BOF_bulletin_4_2017.pdf

Jitka Veselá, Martin Chalupa

Je s investicí do hedgeových fondů skutečně spojena vyšší výnosnost a riziko v porovnání s alternativními investicemi? [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 2, s. 23-45

Autoři se v článku zabývají hedgeovými fondy, jejich specifiky, výnosností a rizikem. Zkoumají, zda v letech 1997-2016 a 2000-2016 odvětví hedgeových fondů překonávalo ve zvoleném období ve výnosnosti a riziku jiné třídy aktiv a pokud ano, jaký typ fondu byl v minulosti nejvýnosnější, nejméně rizikový a nejvýkonnější. Hedgeové fondy byly při porovnání s akciovým trhem, trhem se zlatem a komoditními trhy výrazně výnosnější při nižším riziku. Nejvýkonnější byly v krátkém a dlouhém období fondy spravující aktiva do 100 milionů amerických dolarů, ve středním období pak fondy spravující aktiva nad 1 miliardu dolarů. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.495>

Bank of Finland

Nordic interconnectedness and indebted households pose a risk to financial stability

[elektronický zdroj]

Vzájemná propojenost bankovního sektoru v severských zemích a zadlužení domácností představují riziko pro finanční stabilitu

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 91 (2017), No. 2, p. 6-21

Finská národní banka ve svém pravidelném hodnocení finanční stability uvádí, že finský finanční systém funguje spolehlivě. Pravděpodobnost vážných disruptcí spojených s hospodářskými a úvěrovými cykly je v bezprostřední budoucnosti nízká. Objevují se nicméně strukturální zdroje potenciální zranitelnosti finančního systému, kterými jsou zadlužené domácnosti (ty si berou půjčky zejména na bydlení) a změny v organizaci bankovního sektoru (posilování vzájemné propojenosti bank v severských zemích). Na vzrůstající zadlužení domácností již Finsko upozornily i mezinárodní instituce (MMF, ESRB). V příspěvku je dále komentována situace evropského bankovního systému, přístup podniků k financím, solventnost pojišťoven, aj. - Poznámky. -- Tématu finanční stability se týkají i zbývající příspěvky v čísle. Plný text dostupný z: <https://www.bofbulletin.fi/en/archive/>

On the starting grid : MiFID 2

Na startu : MiFID 2

The Economist, Vol. 424, (2017) No. 9060, p. 65-66

Směrnice MiFID 2 (Markets in Financial Instruments Directive) má vstoupit v platnost 3. ledna 2018. Zákon zavádí radikální změny do obchodování akciemi, dluhopisy a deriváty v hodnotě bilionů eur. Vzhledem k jeho rozsahu a složitosti však ještě není vyřešena řada otázek a technických problémů a kapitálové trhy nejsou na změnu připraveny. -- Viz i článek na s. 15-16.

Ondřej Čížek

Reakční funkce Evropské centrální banky

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 4, s. 424-439

Příspěvek přináší ekonometrický odhad reakční funkce Evropské centrální banky s využitím databáze prognóz a zabývá se charakterem změny úrokové politiky, ke které došlo v souvislosti se stávající ekonomickou krizí. Z důvodu zpoždění v transmisních mechanismech má úroková politika centrálních bank vpřed hledící charakter a ECB při svém rozhodování využívá také ekonomické prognózy. Autor si dále klade za cíl pomocí databáze prognóz ilustrovat nevhodnost standardního postupu, ve kterém jsou očekávání nahrazena skutečnými budoucími hodnotami, a vysvětlit, čím je dána schopnost nazpět hledících jednoduchých pravidel velmi dobře popsat vpřed hledící úrokovou politiku centrálních bank. Na nevhodnost použití skutečných budoucích hodnot jakožto proxy proměnných nahrazujících očekávání bylo v příspěvku poukázáno vícero způsoby. - Poznámky.

By Chris Giles

Setting policy in the dark

Určování politiky ve tmě

Financial Times, Vol. 2017, No. 39601 (12.10.2017), p. 7

Centrální banky zachránily světové hospodářství po finanční krizi tím, že zaplavily svět levnými penězi. Efektivně využívaly svých pravomocí, aby přiměly banky opět půjčovat. Díky jejich opatřením se zvedly ceny aktiv a také podnikatelská a spotřebitelská důvěra. V současnosti ale jejich ekonomické modely selhávají a objevují se obavy, zda centrální banky chápou dopady úrokových sazeb a dalších měnových opatření na ekonomiku. Zdrojem současné nejistoty v měnové politice je skutečnost, že ve vyspělých zemích se inflace nechová způsobem, jaký předpovídají ekonomické modely.

Martina Kláseková

Špekulovat kvůli úverom bude na súdoch ťažšie : ochrana spotrebiteľa

Trend, Sv. 27, (2017) č. 39, s. 49-51

Informace o připravované novele slovenského zákona o spotřebitelských úvěrech související se závěry Evropského soudního dvoru ohledně platnosti úvěrové smlouvy (případ Biróová). SDEU konstatoval, že SR překračuje rámec směrnic EU v ochraně práv spotřebitele a v návaznosti na to se plánuje snížení počtu povinných náležitostí smlouvy, jejichž absence může být porušením povinnosti vedoucí ke ztrátě nároku na úroky a poplatky ze spotřebitelského úvěru. Nově by se měla sankcionovat pouze opomenutí v závažných náležitostech znemožňujících spotřebiteli skutečné pochopení celého jeho závazku. Novela má přinést úpravu přespříliš horlivého přístupu slovenských soudů v rozhodování spotřebitelských sporů s důrazem na ochranu spotřebitele.

The bubble without any fizz : asset prices

Bublina bez šumění : ceny aktiv

The Economist, Vol. 425, (2017) No. 9061, p. 21-23

Bublina se většinou týkají jen jedné části trhu: akcií technologických firem v 90. letech nebo bydlení v polovině první dekády nového tisíciletí. Dnes však Amerika a většina zbývajících částí světa zažívají býčí trh téměř ve všem: akcie, dluhopisy i bydlení jsou velmi drahé v porovnání s dlouhodobými průměry, a ceny stále rostou. A hnací síla tohoto vývoje, dlouhodobě nízké reálné úrokové sazby, je vysvětlována velmi rozdílnými způsoby. To nejlepší, co lze nyní udělat, je zajistit, aby reálná ekonomika byla chráněna pro případ, že ceny najednou klesnou. Nástroje pro to již nyní existují. -- Viz i článek na s. 16.

The low road

Špatná cesta

The Economist, Vol. 425, (2017) No. 9063, p. 74

Dříve, když udeřila recese, byla reakce jasná: centrální banky snížily úrokové sazby, aby podpořily půjčky a investice. Po čtyřech desetiletích klesajících úrokových sazeb a inflace však nastalo nevyhnutelné: sazby klesly na nulu a národohospodářská sahají po nevyzkoušených alternativách. I přes vyčerpávající debaty se však ekonomové nedokážou shodnout na řešení takové situace. Obecně vidí dvě cesty: první je změnit měnovou strategii a v případě, že ekonomika opět narazí na nulovou dolní

hranici úrokových sazeb (zero lower bound), rychle stanovit dočasný cenový cíl a slíbit, že vynahradí výpadky v inflaci vyplývající z hospodářského poklesu. Druhou cestou je více spoléhat na fiskální stimuly.

By FT reporters

The risks of another crash course

Rizika směřování k dalšímu krachu

Financial Times, Vol. 2017, No. 39606 (18.10.2017), p. 7

V článku se připomíná Černé pondělí 19. října 1987, kdy americký trh cenných papírů zažil svůj největší propad v rámci jednoho dne v historii. Třicet let poté je trh jiný, ale má podobné charakteristiky, jako vysoké ceny akcií nebo obchodní strategie, které by mohly urychlit jejich výprodej. Cyklicky očištěný poměr ceny k výnosu se blíží úrovni, která zde byla před krizí let 1929 a 2000. Většina předních skeptiků má za to, že ceny akcií by mohly začít klesat, ale ne že bezprostředně hrozí další extrémní výprodej.

Vladimír Tomšík, Jan Vlček

Účet za devizové intervence nám ekonomika již vystavila

Bankovníctví, Sv. 2017, č. 10, s. 29-32

Příspěvek viceguvernéra ČNB a poradce bankovní rady k hodnocení efektivnosti kurzového závazku, resp. devizových intervencí, který byl centrální bankou ukončen v dubnu 2017. Autoři poměřují náklady a výnosy této měnověpolitické akce, hlavní pozitivní aspekty spatřují v zajištění cenové stability, ukotvenosti inflačních očekávání a robustním hospodářským růstu. Uvádějí, že odhady ukazují nárůst reálného HDP v důsledku kurzového závazku o 2,5 procenta a nominálního HDP až o 7 procent. Na straně nákladů stojí potenciální ztráty z držby devizových rezerv. Jako možné další negativní důsledky intervencí autoři diskutují distorze na trhu aktiv a zakonzervování současného strukturálního stavu ekonomiky, tyto náklady však vyvracejí. - Poznámky.

Bundesministerium der Finanzen

Vierte EU-Geldwäscherichtlinie - Novellierung des Geldwäschegesetzes [elektronický zdroj]

Čtvrtá směrnice EU proti praní peněz - novelizace zákona proti praní peněz

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 8, S. 21-26

Shrnutí německé implementace čtvrté směrnice EU proti praní peněz (2015/849/EU) s účinností od 26.6.2017 (transparenční registr, vyšší zohlednění rizik, rozšíření okruhu subjektů podléhajících z dohledu vyplývajícím povinností, zostření sankcí). V rámci implementačního zákona došlo také k zakotvení Finanční vyšetřovací jednotky (Financial Intelligence Unit, FIU) pod celní správu, kde bude vyhodnocovat a filtrovat všechna hlášení na podezření z praní peněz či financování terorismu. Plný text dostupný z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/08/Downloads/monatsbericht-2017-08-deutsch.pdf?__blob=publicationFile&v=4

Stephen Roach

Zurück zur Normalität : es ist überfällig, die unkonventionelle Geldpolitik der Notenbanken zu beenden

Zpět k normálu : je na čase ukončit nekonvenční měnovou politiku centrálních bank

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 191 (4.10.2017), S. 48

Autor komentáře oceňuje připravenost centrální banky USA Fed, britské Bank of England i Evropské centrální banky k postupnému navyšování úrokových sazeb a zeštíhlování svých bilancí. Centrální banky by ale neměly s těmito kroky dlouho váhat a rovněž by neměly svá rozhodnutí příliš úzce spojovat s vývojem inflace. Další krize a recese totiž zcela jistě přijde a nebylo by proto dobré, aby se opakovala chyba ze začátku první dekády třetího tisíciletí, kdy ze strachu z opakování japonského scénáře po tzv. dotcomové krizi Fed jen velmi zvolna zvyšoval úrokové sazby. Tyto kroky totiž nijak nekorigovaly pochybné investiční aktivity na finančních trzích, které zapříčinily finanční krizi po roce 2007.

Vojtěch Benda ; rozhovor vedl Marek Miler

Zvyšujeme sazby teď?

Hospodářské noviny, Sv. 61, (2017) č. 198 (13.10.2017), s. 12-13

Rozhovor se členem bankovní rady ČNB Vojtěchem Bendou o potřebě rychlejšího zvyšování úrokových sazeb Českou národní bankou. Benda s ohledem na výši některých indikátorů české ekonomiky argumentuje ve prospěch zpřísnění měnové politiky, resp. brzdění inflace prostřednictvím

opakovaného zvyšování úrokových sazeb. Uvádí, že pro rozhodování, jestli ve zvyšování úrokových sazeb pokračovat i v dalším období, je klíčovým parametrem růst mezd. Krátce se také vyjadřuje ke strategii správy devizových rezerv ČNB. -- Viz také komentář na s. 10 a příspěvek v HN č. 207/2017 (26.10.2017), s. 2. -- O druhém zvednutí základní úrokové sazby blíže HN č. 213/2017 (3.11.2017), s. 1 a 10.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2017, č. 10

Pravidla proti praní špinavých peněz - dobrý sluha, ale zlý pán? (s. 10-11); Opatření ČNB vnímám jako preventivní. Bublina na nemovitostním trhu nevidím - rozhovor s novým generálním ředitelem Hypoteční banky (s. 14-17); Investiční služby, insolvence i daně - přehled nových právních předpisů ve Sbírce zákonů (s. 20-21); IFRS 9 se blíží. Jste připraveni? (s. 22-23); Záruky EIF? Pro banky bezpečný byznys, pro podnikatele příležitost (s. 24-25); ČMZRB je národní rozvojovou bankou. Jak pomůže trhu a podnikům? (s. 26-27); Poistný odvod možno přežije iba rok - slovenské pojišťovnictví (s. 46-47); Fintechy a PSD2. Nový "povinný" kamarát bank (s. 48-49); Historie Banc Caennais na hÉireann - centrální banky Irska (s. 56-57).

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 206 (25.10.2017)

Český dluh je dražší: investoři požadují za držení českých vládních dluhopisů čím dál vyšší úroky (s. 2); K osobním údajům žádají banky nový souhlas - GDPR (s. 19); Otevřená bankovní data způsobí revoluci - PSD2 (s. 4-9 samostatné příl. Fintech (r)evoluce); Trh finančně technologických firem ve střední a východní Evropě - velikost a segmenty trhu (s. 14-15 samostatné příl. Fintech (r)evoluce); Do finančních služeb se pouštějí technologií obři - Big tech (s. 18-21 samostatné příl. Fintech (r)evoluce).

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 213 (3.11.2017)

Růst inflace tlačí úroky nahoru: ČNB je první centrální banka v Evropě, která opakovaně zdražuje peníze - základní úroková sazba se zvedla o čtvrt procentního bodu (s. 1) a komentář na s. 10; Schillerová míří před ministry - zajišťovací příkazy (s. 3); Daně jako nástroj prosperity - komentář J. Lučana (s. 6); Výměna na vrcholu Fedu: prezident Donald Trump si v čele nejmocnější centrální banky světa přeje Jeroma Powella, který od roku 2012 sedí v její Radě guvernérů (s. 14); Bitcoin je již za 7045 dolarů (s. 17).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

by David Bartolini

Administrative fragmentation and economic performance of OECD TL2 regions

Správní roztržitost a ekonomická výkonnost v regionech TL2 podle členění OECD

OECD journal: economic studies, Vol. 2016, No. 1, p. 109-129

Autor ve své práci zkoumá souvislost územní roztržitosti určitého regionu a ekonomické výkonnosti měřené hrubým domácím produktem na obyvatele uvnitř daného regionu. Použita byla data o regionech TL2 (členění podle OECD znamenající "velké regiony") z let 1996-2011. Územní roztržitost má své výhody i negativa: předností je možnost místní správy lépe odhadnout potřeby občanů v regionu, což vede ke zvýšení kvality poskytovaných veřejných statků a služeb. Zároveň se však objevuje riziko překrývání funkcí, nedostatečných úspor z rozsahu a nedostatečné koordinace politik. Empirická analýza naznačuje, že větší roztržitost vede k nižšímu hospodářskému růstu. Výsledky jsou však odlišné, pokud jsou zohledněny další regionální charakteristiky, zejména počet obyvatel žijících v zemědělských oblastech. Pro regiony s větším počtem občanů žijících v zemědělských oblastech je naopak roztržitost prospěšná. Fragmentace může mít tedy uvnitř jedné země různé dopady. Z toho vyplývá i nutnost zohlednit tuto skutečnost při tvorbě opatření (např. při slučování místních správ). - Poznámky.

Bundesministerium der Finanzen

Auswirkungen der Rettungsprogramme auf die Wettbewerbsfähigkeit in Portugal und Irland [elektronický zdroj]

Účinky záchranných programů na konkurenceschopnost Portugalska a Irska

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 10, S. 21-27

Shrnutí analýzy Institutu Waltera Euckena a Rýnsko-vestfálského institutu pro ekonomický výzkum (RWI) pro německé Spolkové ministerstvo financí k účinnosti záchranných programů eurozóny a MMF pro Portugalsko a Irsko a úspěšnosti tamních fiskálních a hospodářských reforem. Autoři této studie zdůrazňují, že Irsko mělo v době před vypuknutím finanční a dluhové krize lepší výsledky v míře konkurenceschopnosti, veřejného zadlužení i integrace do světové ekonomiky. Proto také může více profitovat z aktuálního hospodářského oživení, jakkoli i provedené reformy (zejména ve finančním sektoru) se na něm do značné míry podílely. Portugalsko nadále trápí vysoké veřejné i soukromé zadlužení, třebaže státní rozpočet je již schopen generovat primární přebytky. V době čerpání prostředků z mezinárodních záchranných programů však země provedla dalekosáhlé reformy pracovního trhu, které by se měly v budoucnu příznivě projevit i na její konkurenceschopnosti a hospodářském růstu. Plný text dostupný z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/10/Downloads/monatsbericht-2017-10-deutsch.pdf?_blob=publicationFile&v=4

Bundesministerium der Finanzen

Das Europäische Semester 2017 [elektronický zdroj]

Evropský semestr 2017

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 9, S. 13-22

Dne 11.7.2017 schválila Rada ministrů Evropské unie pro finance a hospodářství (ECOFIN) konečnou verzi hospodářsko-politických doporučení Evropské komise členským státům EU, tzv. Evropský semestr pro r. 2017. Článek nejprve popisuje harmonogram schvalování těchto doporučení na unijní úrovni (Evropská komise, Rada, Evropská rada) a podrobněji představuje zprávy EK o naplňování Strategie Evropa 2020 a dodržování fiskální disciplíny a makroekonomické rovnováhy členskými státy EU (v rámci tzv. podzimního, zimního a jarního balíčku). V závěru jsou také zmíněny návrhy německých ministerstev financí a hospodářství z listopadu 2016, jež EK do procedury tvorby svých doporučení v roce 2017 již stihla zapracovat, a které by mohly zvýšit míru přijímání závěrů Evropského semestru jednotlivými členskými státy. Plný text dostupný z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/09/Downloads/monatsbericht-2017-09-deutsch.pdf?_blob=publicationFile&v=5

Stephan Scheuer

Der Wachstumstreiber gerät ins Stolpern

Motor růstu se zadržává

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 203 (20.10.2017), S. 13

Z Číny se co do hospodářského vývoje stává země dvou rychlostí. Zatímco Peking a jižní pobřežní provincie prosperují, ostatních 25 územních celků čím dál více zaostává a kumuluje dluhy. Jednou z nejrizikovějších je provincie Šan-si, známá svými uhelnými doly a těžkým průmyslem, který byl donedávna hlavním motorem růstu čínské ekonomiky. V Šan-si si tamní státní těžbařské firmy v r. 2016 vzaly úvěry přesahující hospodářský výkon regionu, přesto však stojí na hraně bankrotu. Pomohou-li k vyšší efektivitě čínských státních podniků jejich již realizované či plánované fúze, je přitom značně nejisté. -- K naopak úspěšným a poptávaným zahraničněobchodním aktivitám Číny viz komentář I. Bremmera na s. 72.

Jakub Buček

Determinants of the shadow economy in the Czech regions : a region-level study [elektronický zdroj]

Determinanty stínové ekonomiky v českých regionech : regionální studie

Národohospodářský obzor, Vol. 17 (2017), No. 3, p. 315-329

Autor v článku s využitím modelu "MIMIC" určuje velikost stínové ekonomiky v České republice na regionální úrovni v letech 2005-2014 a dále zjišťuje faktory, které se na existenci stínové ekonomiky podílejí. Daňové břemeno stínovou ekonomiku ovlivňuje, stejně jako některé faktory trhu práce (míra nezaměstnanosti, podíl cizinců ze zemí mimo EU v populaci). Počet lidí s alespoň jednou exekucí nicméně na stínovou ekonomiku oproti předpokladům vliv nemá. V okolí velkých měst (a zejména Prahy) je výskyt stínové ekonomiky menší, zatímco v pohraničí (oblast bývalých Sudet) je situace

opačná. Autor dodává, že článek je vůbec první studií, která se snaží zjistit velikost stínové ekonomiky v ČR na úrovni regionů. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1515/revecp-2017-0016>

by Mikkel Hermansen and Oliver Röhn

Economic resilience : the usefulness of early warning indicators in OECD countries

Ekonomická odolnost : potřebnost indikátorů včasného varování v zemích OECD

OECD journal: economic studies, Vol. 2016, No. 1, p. 9-35

Uplynulá finanční krize oživila zájem politických činitelů i odborné veřejnosti o indikátory včasného varování před krizí. Autoři v článku poskytují empirické důkazy o potřebnosti těchto indikátorů při predikci krizí a recesí v zemích OECD. Konkrétně autoři posuzují indikátory, které navrhli spolu s dalšími autory ve své předchozí práci z roku 2015. Výsledky naznačují, že většina indikátorů by byla schopná předpovědět recese, ke kterým došlo v letech 1970-2014. - Poznámky.

Hana Fitzová

European railway reforms and efficiency : review of evidence in the literature [elektronický zdroj]

Evropské reformy železnic a efektivnost : přehled poznatků z literatury

Národohospodářský obzor, Vol. 17 (2017), No. 2, p. 103-120

Od 90. let minulého století jsou v evropských zemích prováděny reformy železnic spočívající v umožňování vstupu konkurence na trh. Cílem těchto reforem, které obvykle mají formu vertikální či horizontální separace a umožnění vstupu konkurence na trh, je zvýšení efektivnosti železniční dopravy. Zejména v zemích bývalého východního bloku podíl železniční dopravy na trhu klesal kvůli nízké úrovni služeb zapříčiněné nedostatečnými investicemi. Autorka v článku na základě dosavadní empirické literatury zkoumá, zda provedené reformy pozitivně ovlivnily efektivnost železniční dopravy, a dále shrnuje, jak obecně hodnotit reformy v železniční dopravě a s jakými problémy je možné se při tom setkat. Efektivita železničních reforem v Evropě není zcela jasná, ačkoli je zřejmý jejich přínos pro uživatele. - Poznámky. -- K železniční dopravě dále také viz článek "Open Access Passenger Rail Competition - Round Table Report" (s. 205-208). Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1515/revecp-2017-0005>

Daniel Redek

Evropská unie si posvítila na energetiku

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 9, s. 32-33

Článek shrnuje statistické údaje o energetice v zemích Evropské unie a v ČR v r. 2015 a představuje některé vývojové trendy v dané oblasti. Zaměřuje se na převládající zdroje produkce energií v jednotlivých státech, na hodnocení energetické závislosti a její vývoj od r. 1990 a na spotřebu energie zemí EU s trendem jejího pokračujícího poklesu od r. 2009. Představuje také podíl na konečné spotřebě energie z hlediska zdrojů a zastoupení obnovitelných zdrojů energie. Následně rozebírá energetickou náročnost sektorů a hospodářských odvětví a detailněji se zaměřuje na výrobu elektrické energie a její zdroje ve zkoumaných zemích. ČR je šestou zemí s nejnižší energetickou závislostí, spotřebovává 2,3 % energetické spotřeby EU a podíl obnovitelných zdrojů energie u nás činí 11,3 %.

Bank of Finland

Finland grows, and gathers more debt [elektronický zdroj]

Finsko roste a více se zadlužuje

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 91 (2017), No. 3, p. 6-29

Tempo hospodářského růstu ve Finsku posílilo. Podle Finské národní banky poroste finská ekonomika v letech 2017-2019 postupně tempy 2,1 %, 1,7 % a 1,4 %. Dosud závisel hospodářský růst výhradně na domácí poptávce, v prognózovaném období ale bude hrát roli i vývoz (růst exportních cen bude pomalejší než v jiných zemích,lepší se hospodářská situace v Rusku). Propočty provedené Finskou národní bankou dále zohledňují zvyšující se kupní sílu domácností a snížení nezaměstnanosti (oba faktory ovlivní domácí poptávku), nízké úrokové sazby vzhledem k akomodativní měnové politice (ovlivní investice), růst zadlužení a mírný růst inflace. -- K ekonomické prognóze viz i zbývající příspěvky v čísle (zejména alternativní scénář na s. 33; předpoklady prognózy na s. 30 a tabulka s konkrétními čísly na s. 106). Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/10/BOF_bulletin_3_2017.pdf

by Martin Larch, Kristin Magnusson Bernard and Peter McQuade

Fortune or fortitude? Determinants of successful adjustment with IMF programs

Štěstí nebo statečnost? Faktory ovlivňující úspěšnost ozdravných programů Mezinárodního měnového fondu

OECD journal: economic studies, Vol. 2016, No. 1, p. 37-69

V důsledku finanční krize, která vypukla v r. 2007 a jež byla následována dluhovou krizí v eurozóně v r. 2010, byla řada států nucena požádat Mezinárodní měnový fond o finanční pomoc. Záchrané programy MMF často vyžadují přijímání určitých hospodářských opatření. Podmínkou úspěšnosti je politická vůle a poctivá implementace opatření, úspěch pomoci nicméně závisí na více faktorech. Autoři v článku s využitím dat z let 1993-2010 o 170 programech zkoumají, jaké faktory ovlivňují úspěšné opuštění ozdravných programů MMF. Za významné činitele považují například strukturální reformy a obnovu finančního sektoru, vliv ale mají i další činitele (např. hospodářský růst ve světě a otevřenost ekonomiky). - Poznámky.

Michael Maisch, Frank Wiebe

Gefährlicher Schuldensog

Nebezpečný vír dluhů

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 197 (12.10.2017), S. 1, 4

Deset let od počátku globální finanční krize dosahuje zadlužení států, domácností a průmyslových podniků ze zemí skupiny G20 135 bilionů dolarů, což odpovídá 235 procentům HDP těchto zemí. Tyto dluhy podle Mezinárodního měnového fondu ohrožují globální hospodářské oživení, zejména dojde-li k úrokovému obratu, který si většina aktérů na světovém finančním trhu ale zatím není ochotna připustit. Zároveň asi třetina pro světový finanční systém relevantních bank s celkovou bilancí kolem 17 bilionů dolarů nedosahuje podle MMF dostatečného zisku, což z nich také činí riziko pro globální ekonomiku. Hlavní ekonom MMF M. Obstfeld proto vyzývá alespoň státy s aktuálně téměř nulovou nezaměstnaností a výrazným hospodářským růstem, aby se věnovaly postupné konsolidaci svých veřejných financí a vytvářely si rezervy pro příští vlnu recese. -- K některým rizikům pro světovou ekonomiku viz také článek na s. 4-5 a rozhovor s ekonomem J. Stiglitzem na s. 6-7; k zadlužování podniků viz také HB č. 202/2017 (19.10.2017), s. 28-29.

Bank of Finland

Growth picking up but inflation remains subdued [elektronický zdroj]

Tempo hospodářského růstu se zotavuje, inflace však zůstává utlumená

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 91 (2017), No. 4, p. 6-24

Přehled aktuální situace ekonomiky eurozóny a shrnutí vývoje v oblasti měnové politiky a na finančních trzích. Tempo hospodářského růstu ve světě se v r. 2017 oproti předcházejícímu roku zvýšilo, roste i ekonomika eurozóny. Inflace však zůstává mírná. Úvěrová aktivita bank se v různých zemích eurozóny liší (např. ve Francii objem úvěrů domácnostem roste, v Řecku, Španělsku či Irsku klesá). Prognózy ziskovosti bankovního sektoru eurozóny se zlepšily, rostou také firemní investice. Německo, Nizozemí, Slovinsko a Malta vykazují rekordní přebytky běžného účtu platební bilance. Některé země provádějí strukturální reformy s cílem podpořit účast osob v produktivním věku na trhu práce. Zadlužení veřejných financí zemí eurozóny se pomalu snižuje. - Poznámky. -- K tématu i viz související příspěvky v časopise (např. prognóza vývoje světové ekonomiky na s. 25 či alternativní scénář na s. 44). Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/10/BOF_bulletin_4_2017.pdf

Neil Buckley, James Shotter, Zosia Wasik, Robert Anderson, Henry Foy, Anton Spisak

Investing in Central & Eastern Europe

Investování ve střední a východní Evropě

Financial Times, Vol. 2017, No. 39608 (20.10.2017), sep. sect. (4 p.)

Region střední a východní Evropy nabízí lákavé možnosti investic i přes některá politická rizika. Jednotlivé články přehledu se zabývají automobilovým průmyslem na Slovensku, otázkou rozdílné kvality potravin dovážených do zemí SVE ze "starých" zemí EU, českým lithiem, zdravotní turistikou, energetikou, přijetím eura aj.

Aušra Razgūnē, Romas Lazutka

Labor share in national income : implications in the Baltic countries [elektronický zdroj]

Podíl práce na národním důchodu : důsledky pro pobaltské země

Národohospodářský obzor, Vol. 17 (2017), No. 2, p. 121-139

Podíl práce na národním důchodu ve světě v posledních třech desetiletích klesá, zároveň je však na stabilním podílu práce založena řada makroekonomických modelů. Dosavadní výzkumy se příliš nezabývaly podílem práce na národním důchodu v malých otevřených ekonomikách. Autoři se v článku snaží zjistit, jaké faktory přispívají k poklesu podílu práce na národním důchodu v pobaltských republikách. Nejvýznamnějším faktorem, který ovlivňuje výkyvy podílu práce na národním důchodu, jsou vládní výdaje (projevilo se zejména v Litvě a částečně také v Lotyšsku), autoři však identifikují i další faktory (mj. otevřenost zahraničního obchodu, emigrace, přímé zahraniční investice). - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/10/Narodohospodarsky_obzor_2_2017_str_121-139.pdf

Martin Stuchtey

Mehr aus weniger : Deutschland ignoriert riesige Wachstumschance: die Kreislaufwirtschaft

Více z méně : Německo ignoruje obrovskou růstovou příležitost: kruhovou ekonomiku

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 197 (12.10.2017), S. 48

Autor upozorňuje na stále rostoucí důležitost konceptu kruhové ekonomiky v hospodářské politice francouzské vlády. Tato hospodářská strategie založená na šetrném využívání primárních zdrojů a snižování produkce odpadů má podle něj potenciál přispět nejen k ochraně klimatu, ale také snížit závislost Evropy na dovozu surovin a podpořit vznik inovací. Ve Francii jsou principy kruhové ekonomiky implementovány již na úrovni podniků, kde například automobilka Renault využívá u více než 30 procent svých nových vozů recyklované materiály. Zato v Německu je kruhová ekonomika dosud téměř neznámým pojmem, přitom právě ona, jakož i intenzivnější spolupráce mezi francouzskými a německými podniky, by mohla zásadně zvýšit i konkurenceschopnost evropského kontinentu s jinými částmi světa.

Karel Zeman

Národohospodářská analýza zemědělských a církevních restitucí v ČR

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 25, (2017) č. 3, s. 39-56

Příspěvek analyzuje realizaci restitučního procesu zemědělského a lesního majetku podle zákona č. 229/1991 Sb. a následně proces církevních restitucí dle zákona č. 428/2012 Sb., provádí komparaci výsledků analýz a identifikuje národohospodářské důsledky církevních restitucí. Autor představuje vypořádání restitučních nároků oprávněných osob na náhrady, náhradním naturálním plněním - převodem nemovitostí nebo pozemků, náhradním plněním formou finanční náhrady a finanční hotovostí i vypořádání nároků oprávněných osob za nevydané pozemky. Poté seznamuje se strukturou restitučních nároků církví a věnuje se hypotéze, že osoby oprávněné v režimu církevních restitucí jsou značně zvýhodněny oproti běžným oprávněným osobám. Ze zkoumání vyplynuly výrazné odlišnosti, resp. anomálie v zákoně o církevních restitucích. Autor konstatuje a zdůvodňuje zásadní národohospodářské dopady vypořádání nároků církví na výdajovou stránku státního rozpočtu po dobu 30 let a potvrzuje zmiňovanou hypotézu.

Out of the traps : special report on emerging markets

Ven z pasti : zvláštní zpráva o rozvíjejících se trzích

The Economist, Vol. 425, (2017) No. 9061, centr. sect. (16 p.)

Po několika nestabilních rocích se rozvíjející se ekonomiky staly zralejšími a odolnějšími. Přišly ale o část své dynamičnosti. Jednotlivé články přehledu jsou zaměřeny na definici "rozvíjejících se trhů", past středních příjmů, makroekonomickou odolnost, trh komodit, automatizaci výroby, hrozbu amerického protekcionismu, politická rizika, přibližování k vyspělým zemím.

Bundesministerium der Finanzen

Produktivität in Deutschland - Messbarkeit und Entwicklung [elektronický zdroj]

Produktivita v Německu - měřitelnost a vývoj

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 10, S. 8-16

Článek shrnuje hlavní závěry zprávy německého Institutu pro světové hospodářství (IfW) pro Spolkové ministerstvo hospodářství a energetiky a Spolkové ministerstvo financí o vývoji produktivity Německa a jeho srovnání se situací ve vybraných vyspělých státech. Autoři zprávy nezjistili setrvalou strukturální slabost v růstu produktivity, třebaže od poloviny 90. let 20. století lze v Německu pozorovat jeho klesající trend. Ten je ale spíše způsoben koncem jednorázového efektu sjednocení Německa, relativně slabším vlivem procesu digitalizace kvůli vyššímu zastoupení malých a středních podniků v ekonomice či úspěchem sociálních reforem v první dekádě třetího tisíciletí a zvýšenou migrací, kdy došlo k integraci především nízkokvalifikovaných osob do pracovního trhu. Faktory přispívajícími k růstu i poklesu produktivity pak byly demografický vývoj a vnitrosektorové či mezisektorové strukturální změny. Součástí článku je také stručné představení možných metodických a statistických problémů při měření produktivity. Plný text dostupný z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/10/Downloads/monatsbericht-2017-10-deutsch.pdf?blob=publicationFile&v=4>

by Balász Égert and Peter Gal

The quantification of structural reforms in OECD countries : a new framework

Kvantifikace strukturálních reforem v zemích OECD : nový rámec

OECD journal: economic studies, Vol. 2016, No. 1, p. 91-108

Autoři v článku představují nový rámec pro hodnocení strukturálních reforem v zemích OECD. Rámec, jenž umožňuje určit dopad strukturálních reforem na příjem na obyvatele, navazuje na dřívější nástroje a rozvíjí je (rozšiřuje záběr posuzovaných reforem, posiluje konzistentnost hodnocení, časově zahrnuje i období po hospodářské krizi). Výsledky mj. naznačují, že regulace trhu zboží vykazuje v období pěti let po provedení reforem největší dopady jako samostatně provedená reforma, společný vliv všech zvažovaných reforem na trhu práce je nicméně výrazně vyšší. Dále se také liší časový horizont, kdy se různé reformy projeví (výsledky některých reforem lze pozorovat dříve než u jiných). Rámec bude podle autorů průběžně upravován a dále rozvíjen. - Poznámky.

Trump v the rule book : deregulation in America

Trump versus regule : deregulace v Americe

The Economist, Vol. 425, (2017) No. 9062, p. 53-55

Deregulace je vedle snížení daní a reformy zahraničního obchodu jedním ze tří pilířů ekonomického programu amerického prezidenta Trumpa. Od jeho nástupu do funkce se výrazně omezil příliv nově zaváděných pravidel a některé právní předpisy zavedené v pozdějším období vlády prezidenta Obamy lze podrobit přezkoumání v Kongresu díky Congressional Review Act (CRA). Vzhledem k časovému omezení působnosti CRA však stále zbývá masa základních předpisů, jejichž zrušení je mnohem těžší. Ani kroky v oblasti finanční deregulace (Doddův-Frankův zákon) zatím nebyly nijak revoluční. I přes to, že skutečné deregulace zatím bylo málo, zdá se, že nový přístup Washingtonu přece jen zvýšil důvěru podnikatelské sféry. -- K problematice viz i článek na s. 12-13.

Norbert Häring

Wer zahlt wie viel?

Kdo kolik platí?

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 199 (16.10.2017), S. 16

S nástupem velkoobjemových dat (big data) vzrůstají obavy, že nákupy a obchodování po internetu zcela ztratí na cenové transparentnosti. Expertní rada ekonomů při úřadu amerického prezidenta (Council of Economic Advisers) se již v r. 2015 vyslovila pro takové oceňování prodávaného zboží a služeb, které by ukazovalo všechny vedlejší i následné náklady, čímž by bylo omezeno zvýhodňování akcionáře na úkor spotřebitele. Naopak ekonomové Jean-Pierre Dubé a Sanjog Misra z Chicagské univerzity ve své experimentální studii "Scalable Pricing Targeting" tvrdí, že diferencované oceňování zvyšuje zisk prodejce a je i výhodné pro většinu zákazníků. Podle autora článku by se ale otázka přípustnosti cenové diferenciace měla rozhodnout podle jejich dopadů na hospodářskou soutěž.

Informatika. Počítače

Thorsten Sellhorn, Julia Menacher ; rozhovor vedla Viola C. Didier

Computergestützte Textanalyse: die Revolution an den Finanzmärkten

Textová analýza pomocí počítače: revoluce na finančních trzích

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 39, S. M26-M27

Rozhovor s experty z Institutu účetnictví a auditu Mnichovské univerzity o rostoucím významu softwarů textové analýzy pro investory i orgány finančního dozoru. Podle jejich mínění změní tyto programy a v nich obsažené algoritmy zcela zásadně náplň činnosti a kompetenční profily jednotlivých aktérů na kapitálových trzích. Umělá inteligence bude totiž umět stále lépe a efektivněji sbírat a vyhodnocovat standardizované texty, takže člověk se bude moci o to více soustředit na komplexnější a kontextuálně specifickou analýzu nestructurovaných informací. -- K možným dopadům rozvoje umělé inteligence na práci auditorů viz komentář na s. M4-M5.

Šárka Lojdrová

K bezpečí našeho kyberprostoru

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 10, s. 12-14

Autorka popisuje uplatňování kybernetické bezpečnosti u celní správy (uvádí stručně některé postupy, zmiňuje získané certifikáty a přijatá opatření), dále radí, jak se vyhnout nejčastějším chybám (spam, phishing, pharming) a jaká dodržovat bezpečnostní pravidla (bezpečnostní desatero celní správy). Krátce se také věnuje zabezpečení při práci na dálku a aktuálním typům škodlivých programů (malware).

Havel, Holásek & Partners

Novela zákona o kybernetické bezpečnosti

Národní pojištění, Sv. 48, (2017) č. 8-9, s. 63-64

Článek poskytuje přehled změn, které přináší novela zákona o kybernetické bezpečnosti č. 205/2017 Sb. s účinností od 1. srpna 2018 do českého právního řádu. Zákon implementuje evropskou směrnici č. 2016/1148/EU o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v EU (NIS). Podstatně rozšiřuje okruh osob, které podle tohoto zákona musejí postupovat, a stanoví jim řadu nových povinností. Hlavní novinky se týkají provozovatelů základní služby, povinností pro poskytovatele digitálních služeb, nových povinností pro orgány veřejné moci ve vztahu k uzavírání smluv v IT a zřízení Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB). -- Viz také informace o činnosti NÚKIB na s. 64 a související článek na s. 65. -- Viz také čas. Egovernment č. 3/2017, s. 16-19.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Michel Barnier ; rozhovor vedli Ruth Berschens a Till Hoppe spolu s novináři čtyř dalších evropských deníků

"Es geht um die Stabilität des Kontinents"

"Jde o stabilitu kontinentu"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 205 (24.10.2017), S. 8-9

Rozhovor s M. Barnierem, hlavním vyjednavatelem Evropské unie s Velkou Británií, o podmínkách jejího odchodu z Unie a budoucích vzájemných vztazích. Odchod Spojeného království z EU bez jakékoli nástupnické smlouvy není podle Barniera možností, kterou by si jeho tým přál, musí ale s ní počítat jako s jednou z eventualit. Současně zdůrazňuje, že se ve vyjednávání nebrání přechodu do jeho druhé fáze týkající se budoucích modelů kooperace mezi oběma stranami Lamanšského průlivu. Nejdříve je však třeba se shodnout na výši britských závazků vůči unijnímu rozpočtu, zejména financování těch projektů ze strukturálních fondů EU, jejichž realizace bude dokončena až po r. 2020. Dalšími tématy jsou také zajištění práv občanů EU ve Velké Británii a zachování míru v Severním Irsku. Přechodná fáze po formálním vystoupení Britů z EU bude ale nezbytná, aby bylo možné připravit dohodu o volném obchodu, která by mohla do značné míry vycházet z již uzavřené dohody mezi EU a Kanadou (CETA). -- Interview shrnuje také článek na s. 1; k závazkům VB v Evropské investiční bance viz článek na s. 9.

Konrad Fischer, Malte Fischer

Albtraum Alleingang : Sezessionen

Noční můra samostatnosti : odtržení

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 41, S. 32-35

Katalánsko se chce odtrhnout od Španělska. Autoři článku to považují za iluzi. Všechny zkušenosti ukazují, že odtržení bývají ekonomicky obtížná.

Hans-Helmut Kotz

Bremser Deutschland : die Reform der Währungsunion bleibt ein Luftschloss

Německo jako brzdič : reforma měnové unie zůstane vzdušným zámkem

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 198 (13.10.2017), S. 72

Agendu Evropské unie v rozhodující míře určují národní politiky důležitých členských států, mezi něž patří také Německo. To po volbách do Spolkového sněmu a předpokládaném vzniku vládní koalice křesťanských demokratů, liberálů a zelených zřejmě nabere ve vztahu k evropské integraci odlišný kurs než vláda francouzského prezidenta E. Macrona či Evropská komise pod vedením J.-C. Junckera. Zejména vládní angažmá liberální strany FDP nejspíše zastaví projekty Francie a Evropské komise na zřízení vlastní rozpočtové kapacity a ministerstva financí pro země eurozóny. Autor článku nicméně varuje před takovýmto německým postojem, který alternativní vize odmítá a pokud nějaké vlastní předloží (například návrh FDP na institut dočasného vystoupení z eurozóny pro krizi zmítané země), jedná se spíše o potenciální oslabení měnové unie na finančních trzích.

Silke Wettach

Der unfreie Warenverkehr : Europäische Union

Nesvobodný pohyb zboží : Evropská unie

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 40, S. 28-31

Politici Evropské unie sní o "euro pro všechny" a o společném ministru financí. Přitom reforma vnitřních trhů je mnohem naléhavější problém, především pro německé podniky. Velké množství překážek obchodu odhaluje rozervanost EU.

Filip Obradovič

Merkelová je slabší, zmení to podobu jadra Európy

Trend, Sv. 27, (2017) č. 39, s. 16-17

Úvaha nad tím, jak se výsledky německých parlamentních voleb odrazí na dalších plánech a vyjednávání o postupu reformy eurozóny a prohlubování evropské integrace. Autor upozorňuje, že slovenský ministr financí Kažimír byl jakýmsi mluvčím eurozóny při zveřejňování detailů reformního plánu na dobudování fiskální unie. Zdůrazňuje, že realizaci plánů další evropské integrace, podporovaných zejména francouzským prezidentem Macronem, může výrazně ovlivnit pohled koaličních partnerů Merkelové (zejména FDP vedené Lindnerem) na evropské finanční záležitosti. Pro ty jsou některé návrhy na změny v eurozóně zatím nepřijatelné. -- Viz také další příspěvky k tématu Volby v Německu na s. 10-15. -- Více k podpoře vizí E. Macrona viz Trend č. 40/2017, s. 40-41.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 195 (10.10.2017)

Přežije Česko bez eura? Většina Čechů chce zachovat korunu a současně zůstat v jádru EU (s. 1) a Firmy sází na euro (s. 2-3) a další příspěvky speciálu Česko a euro na s. 4-5 i související komentář na s. 8; Některým lidem stačí porazit inflaci, jiní chtějí zbohatnout - jak investovat, penzijní fondy (s. 19) a návazné články na s. 20-21.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Lars Karlsson

Back to the future of customs : a new AEO paradigm will transform the global supply chain for the better [elektronický zdroj]

Zpět do budoucnosti celnictví : nové paradigma oprávněného hospodářského subjektu změní globální dodavatelský řetězec k lepšímu

World customs journal, Vol. 11 (2017), No. 1, p. 23-33

Nástroj "oprávněný hospodářský subjekt" (authorized economic operator, AEO), který je založen na teorii "compliance management", je základním stavebním kamenem Dohody o usnadňování obchodu (Trade Facilitation Agreement) Světové obchodní organizace. Z důvodu harmonizace a rozvoje mezinárodních standardů však byl vývoj tohoto nástroje podle autora méně dynamický, než se očekávalo. Další rozvíjení nástroje by mělo směřovat k naplnění původních očekávání a výhod. Autor v článku popisuje historii programu AEO, uvádí základní prvky nového paradigmatu tohoto nástroje (AEO by se například měl stát holistickým modelem celého fungování organizace a manažerským systémem, musí být efektivně spravován, monitorován a hodnocen, do dodavatelského řetězce by měly být zapojeny všechny zájmové skupiny) i různé související iniciativy (např. AEO pro malé a střední podniky). Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/>

Martin Wolf

Central banks alone cannot stabilise finance

Centrální banky nedokážou samy stabilizovat finance

Financial Times, Vol. 2017, No. 39612 (25.10.2017), p. 11

V souvislosti s vydáním nejnovější Zprávy o globální finanční stabilitě, zpracované Mezinárodním měnovým fondem, autor zdůrazňuje některé její hlavní body. Je nutná velká obezřetnost investorů; finanční systém se musí vypořádat se změnami cen aktiv bez toho, že by způsobil explozi světové ekonomiky; je nutné zbavit se závislosti na neudržitelném růstu úvěrů a dluhů zejména ve vyspělých zemích a marnotratných investicích jako v Číně; a konečně bychom neměli mít za to, že by centrální banky měly upustit od priority stabilizace hospodářství ve prospěch možná protichůdného cíle stabilizovat finanční systém. Centrální banky na rozdíl od jiných institucí už svůj díl práce vykonaly.

Vladimir G. Makarenko

Customs criminalistics (forensic science) : a new concept for customs control [elektronický zdroj]

Celní kriminalistika (forenzní věda) : nové pojetí celních kontrol

World customs journal, Vol. 11 (2017), No. 1, p. 73-81

Autor analyzuje systém Trvalé forenzní podpory (Ongoing Forensic Support), který využívá ruská celní správa. Nezávislí forenzní experti působí u ruské celní správy od 90. let minulého století, teprve po přelomu tisíciletí však vznikl centralizovaný orgán (původně experti působili na regionálních pracovištích, což se negativně promítalo na kvalitě odvedené práce). Autor zdůrazňuje nezbytnost technické podpory celních kontrol i nezávislosti a efektivnosti činnosti expertů; dále navrhuje, jak nejlépe nastavit spolupráci mezi celníky při celních kontrolách a forenzními experty a krátce shrnuje i zahraniční zkušenosti s touto problematikou. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/>

Wieslaw Czyżowicz and Magdalena Rybaczyk

Customs enforcement network (CEN) database perspective : a case study [elektronický zdroj]

Perspektivy databáze Síť pro vymáhání práva v celní oblasti : případová studie

World customs journal, Vol. 11 (2017), No. 1, p. 35-46

V článku jsou prezentovány výsledky průzkumu efektivnosti databáze CEN (Customs Enforcement Network; neboli Síť pro vymáhání práva v celní oblasti) a síť RILO (Regional Intelligence Liaison Office; neboli Styčný úřad pro regionální zpravodajství). Jak síť RILO, tak databáze CEN slouží k usnadňování výměny informací mezi celními správami a institucemi vymáhajícími právo z celého světa. Průzkumu, který obsahoval celkově 15 otázek vztahujících se k CEN a RILO, se zúčastnili zástupci ze 23 zemí. Autoři článku v závěru konstatují nezbytnost správného řízení toku informací, dále zdůrazňují nezbytnost spolupráce jak v mezinárodním měřítku, tak mezi úřady v jedné zemi a upozorňují na potřebu aktuálních a kvalitních dat. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/>

Robert Lüssi and Jürg Marolf

Customs revenue benchmarking database (CRBD) [elektronický zdroj]

Databáze pro porovnávání celních příjmů

World customs journal, Vol. 11 (2017), No. 1, p. 85-87

Článek informuje o databázi připravované pod záštitou Světové celní organizace, která bude obsahovat údaje o veškerých clech, daních a poplatcích vybíraných celními správami po celém světě. V únoru 2017 proběhlo v Bruselu setkání skupiny, která má vznik databáze na starosti. Na setkání byla navržena struktura databáze a byly prezentovány odhady nákladů. Některé údaje, které budou součástí databáze, jsou již dostupné jinde (Evropská unie již zveřejňuje údaje o clech a daních vybíraných členskými státy), zatím však chyběla skutečně celosvětová databáze, která by navíc odpovídala potřebám uživatelů. Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/>

Tomáš Kocourek

Deset let programu AEO

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 9, s. 10-11

K příležitosti 10 let od zavedení programu Oprávněného hospodářského subjektu (AEO) v Evropské unii i České republice autor informuje o výhodách, které pramení ze statusu AEO. Držitelé povolení AEO mohou využívat tyto výhody spojené s celním řízením: snadnější přístup k celním zjednodušením, úlevy ve vztahu k fyzickým a dokladovým kontrolám, provedení přednostní kontroly na základě analýzy rizik, možnost požádat o provedení kontroly na specifickém místě a předběžné oznámení o provedení kontroly. Status AEO byl posílen i s novým celním kodexem EU, který nabyl účinnosti 1. května 2016.

Martin Greive, Jan Hildebrand, Thomas Sigmund

Die machtlose Exportmacht

Bezmocná exportní velmoc

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 198 (13.10.2017), S. 10-11

Podle analýzy německého Institutu pro světové hospodářství (IfW) pro Spolkové ministerstvo financí nemůže německá vláda pro snížení mezinárodně kritizovaného přebytku platební bilance příliš dělat. Například dluhově financovaná vládní podpora veřejných investic ve výši 1 procenta HDP do roku 2021 by totiž tento přebytek snížila pouze o 0,7 procentního bodu, což je vzhledem k jeho více než sedmiprocentní výši vůči HDP nevýznamné. A ani jiná opatření typu snížení daní by zdaleka nedosáhla redukce přebytku alespoň o dva procentní body, která by Německo vyvedla z kategorie potenciálně rizikových zemí pro finanční stabilitu eurozóny. Vyšší zadlužování veřejných rozpočtů navíc není ústavně ani politicky průchodné.

Carsten Weerth

HS 2002-HS 2017 : notes on the tariff nomenclature and the additional notes of the EU revisited [elektronický zdroj]

HS 2002-HS 2017 : poznámky k celnímu sazebníku a revize doplňkových poznámek ke kombinované nomenklatuře Evropské unie

World customs journal, Vol. 11 (2017), No. 1, p. 49-68

Autor v článku analyzuje poznámky k Harmonizovanému systému popisu a číselného označování zboží a k celním sazebníkům Evropské unie z let 2002, 2007, 2012 a 2017 z hlediska jejich počtu, oblastí, kterou upravují, i jejich rozsahu. Poznámky a podpoznámky (notes, subheading notes) platí ve všech zemích, na které se vztahuje Harmonizovaný systém, tzv. doplňkové poznámky (additional notes) jsou však platné pouze v EU. Harmonizovaný systém obsahuje celkově 386 poznámek a 63 podpoznámek, přičemž pro země EU platí navíc 109 doplňkových poznámek, z nichž 60 % se vztahuje na zemědělské zboží. Všechny 558 poznámek dále ovlivňuje přes tisíc položek Harmonizovaného systému a několik tisíc podpoložek systému i kombinované nomenklatury, což dokazuje, jak jsou pravidla komplikovaná. - Poznámka. Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/>

Jiří Rážek

I celní správa má svoji standartu

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 10, s. 3

Krátká zpráva informující o vzniku standarty celní správy ČR a její podobě. Celní správa byla zařazena mezi ozbrojené sbory v roce 1997, na rozdíl od ostatních bezpečnostních složek státu však svůj sborový prapor dosud neměla.

Franz Hubik, Klaus Stratmann

Mit Tankern gegen Pipelines : Energiemarkt

Tankery proti plynovodům : energetický trh

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 188 (28.9.2017), S. 22-23

Soutěž mezi zkapalněným zemním plynem (LNG) a plynem dopravovaným pomocí plynovodů se zostřuje. Podle prognózy Fóra zemí vyvážejících zemní plyn (GECF) vzroste podíl LNG na globálně obchodovaném objemu plynu do roku 2030 ze stávajících 31 na 45 procent. Průkopníkem dovozu kapalného plynu do Evropy především z USA je americko-nizozemský koncern Shell, který v rámci vývoje nových tankerů čerpá podporu i z fondů Evropské unie. Shell si nicméně drží otevřená zadní vrátka, když se podílí i na projektu plynovodu Nord Stream 2 z Ruska do Německa, jehož realizaci chce ale Evropská komise s ruskou stranou ještě projednat. -- Komentář polemizující s argumenty proti plynovodu Nord Stream 2 viz HB č. 189/2017 (29.9.2017), s. 30; ke snahám Evropské komise o podřízení Nord Stream 2 unijní regulaci viz HB č. 216/2017 (9.11.2017), s. 10.

Till Hoppe

Neuer Umgang mit China : EU-Exportpolitik

Nový přístup k Číně : vývozní politika Evropské unie

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 191 (4.10.2017), S. 21

Dne 3.10.2017 se Rada EU a Evropský parlament shodly na změně pravidel pro regulaci čínského exportu do Evropské unie. V budoucnu by tak měla EU ke zboží z Číny přistupovat jako k vývozu z jakékoli jiné třetí země, která je členem Světové obchodní organizace (WTO). Aby ceny za zboží či komodity ze Země středu tedy mohly být prohlášeny za dumpingové, bude potřeba vyhotovit srovnávací analýzy nákladů a cenové hladiny ve srovnatelných třetích zemích. Podle místopředsedy Evropské komise J. Katainena nejsou obavy z oslabení evropských podniků vůči jejich čínským konkurentům na místě. Narovnání obchodních vztahů naopak zaručuje kompatibilitu s pravidly WTO, což v případě sporů pomůže evropským podnikatelům před arbitrážními soudy této organizace.

By Kyle Handley and Nuno Limão

Policy uncertainty, trade and welfare : theory and evidence for China and the United States

Nejistota, zahraniční obchod a blahobyt : teorie a poznatky ze vztahu Číny a Spojených států

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 9, p. 2731-2783

Autoři se zabývají vlivem nejistoty v obchodní politice na zahraniční obchod, ceny a reálné příjmy. Před vstupem Číny do Světové organizace obchodu, ke kterému došlo v prosinci 2001, byla zemi od r. 1980 opakovaně udělována dočasná doložka nejvyšších výhod (status "most favoured nation", MFN), několikrát ale hrozilo, že Spojené státy doložku zruší. Pokud by ke zrušení došlo, mohla mezi Čínou a USA vypuknout obchodní válka (s doložkou činila průměrná výše cel 4 %, bez doložky by však Čína čelila clům ve výši 31 %). Přístupem Číny do WTO odpadla nejistota, zda USA doložku nezruší (Čína získala doložku natrvalo). V důsledku toho došlo k výraznému nárůstu vývozu do USA, což pozitivně pocítili i američtí spotřebitelé. Autoři uvedený příklad využívají k ilustraci škodlivého vlivu nejistoty na ekonomické aktivity. - Poznámky. -- Přístupu Číny do WTO se týká také článek na s. 2784-2820.

Preparing for the worst : renegotiating NAFTA

Příprava na nejhorsí : nové projednávání dohody NAFTA

The Economist, Vol. 425, (2017) No. 9063, p. 69-70

Dohoda NAFTA, týkající se Mexika, USA a Kanady, zahrnuje obchod v hodnotě více než 1 bil. USD ročně. Proto zprávy o možném kolapsu dosavadních vyjednávání její nové podoby jsou alarmující pro mnoho obchodníků a výrobců. V článku se probírají jednotlivé body amerických návrhů, které nejsou

pro ostatní dvě strany přijatelné. Jednání mají nicméně pokračovat i v prvním čtvrtletí r. 2018. -- Blíže k vyjednávání viz také HN č. 219/2017 (13.11.2017), s. 13.

Milan Pouliček ; rozhovor vedl Jiří Rážek

Rok se s rokem sešel...

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 9, s. 3, 6

Generální ředitel GŘC Milan Pouliček hodnotí v rozhovoru po roce od nastoupení do funkce své dosavadní působení na pozici generálního ředitele. Působení Roberta Šlachty u Celní správy je podle Poulička přínosem, zlepšení vnitřní i vnější komunikace i výkon nových kompetencí v oblasti EET a hazardu považuje generální ředitel za úspěch. Do budoucna si celní správa klade za cíl převzít kompetence v oblasti vyšetřování; v personální oblasti pak zefektivnit a zrychlit proces přijímání nových zaměstnanců. Pouliček dále komentuje příčiny poklesu výběru spotřební daně z tabákových výrobků i příčiny poklesu příjmů u dělené správy a vyjadřuje se také k činnosti Daňové kobry a vztahům s MF po změně ministra.

Aleš Hrubý

Tabák je stále v kurzu

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 9, s. 16-17

Autor informuje o situaci ilegálního obchodu s tabákovými výrobky v ČR a v Evropské unii - uvádí údaje o objemu ilegálního obchodu, zdrojích nelegálních tabákových výrobků (pašování výrobků s odňatou daňovou povinností ze třetích zemí, padělky, pašování výrobků neznámých značek vyráběných mimo území EU, nelegální výroba a distribuce s krácením daně) i způsobu pašování na území EU. Česká republika je podle studie KPMG jednou ze zemí s nejnižším výskytem nelegálních cigaret na světě. Celní správa provádí analytickou, dohledovou a kontrolní činnost v této oblasti, přičemž spolupracuje i s legálním podnikatelským prostorem.

Zdeněk Čejka

Tarifujeme... (4. díl)

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 9, s. 14

Autor v článku informuje o označení "drobný prodej" v celní nomenklatuře, jeho kategoriích a podmínkách, které musí být splněny, aby bylo možné zboží zařadit do dané kategorie. Dále uvádí, čím se v praxi při posuzování o příslušnosti k určité kategorii řídit (spotřebitelské a přepravní obaly). Výklad je doplněn konkrétními příklady.

Zdeněk Čejka

Tarifujeme... (5. díl)

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 10, s. 15

V pokračování seriálu o sazebním zařazování zboží se autor věnuje zvířecím krmivům, která spadají v celní nomenklatuře pod číslo 2309. Zboží se dále člení na další kategorie podle toho, pro jaká zvířata je krmivo určené, podle toho, zda jde o balení pro drobný prodej a podle složek, které obsahuje. Některá krmiva dále pod číslo 2309 nepatří, a naopak jsou sem zařazována i některé hračky pro psy.

Mathias Brüggman, Moritz Koch, Jens Münchrath, Torsten Riecke

Terminator Trump : Kampf um Wohlstand

Terminátor Trump : boj o blahobyť

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 203 (20.10.2017), S. 48-54

Americký prezident D. Trump podle autorů článku cíleně usiluje o rozbití liberálního ekonomického řádu, jak o tom mají svědčit jeho útoky na dosavadní podobu Severoamerické zóny volného obchodu (NAFTA) či snaha o zrušení dohody s Iránem o jeho jaderném programu a opětovné uvalení sankcí proti této zemi. Pokud ale v těchto i dalších případech dojde ze strany USA k eskalaci napětí, bude hlavní obětí tohoto vývoje Německo a jeho ekonomický model založený na vývozu a odbourávání obchodních bariér mezi jednotlivými státy. -- K tématu zahraniční a zahraničněobchodní politiky USA pod Trumpovou administrativou viz také rozhovor s německým spolkovým ministrem zahraničí S. Gabrielem na s. 55-57 a komentář německého velvyslance v USA P. Wittiga v HB č. 205/2017 (24.10.2017), s. 48.

By Luigi Pascali

The wind of change : maritime technology, trade, and economic development

Převratné změny : námořní technologie, obchod a hospodářský rozvoj

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 9, p. 2821-2854

Autor se zabývá vlivem rozšíření parníků v 19. století na zahraniční obchod a ekonomický rozvoj. Období 1870-1913 lze považovat za první éru globalizace. Parníky výrazně změnily zahraniční obchod - dříve byla námořní doprava závislá na větru, po rozšíření parníků se zkrátily přepravní doby a klesly náklady námořní přepravy. Změny však byly nesymetrické. Autor zjišťuje, že z obchodní integrace těžila pouze hrstka zemí. Globalizace byla navíc ve 2. polovině 19. století hlavní příčinou rostoucí divergence mezi chudými a bohatými zeměmi. - Poznámky.

Podnik a podnikání

Ashiqur Rahman, M. Twyefur Rahman, Jaroslav Belas

Determinants of SME finance : evidence from three Central European countries [elektronický zdroj]

Determinanty financování malých a středních podniků : poznatky ze tří středoevropských zemí

Národohospodářský obzor, Vol. 17 (2017), No. 3, p. 263-285

Autoři v článku hodnotí přístup malých a středních podniků (MSP) k financování ve třech zemích střední Evropy, konkrétně v České republice, Maďarsku a Slovensku. K výzkumu byla využita data z průzkumu BEEPS (Business Environment and Enterprise Performance Survey), který provádí Světová banka společně s Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj. Mikropodniky a podniky, které vlastní a řídí ženy, se potýkají s nedostatkem finančních prostředků ze strany bank. Naopak lepší přístup k financování mají inovativní firmy. Velikost půjček se dále zvyšuje s rostoucími úrokovými sazbami, a to zejména u malých a středních podniků obecně a u mikropodniků. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1515/revecp-2017-0014>

Sabine Wukovits

Entwicklung der europäischen börsennotierten Konzerne 2015 [elektronický zdroj]

Vývoj v evropských, na burze kótovaných koncernech v roce 2015

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2017, Nr. 3, S. 27-33

Analýza hospodářských výsledků nefinančních burzovních koncernů Rakouska, Belgie, Německa, Španělska, Francie, Řecka, Itálie a Portugalska v roce 2015. Ziskovost firem z těchto zemí se mírně zvýšila o 0,2 procentního bodu na mediánovou hodnotu 5 procent, přičemž rakouské korporace - i přes relativně výrazné zastoupení energetického sektoru zasaženého nízkými cenami ropy - skončily s mediánovou rentabilitou 5,4 procent na druhém místě hned za těmi německými (s 5,9 procenty). - Poznámky. Plný text dostupný z: https://www.oenb.at/dam/jcr:c8ce4f25-9a63-47fb-92fe-a560e14dc4dc/statistiken_q3_2017_screen_gesamt.pdf

Stefan Greil, Dirk Schilling

Grenzüberschreitende Konzernfinanzierungen und angemessene Zinssätze

Přeshraniční koncernové financování a přiměřené úrokové sazby

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 41, S. M26-M27

Otázku přiměřenosti převodních cen a úrokových sazeb v rámci vnitrokoncernového financování nelze zcela jednoduše rozhodnout, zejména v tom případě, neudrží-li půjčku přijímající koncernová jednotka žádné finanční vztahy s externími subjekty. Autoři článku, příznivci dvoustupňového konceptu zjišťování přiměřenosti úroků, v těchto případech plédují za zapojení externích ratingových ukazatelů pro celý koncern, případně za zohlednění reálných průměrných nákladů spojených s financováním celé podnikatelské skupiny. Předností tohoto modelu by podle nich bylo omezení možností přesunu zisků do daňových rájů, o což na platformě OECD usiluje projekt BEPS, jakož i snížení administrativy pro samotné koncernové jednotky. -- Polemiku s návrhem autorů viz na s. M28-M29.

Marek Vokoun

Characteristics of the innovation activities of firms in Europe : a critical review of international differences [elektronický zdroj]

Charakteristiky inovačních aktivit podniků v Evropě : kritické zhodnocení rozdílů mezi státy

Národohospodářský obzor, Vol. 17 (2017), No. 3, p. 239-262

Autor v článku zkoumá na základě analýzy dosavadních výzkumů rozhodování evropských zemí (EU a Ruska) o inovacích. Analyzovaná literatura zahrnovala vzorek 18 studií a 32 souborů dat za období 1986-2008. Typicky inovují velké nadnárodní firmy, menší firmy nicméně více investují do výzkumu a vývoje. Vliv financování z veřejných zdrojů na výzkum a vývoj je nejednoznačný. Intenzitu inovací zvyšuje spolupráce na aktivitách výzkumu a vývoje. Autor také upozorňuje na některá úskalí objevující se při srovnávání studií o inovacích. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1515/revecp-2017-0013>

Stephan Scheuer, Liu Nian, Andreas Kröner

Chinesische Camouflage

Čínská kamufláž

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 193 (6.10.2017), S. 24-25

Čínský holding HNA Group získal v uplynulých dvou a půl letech podíly v zahraničních firmách za více než 40 miliard dolarů. Korporace se sídlem na ostrově Chaj-nan je mimo jiné největším akcionářem Deutsche Bank a amerického hotelového řetězce Hilton, rovněž je většinovým, respektive stoprocentním vlastníkem německého letiště Frankfurt-Hahn nebo švýcarských poskytovatelů logistických a letištních služeb Swissport a Gategroup. Vlastnická struktura HNA Group je však velmi neprůhledná, což posiluje podezření na vliv čínského státu na řízení firmy. Autoři článku předkládají výsledky vlastních rešerší o majetkových vztazích uvnitř konglomerátu a popisují historii jeho vzniku i některých vlastnických změn. -- Ke vlivu HNA Group v Deutsche Bank viz podrobněji článek na s. 25.

By David McKenzie

Identifying and spurring high-growth entrepreneurship : experimental evidence from a business plan competition

Identifikace a urychlování podnikání s vysokým potenciálem růstu : experimentální poznatky z programu soutěže podnikatelských plánů

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 8, p. 2278-2307

Většina firem v rozvojových zemích mívá méně než 10 zaměstnanců, přičemž typická firma v těchto zemích má pouze jednoho zaměstnance. Přejít od samozaměstnávání k zaměstnání ve velké firmě je klíčovým aspektem procesu rozvoje. V Nigérii proběhla v roce 2011 soutěž podnikatelských plánů s názvem "The YouWiN!", které se v prvním roce fungování zúčastnilo téměř 24 tisíc zájemců o založení či rozšíření firmy. Vítězům byly rozděleny finanční prostředky v hodnotě 34 milionů amerických dolarů (průměrná výše grantu činila 50 tisíc amerických dolarů). Z následného pětiletého výzkumu bylo zjištěno, že získání příspěvku přineslo jednoznačně pozitivní výsledky - zvýšila se pravděpodobnost založení i rozšíření firmy, příjemci dále generovali větší zisky a více inovovali. - Poznámky.

Osiris J. Parcero

Optimal national policies towards multinationals when local regions can choose between firm-specific and non-firm-specific policies

Optimální přístup státu k nadnárodním podnikům za předpokladu, že regiony mohou volit mezi opatřeními specifickým pro určitou firmu a nespécifickými opatřeními

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 3, p. 292-316

Autor zkoumá různé typy výhod, které státy poskytují nadnárodním podnikům ve snaze podpořit jejich přesídlení do daného regionu. V modelu prezentovaném v článku mají 2 regiony možnost volby mezi pobídkami poskytovanými pouze určité firmě, nebo mezi pobídkami nespécifickými pro určitou firmu. Oba typy pobídek mají podobu daňových výhod. Autor zjišťuje, že navzdory snahám o omezení specifických pobídek jsou tyto pobídky pro regiony výhodnější (vedou ke zvýšení blahobytu). - Poznámky.

Václav Klepáč, David Hampel

Predicting financial distress of agriculture companies in EU

Předpovídání finančních obtíží zemědělských podniků v EU

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Sv. 63, (2017) č. 8, s. 347-355

Příspěvek se zabývá finančními riziky a předpovídáním finančních obtíží podniků spojených se zadlužeností nebo problémy s likviditou. Autoři charakterizují různé modely předpovídání finančních obtíží nebo bankrotu a testují přesnost předpovědí různých klasifikačních metod se zaměřením na metody rozhodovacího stromu (decision trees) na datech o moderních zemědělských podnicích ze zemí EU z období 2011-2013. Zkoumají, zda je možné předpovědět úpadek podniku s ročním až tříletým předstihem a s jistou přesností a získat tak porovnatelné výsledky jako u předpovědi pro nefinanční nebo výrobní podniky. Analyzují a porovnávají empirickou přesnost jednotlivých použitých predikčních modelů.

Lucie Josková

Ukončení dlouhodobých smluvních závazků obchodní společnosti v likvidaci

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 9, (2017) č. 9, s. 246-250

Zrušení obchodní společnosti a její vstup do likvidace nemá žádný dopad na stávající dluhy obchodní společnosti: závazky trvají i po vstupu obchodní společnosti do likvidace, nedochází ke změně subjektů závazkového vztahu ani k modifikaci jeho obsahu. Vstup obchodní společnosti do likvidace tak nemá vliv ani na trvání závazkového vztahu. Likvidace ovšem nemůže skončit, nejsou-li vztahy obchodní společnosti s věřiteli vypořádány. To vzbuzuje otázku, zda existence dlouhodobého smluvního vztahu, jehož stranou je likvidovaná obchodní společnost, může prodloužit trvání likvidace (a tím oddálit zánik obchodní společnosti) třeba až o několik let. Byť v centru pozornosti článku stojí obchodní společnost, lze níže uvedené závěry přiměřeně použít i pro další právnické osoby. - Poznámky.

Stefan Menzel

VW forciert Konzernumbau

Volkswagen tlačí na restrukturalizaci koncernu

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 196 (11.10.2017), S. 1, 4-5

Předseda představenstva automobilky Volkswagen M. Müller hodlá vytvořit z dosavadní sítě výrobců komponent jednu zvláštní divizi pro všech 12 značek sdružených v koncernu, která bude s 56 provozovny po celém světě (včetně ČR) a 80 tisíci zaměstnanci patřit k největším na světě. Důvodem tohoto kroku má být zamezení zdvojení výrobních procesů uvnitř koncernu a příprava na vývoj v oblasti elektromobility. Poskytování služeb i automobilkám stojícím mimo skupinu Volkswagen, transformace divize v samostatnou dceřinou společnost nebo dokonce její vstup na burzu ale podle článku zatím nejsou na pořadu dne. -- K výpovědi smluv mezi Volkswagenem a prodejci její kmenové značky viz článek na s. 5; k plánům koncernu na expanzi do Indie a Číny, v nichž důležitou roli má hrát i Škoda Auto viz HB č. 201/2017 (18.10.2017), s. 1 a 4-5.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Jana Andraščíková

Čeká Evropské orgány dohledu revize?

Pojistný obzor, Sv. 2017, č. 2, s. 21-24

Evropská komise vydala obsáhlou veřejnou konzultaci zaměřenou na analýzu činnosti a struktury Evropských orgánů dohledu (ESAs) s cílem identifikovat oblasti, ve kterých může dojít k posílení a vylepšení jejich účinnosti a výkonnosti. Konzultace též mapuje současný stav v reakci na nastalou potřebu přesunout Evropskou bankovní agenturu (EBA) z Velké Británie v souvislosti s brexitem. Autorka po shrnutí významu ESAs představuje konkrétní varianty návrhů a možnosti optimalizace činnosti Evropských orgánů dohledu a zaměřuje se především na Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA). Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Gabriela Pikorová

Dvoustranné smlouvy o sociálním zabezpečení

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 3, s. 35-39

Dvoustranné smlouvy o sociálním zabezpečení jsou nejstaršími nástroji určenými k ochraně práv migrujících pracovníků. Příspěvek podává stručnou souhrnnou informaci o obsahu a fungování těchto dvoustranných smluv, jejich základních rysech a principech. Osvětluje také principy určující stát, který bude z určitého příjmu vybírat pojistné, a výjimky z pravidla u tzv. vysílání zaměstnanců i vztah dvoustranných smluv k právu EU (nařízení č. 883/2004). Související tabulka představuje v současnosti platné smlouvy o sociálním zabezpečení spolu s jejich věcným a osobním rozsahem. - Poznámka.

Renáta Halásková, Pavel Bednář, Martina Halásková

Forms of providing and financing long-term care in OECD countries [elektronický zdroj]

Formy poskytování a financování dlouhodobé péče v zemích OECD

Národohospodářský obzor, Vol. 17 (2017), No. 2, p. 159-178

Dlouhodobá péče se v souvislosti se stárnutím populace stává prioritou, zároveň však v budoucnu dojde k poklesu výdajů na tuto péči. Autoři v článku analyzují formy poskytování a financování péče v zemích OECD. K výzkumu bylo využito hodnocení vybraných indikátorů dlouhodobé péče v letech 2008 a 2013. Mezi skupinami zkoumaných zemí se objevují společné i rozdílné znaky poskytování a financování péče: největší podíl příjemců dlouhodobé péče ve věkových kategoriích 65+ a 80+ v institucích byl pozorován v Austrálii, naopak nejnižší v Estonsku a ČR (u kategorie 65+ také v dalších zemích). Největší rozdíly ve financování byly zjištěny mezi Austrálií a Jižní Koreou (vysoký podíl výdajů na institucionální dlouhodobou péči) a severskými zeměmi (nízký podíl). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1515/revecp-2017-0008>

Petr Jedlička

Globální pojišťovnictví : bilance přírodních katastrof

Pojistný obzor, Sv. 2017, č. 2, s. 34-36

Jeden z největších světových zajišťovatelů Munich Re každoročně vydává statistický přehled následků globálních přírodních katastrof, který přináší informace o celkovém počtu významných událostí, celkovém počtu obětí, ekonomické škodě a především informace o celkové odhadované výši nákladů spojených s živelnými událostmi dopadajícími na sektor pojišťoven a zajišťoven. Příspěvek seznamuje se sledovanými celosvětovými parametry za r. 2016, porovnává vývoj s předchozími lety a představuje také odvozené charakteristiky týkající se živelních přírodních katastrof. Dále autor rozebírá situaci v ČR, kde informace o celkové výši a počtu pojištěných škod sbírá Česká asociace pojišťoven pravidelně od r. 2006, a zaměřuje se zejména na dopad povodní na celkové statistiky živelních událostí. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Igor Tomeš

Sociální spoření? Sociální pojištění? Sociální zabezpečení?

Národní pojištění, Sv. 48, (2017) č. 8-9, s. 5-10

Autor se věnuje problematice vývoje organizované sociální solidarity a charakterizuje tři technická řešení veřejného zásahu zaměřeného na ochranu a pomoc jedinci: šetření, pojištění a zabezpečení. Komentuje postupný vývoj systémů dobrovolného či povinného spoření v sociální oblasti, povinného sociálního pojištění a systémů sociálního zabezpečení, které dnes sociální ochraně dominují. Poté uvažuje nad posunem, který v souvislosti se změnami ekonomických, demografických a sociálních parametrů čeká veřejné systémy sociálního zabezpečení ve 21. století. - Poznámky.

The big squeeze : pensions

Velká tíseň : důchody

The Economist, Vol. 425, (2017) No. 9061, p. 65-67

I když jednotlivé státy USA navyšují rozpočty veřejných škol, většina peněz nejde na učební pomůcky a vybavení, ale na penze bývalých zaměstnanců. Problém se pravděpodobně bude zhoršovat, protože ratingová agentura Moody's odhaduje celkový deficit penzijních plánů veřejného sektoru na 4 bil. USD. Náklady na důchody rostou v důsledku vyšší dlouhověkosti, slabých investičních výnosů a nepřiměřených příspěvků v minulosti. Řada firem v soukromém sektoru proto už nenabízí svým

zaměstnancům penze s definovanými dávkami. Státy a místní vlády se snaží snížit náklady daňových poplatníků na penze, ale dosavadní změny měly na řešení problému jen malý dopad.

By Josephine Cumbo

The great British pension cash-in

Velké zpeněžení britských penzí

Financial Times, Vol. 2017, No. 39613 (26.10.2017), p. 7

V r. 2015 byla v Británii provedena radikální reforma, díky které se mohou lidé nad padesát pět let rozhodnout, jak naloží se svými penzijními úsporami - zda zůstanou u pravidelně vyplácených důchodů nebo vystoupí ze systému a přesunou své peníze do rizikovějších osobních penzí, kde mohou hotovost využít na splacení hypoték, koupí auta nebo je prostě jednorázově utratit. V článku se rozebírají rizika nového režimu.

Christoph Anders and Max Groneck

The optimal portfolio of PAYG benefits and funded pensions in Germany

Optimální portfolio dávek průběžného důchodového systému a státem podporovaného soukromého důchodového pojištění v Německu

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 3, p. 255-291

Autoři se v článku zabývají důchodovým pojištěním v Německu. Dva důchodové systémy - průběžný systém (PAYG) a státem podporované soukromé pojištění (Riesterův penzijní plán) - autoři zkoumají z pohledu optimalizace portfolia. Systém PAYG lze považovat za bezrizikové aktivum s nízkými výnosy, soukromé pojištění je naopak spojené s vyšším rizikem i výnosností. Oba systémy jsou zakomponovány do speciálního stochastického modelu, ve kterém dochází k fluktuacím hospodářského cyklu i míry návratnosti na kapitálových trzích. V modelu jsou dále zakomponovány "ojedinělé katastrofy" s cílem zjistit, jaký by byl dopad krachů na burze na soukromý systém. Optimální portfolio závisí na požadovaném riziku a výnosnosti, i v případě snahy minimalizovat celkové riziko je ale třeba alespoň do určité míry využít soukromé pojištění. Využívání soukromého pojištění je dále v Německu nutné i kvůli nepříznivé demografické situaci. - Poznámky.

Vít Holubec

Určení státu pojištění v koordinaci sociálního zabezpečení Evropské unie

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 3, s. 8-12

Unijní pravidla určování příslušnosti k sociálnímu pojištění jsou základním kamenem koordinace sociálního zabezpečení. Určení jediného státu pojištění na úrovni práva EU je důležitý předpoklad pro usnadnění volného pohybu pracovníků i služeb v rámci jednoho vnitřního trhu a z této perspektivy jej chápe a vykládá i SDEU. Jednotné určení státu pojištění upravují kolizní normy obsažené v hlavě II nařízení č. 883/2004. Autor upozorňuje, že výchozím kritériem určení státu pojištění pro výdělečně činné osoby je místo, kde vykonávají svou činnost, a poté podrobněji rozebírá institut vyslání dle koordinačního nařízení, který je nejčastější výjimkou z principu *lex loci laboris*. Věnuje se také souběžnému výkonu zaměstnání a samostatné výdělečné činnosti na území více států a administrativnímu postupu v případě souběhů. Představuje přenositelný dokument A1 (PD A1), který je osvědčením se závazným účinkem pro situaci ekonomické migrace mezi členskými státy EU. - Poznámka.

Zákon o distribuci pojištění

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 19, s. II (aktualita)

Informace o návrhu nového zákona o distribuci pojištění a zajištění. Návrh zdůrazňuje srozumitelnost a srovnatelnost informací o pojistných produktech (zejména pak o nákladech životního pojištění) a zvýšení nároků na profesionalitu osob působících v daném odvětví. Nad rámec cílů určených evropskou směrnicí o distribuci pojištění (2016/97/EU) se zabývá také dosažením jednotného přístupu k regulaci distribuce na finančním trhu v ČR jako celku. Upravuje činnost pojišťovacích zprostředkovatelů, samostatných zprostředkovatelů, vázaných zástupců a doplňkových pojišťovacích zprostředkovatelů. Umožňuje, aby zahraniční zprostředkovatel pojištění vykonával svou činnost na území ČR na základě evropského pasu. Podmínkou pro výkon činnosti všech zprostředkovatelů je zápis do veřejného registru vedeného ČNB. V rámci sankčních ustanovení pak vymezuje tři kategorie přestupků s odstupňovanými pokutami obvyklými na finančním trhu.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

By Gabriel Wildau and Tom Hancock

Building demand

Budování poptávky

Financial Times, Vol. 2017, No. 39608 (20.10.2017), p. 7

Čínská vláda podporuje stavebnictví tím, že tlačí na banky, aby poskytovaly více hypoték. Konjunktura ve stavebnictví zase napomáhá zrychlení hospodářského růstu. Po zahrnutí poptávky po vybavení domácností a po nábýtku vytváří sektor nemovitostí 20 % HDP. Ceny bydlení ve velkých čínských městech patří mezi nejvyšší na světě. Také průměrná záloha na nový dům je vyšší než ve většině zemí. Jsou vyjadřovány obavy, že vláda vytváří bublinu, která může způsobit dlouhodobé škody.

Karolína Sukupová

Ceny nemovitostí v EU rostou

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 9, s. 18

Stručný statistický pohled na aktuální vývoj cen nemovitostí v zemích Evropské unie. Česko zažívá nejrychlejší růst cen nemovitostí v EU (růstové tempo 12,7 %), zdražování se ale týká většiny členů, průměrný růst indexu cen nemovitostí v EU dosáhl 4,5 %. V nových členských státech nemovitosti zdražují rychleji než v jádru EU. Graf znázorňuje meziroční růst indexu cen nemovitostí v 1. čtvrtletí 2017 v jednotlivých zemích.

Luboš Votoček

Za bydlení platíme pořád více

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 9, s. 24-26

Statistický pohled na cenový vývoj nájemného v bytech v ČR do r. 2015, na dopady deregulace nájemného od r. 2013 na výši smluvního nájemného a na růst tržního nájemného v krajích ČR se zaměřením na Prahu. Dále ke kategorii imputovaného nájemného a k Evropskému srovnávacímu programu, pomocí něž dochází k porovnání cenové hladiny bydlení mezi zeměmi Evropské unie. Grafy dokumentují strukturu bytového fondu podle vlastnictví a vývoj průměrného měsíčního nájemného podle druhu vlastnictví v letech 1995, 2005 a 2015 a trend nabídkových cen nájmu v bytech v bytových domech v období 2011-2017. -- Viz také příspěvek na s. 23 o vývoji bytové výstavby v ČR a další příspěvek na s. 20-22.

Richard W. Fetter

Zvyšování nájemného z bytu

Národní pojištění, Sv. 48, (2017) č. 8-9, s. 14-16

Autor se zaměřuje na možné valorizační mechanismy u nájemného z bytu a vysvětluje, jak často a o kolik lze nájemné zvýšit. Představuje inflační doložku, pomocí níž dochází ke každoroční automatické valorizaci nájemného o inflaci, popřípadě o jinou částku. Dále rozebírá možnost zvýšení nájemného až do výše srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě, u které je pronajímatel omezen jak z pohledu časového, tak co do výše, do jaké lze zvýšení navrhnout. V případě nenalezení shody má pronajímatel tříměsíční lhůtu k tomu, aby se s návrhem na zvýšení nájemného obrátil na soud. Autor se dále zaměřuje na zjišťování srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě a na zvyšování nájmu v souvislosti se zlepšením užité hodnoty bytu. Problematiku ilustruje na příkladu.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Till Hoppe, Frank Specht

"Rolle rückwärts" für den Binnenmarkt : Entsenderichtlinie

"Čelem vzad" pro společný trh : směrnice o vysílání pracovníků

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 206 (25.10.2017), S. 10

Rada ministrů práce EU se shodla na reformě směrnice o vysílání pracovníků do jiných členských států. Pokud její návrh bude v této podobě nakonec i schválen, dojde k citelnému zpřísnění zásady "stejného platu za stejnou práci na tom samém místě", jež od svého zvolení prosazuje především francouzský prezident E. Macron. Vyslaným pracovníkům (vyjma dálkových dopravců) by tak nejpozději

po 18 měsících náležel plat, další benefity a pracovníprávní ochrana ve stejné výši a rozsahu jako jejich domácím kolegům. Do konce roku 2018 má také Evropská komise zřídit nový úřad, který bude dbát na dodržování směrnice a zprostředkovávat výměnu relevantních dat mezi členskými státy. A zatímco zaměstnavatelé doufají ve zmírnění předloženého návrhu, odbory prosazují jeho další zpřísnění, například narovnání výše odvodů na pojistném za vyslané pracovníky. -- K reformě směrnice a jejím možným dopadům na jednání o brexitu viz komentář v HB č. 210/2017 (1.11.2017), s. 48.

Michal Nulíček

Nové stanovisko WP29 ke zpracování osobních údajů zaměstnanců

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 9, s. 28-30

Pracovní skupina podle čl. 29 (WP29), sdružující zástupce národních dozоровých úřadů v oblasti ochrany osobních údajů, přijala 8. června 2017 nové výkladové stanovisko týkající se zpracování osobních údajů zaměstnanců. Autor nejprve představuje dřívější stanoviska zabývající se touto problematikou z r. 2001 a 2002 a následně se věnuje novému stanovisku č. 2/2017, které koriguje a upravuje vyvážení oprávněných zájmů zaměstnavatelů s cílem chránit své podnikání a přiměřeného očekávání ochrany soukromí ze strany zaměstnanců. Seznamuje s posouzením devíti situací, ve kterých dochází ke zpracování osobních údajů subjektů a které mohou představovat zvýšené riziko ochrany soukromí zaměstnanců či uchazečů o zaměstnání (např. screening, monitoring, videomonitoring, sledování vozidel, zveřejňování údajů aj.). -- Viz také příspěvek Česká "adaptace" GDPR na s. 31. -- Blíže k ochraně osobních údajů dětí podle GDPR viz s. 32-34.

Olga Bičáková

Novela zákona o zaměstnanosti

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 9, s. 48-52

Informace o novelizaci zákona o zaměstnanosti a dalších souvisejících zákonů provedené zákonem č. 206/2017 Sb. Autorka představuje a zdůvodňuje novinky v oblasti zprostředkování zaměstnání agenturami práce, jednotlivých diskriminačních důvodů v pracovníprávních vztazích, přestupků na úseku agenturního zaměstnávání, výkonu tzv. nekolidujícího zaměstnání a zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Následně rozebírá novou právní úpravu v oblasti poskytování příspěvku na společensky účelná pracovní místa, nový režim dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu i zavedení nových skutkových podstat přestupků v oblasti ochrany soukromí zaměstnance a souvisejících veřejnoprávních sankcí. -- Viz také příspěvek v čas. Práce a mzda č. 10/2017, s. 30-35. -- Více viz čas. Národní pojištění č. 8-9/2017, s. 36-38 a s. 39-41 o zaměstnávání osob se zdravotním postižením. -- Komentář ke změnám viz také čas. Práce, mzdy, odvody... č. 10/2017, s. 7-9 a 16-17.

Kamila Fialová

Part-time employment and business cycle in Central and Eastern Europe [elektronický zdroj]

Zaměstnávání na částečný úvazek a hospodářský cyklus v zemích střední a východní Evropy

Národohospodářský obzor, Vol. 17 (2017), No. 2, p. 179-203

Autorka zkoumá vývoj zaměstnávání na částečný úvazek v zemích střední a východní Evropy ve srovnání se zeměmi západní Evropy a ve vztahu k vývoji hospodářského cyklu. Na rozdíl od západní Evropy, kde je zaměstnávání na částečný úvazek poměrně časté (23,1 % v r. 2013), je podíl zaměstnanců na částečný úvazek ve východní Evropě poměrně nízký (6,9 % v r. 2013). Pro mnohé z těchto osob je navíc práce na zkrácený úvazek nedobrovolnou alternativou k práci na plný úvazek. Objevují se rozdíly i v demografickém složení osob pracujících na zkrácený úvazek (výrazně nižší podíl žen ve věku 25-49 let oproti západní Evropě). U zemí západní Evropy není vliv hospodářského cyklu na zaměstnávání na zkrácený úvazek signifikantní. Ve střední a východní Evropě roste zaměstnávání na částečný úvazek v době, kdy ekonomika operuje pod svým potenciálem. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1515/revecp-2017-0009>

Daida Hadzic

Směrnice o vysílání pracovníků

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 3, s. 28-32

Evropský pracovní trh je založen na principu *lex loci laboris*, podle kterého jsou rozhodující právní předpisy země, ve které je výdělečná činnost skutečně vykonávána. Příspěvek se zaměřuje na evropskou směrnici č. 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, jejímž cílem je ochrana práv vyslaných pracovníků s tím, že jim umožňuje zachování podmínek pracovního trhu domovské země a zároveň zajišťuje základní práva v zemi vyslání (např. minimální mzda, maximální pracovní doba, placená dovolená). Směrnice rozlišuje vyslané a přeshraniční pracovníky. Autorka dále zdůrazňuje problematiku sociálního dumpingu a její odraz ve schválení tzv. Prosazovací směrnice č. 2014/67/EU, jenž nemění hlavní principy směrnice o vysílání, ale přijímá opatření zajišťující její lepší implementaci. Následně představuje návrh revize samotné směrnice o vysílání v oblasti vyslání na 24 měsíců a nahrazení pracovníků, odměňování, požadavků na subdodavatele aj. -- Viz také článek na s. 24-28 o prosazování pravidel vysílání zaměstnanců v rámci poskytování služeb.

Olga Bičáková

Zvýšení minimální mzdy od 1. ledna 2018

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 10, s. 10-11

Od ledna 2018 se nařízením vlády č. 286/2017 Sb. zvyšuje úroveň základní sazby minimální mzdy včetně nejnižších úrovní zaručené mzdy. Autorka shrnuje cíle této novely a zdůrazňuje, že růst má přispět k pokrytí vyšších životních nákladů zaměstnanců z pracovních příjmů a posílit reálnou úroveň minimální mzdy. S ohledem na vývoj základních makroekonomických ukazatelů ČR je zvyšování minimální mzdy namísto (v ČR je minimální mzda na páté nejnižší úrovni ze zemí EU a nejnižší v porovnání se státy Visegrádské skupiny). Analyzuje také očekávané dopady zvýšení minimální mzdy na zaměstnavatele, nezaměstnanost, státní rozpočet, kupní sílu aj. -- Viz také příspěvek v DHK č. 19/2017, s. 38 o nařízení vlády č. 286/2017 Sb. -- O právních důsledcích zvýšení viz Práce, mzdy, odvody... č. 11/2017, s. 3-6 a čas. Účetnictví č. 11/2017, s. 40-42.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 65, (2017) č. 10

Významné změny v oblasti pracovnělékařských služeb - II. část: pracovnělékařské posudky po novele právní úpravy (s. 8-13); Nepřípustný souběh ve zdravotním pojištění (s. 18-19); Příjemci důchodu a zdravotní pojištění (s. 27-29); Aktuální změny právních předpisů v oblasti zaměstnanosti - I. část (s. 30-35); OECD: Daňové slevy na děti v Česku jsou vysoké (s. 46-47); Posouzení intenzity porušení "pracovní kázně" - judikát (s. 48-51).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 12, (2017) č. 10

Skončení a změny pracovního poměru ze zdravotních důvodů - změna zákona novelou č. 202/2017 Sb. (s. 3-6); Zvýšení minimální mzdy od 1. ledna 2018 (s. 10-11); Výkon práv k autorskému dílu vytvořenému zaměstnancem v pracovněprávním vztahu (1.) (s. 12-15); Dohoda o skončení pracovního poměru (s. 18-21); Nejvyšší intenzita porušení pracovních povinností - sankcionování výpovědi (s. 32-33); Průměrný výdělek v kostce (s. 34-38); Osvobozené příjmy a oznamovací povinnost (s. 39-42); Přechnodné ubytování zaměstnanců z hlediska daně z příjmů (s. 43-45); Zaměstnanec a srážková daň v roce 2017 a od roku 2018 (s. 46-49); Silniční daň u neziskových subjektů (s. 63-66); Zaměstnanci ve veřejných službách a správě - platové poměry (s. 71-73); Kyberšikana na pracovišti (s. 74-75).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 12, (2017) č. 11

Vyšší minimální mzda: právní důsledky (s. 3-6); Zaměstnávání cizinců: novela zákona (s. 7-11); Výkon práv k autorskému dílu vytvořenému zaměstnancem v pracovněprávním vztahu (2.) (s. 21-22); Vedení osobního spisu zaměstnance (s. 23-26); Inspekce práce: změny v zákoně (s. 29-32); Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (1.) (s. 33-35); Sleva na dani z příjmů u fyzické osoby -

změny v důsledku zákona č. 170/2017 Sb. (s. 40-43); Provozování mateřské školy zaměstnavatelem z hlediska daně z příjmů (s. 44); Plnění z fondu kulturních a sociálních potřeb z pohledu daně z příjmů (1.) (s. 61-64); Odpovědnost obce za pracovní úraz (s. 65-66); Účtování ve společenství vlastníků (s. 67-70).

Právo

Sebastian Mock

Die Leitlinien der Europäischen Kommission zur CSR-Berichterstattung

Pokyny Evropské komise ke tvorbě zpráv o společenské odpovědnosti podniků (CSR)

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 37, S. 2144-2147

Sdělení Evropské komise z 5.7.2017 obsahuje pokyny pro vykazování nefinančních informací, jak je v rámci EU v souvislosti s realizací konceptu společenské odpovědnosti firem (CSR) stanovuje směrnice č. 2014/95/EU. Autor článku se zabývá otázkou právní závaznosti pokynů Komise a jejich možným vlivem na tvorbu zpráv podniků o CSR. Obsah Sdělení je v příspěvku rovněž srovnáván s německou implementací zmíněné unijní směrnice. - Poznámky.

Marcel Krumm

Grundfragen des steuerlichen Datenverarbeitungsrechts

Základní otázky k legislativě o zpracování daňových dat

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 38, S. 2182-2195

Obecné nařízení EU o ochraně osobních údajů (GDPR) vstoupí v účinnost k 25.5.2018, v Německu ale již bylo implementováno do tamního daňového řádu. Autor analyzuje a hodnotí tuto implementaci z hlediska naplnění manévrovacího prostoru pro vlastní národní ustanovení, ústavnosti, výměny informací s finančními správami třetích zemí a práv dotčených daňových poplatníků na přístup k informacím u finančních úřadů. - Poznámky. -- Shrnutí článku viz s. M12.

Tomáš Grygar

K ústavní (ne)slučitelnosti nepravé retroaktivity v otázce promlčení přestupků v novém přestupkovém zákoně

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 19, s. 665-670

Příspěvek rozebírá hypotézu vztahující se k ústavní (ne)slučitelnosti přechodného ustanovení § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona č. 250/2016 Sb. o promlčení. Nejprve přináší teoretické vymezení institutu promlčení ve správním právu trestním a ujasnění, zda se jedná o institut hmotněprávní nebo procesněprávní. Dále se zabývá možnou přípustností nepravé retroaktivity ve světle čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR (zkoumané ustanovení pokládá za neslučitelné s principy právního státu) a také problematikou aplikovatelnosti čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod na přestupkové řízení. Autor uvádí, že zkoumané ustanovení o lhůtě promlčení přestupku pokládá svým obsahem za rozporné s ústavním řádem, zejména s čl. 40 odst. 6 Listiny. - Poznámky.

Kateřina Staňková, Michala Hengalová

Komplexní kodifikace správního práva trestního. Část 3., Dopady reformy správního trestání na veřejné zadávání

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 9, s. 54-56

Právní úprava přestupků v ČR doznává od 1.7.2017 výrazných změn. V této části autorky seznamují s poslední částí tzv. kodifikačního balíčku správního práva trestního, kterým je změnový zákon č. 183/2017 Sb. Ten novelizuje přibližně 250 právních předpisů postupujících celým spektrem veřejné správy. Podrobněji se věnují dopadům rekodifikace správního trestání na oblast veřejných zakázek (zákon č. 134/2016 Sb.). Charakterizují dílčí dopady změnového zákona na zadávání veřejných zakázek (zejména terminologické a změny § 270 ZZVZ) a poukazují na ty, které koncepčně mění dosavadní průběh posuzování spáchaných přestupků (např. formální pojetí odpovědnosti za spáchaní přestupku či v některých aspektech odlišná úprava promlčecí doby a jejího stavění). - Poznámky.

Marcela Fryštenská

Mediace a ekonomická analýza práva

Právník, Sv. 156, (2017) č. 9, s. 799-811

Článek představuje ekonomickou analýzu práva a využití ekonomické analýzy práva na problematice mediace v ČR. Autorka uvádí, že základním elementem ekonomické analýzy práva je jednotlivec a vliv právních norem na jeho chování, z toho vyvozená predikce jednání a interakce jednotlivců a dopad tohoto chování na společenský blahobyt. Seznamuje s pozitivní a normativní ekonomickou analýzou práva a jejich metodologií. Dále představuje výstupy z empirického výzkumu prováděného kvantitativní metodou, jehož smyslem bylo zjistit formou dotazníku efektivnost § 100 odst. 2 občanského soudního řádu, který dává předsedovi senátu prostor k nařízení návštěvy zapsaného mediátora v rozsahu tří hodin. - Poznámky.

Tomáš Hajdušek, Martin Kopecký, Jiří Nesrovnal

Náhrada požadovaná po státu : komparativní analýza

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2017, č. 3, s. 43-48

Náhradu škody vymáhanou na základě zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, je nutné uplatnit v rámci civilní větve soudnictví a předtím je ve velké většině případů nezbytné nejprve dosáhnout rozhodnutí v rámci správního soudnictví. Autoři seznamují s výsledky své komparativní analýzy o efektivnosti tohoto systému vymáhání náhrady škody. Předkládají zjištěné údaje o náhradě škody za nesprávné úřední jednání z pohledu vybraných ministerstev ČR za období 2014-2016. Uvádějí, že ve většině případů se ukázalo, že je nutné náhrady škody vymáhat soudně. V té souvislosti doporučují změny jak z hlediska posuzování žádostí ze strany státu, tak z hlediska následného soudního řízení.

Wolfram Reiß

Nationale Strafgesetze, Vorrang des Unionsrechts und der Grundsatz nulla poena sine lege

Národní trestní zákony, přednostní postavení unijního práva a zásada "žádný trest bez zákona"

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 18, S. 693-705

Článek upozorňuje na problematiku kolize národní a unijní legislativy, jíž se na podkladě dvou italských kauz Taricco a Scialdone bude zabývat Soudní dvůr EU. V obou případech se jedná o trestněprávní záležitosti spojené s poškozováním finančních zájmů EU v oblasti podvodů s DPH. Dosud však mezi italskými i unijními soudními institucemi není zcela vyjasněna otázka užití ustanovení v národním trestním i ústavním právu, která zmírňují právo unijní (např. ve věci odročení trestního stíhání). Autor článku svůj návrh řešení těchto případů spojuje s nutností zohlednit princip přiměřenosti, jenž je součástí jak Listiny základních práv Evropské unie, tak Evropské úmluvy o lidských právech, které také patří k primárnímu právu EU. - Poznámky.

František Púry

Některé souvislosti insolvenčního práva s trestní odpovědností a adhezním řízením

Trestněprávní revue, Sv. 16, (2017) č. 10, s. 221-229

Autor článku reaguje na některé možné dopady novely insolvenčního zákona provedené zákonem č. 64/2017 Sb. a novely zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim provedené zákonem č. 183/2016 Sb. do oblasti trestního práva, a to konkrétně ve vztahu k trestnímu postihu tzv. úpadkových trestných činů nebo k jiným souvisejícím otázkám, včetně těch procesních. Upozorňuje i na některé aktuální trestní judikáty Nejvyššího soudu týkající se této problematiky. - Poznámky.

Ján Matejka, Alžběta Krausová

Odpovědnost poskytovatelů hostingových služeb se zřetelem k povaze a druhu přenášeného obsahu

Právník, Sv. 156, (2017) č. 9, s. 751-769

Příspěvek přináší podrobnou interpretaci ustanovení zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti (ZSIS), upravujících tzv. globálně poskytované služby, tj. zejména služby ukládání obsahu informací poskytovaných uživatelem (hosting). Autoři se zabývají zejména odpovědností poskytovatelů zprostředkovatelských služeb v rámci informační společnosti (§ 3-6 ZSIS) a spory o postavení a významu odpovědnosti v rámci hostingových služeb ve vztahu k obecnému institutu odpovědnosti. Definují poskytovatele hostingových služeb, předpoklady vyloučení odpovědnosti

poskytovatele i obecné důvody vyloučení dohledu nad obsahem. Rozebírají také problematiku zpracování a uchování osobních údajů poskytovateli hostingu a vztah mezi zákonem č. 480/2004 Sb. a ochranou osobních údajů (101/2000 Sb. a GDPR). - Poznámky.

Martin Kopecký

Odpovědnost za škodu způsobenou profesní komorou při výkonu veřejné moci

Jurisprudence, Sv. 26, (2017) č. 4, s. 23-32

Rozbor problematiky odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem orgánů profesních komor. Autor seznamuje s vývojem právních úprav odpovědnosti za škody způsobené při výkonu veřejné moci od začátku 19. století do r. 1990 a s důsledky změn v organizaci veřejné správy v následujícím období (Listina základních práv a svobod, zákon o odpovědnosti č. 82/1998 Sb.). Dále rozebírá dřívější soudní rozhodnutí k odpovědnosti za škodu způsobenou profesními komorami a detailněji se zaměřuje na rozsudek NS č.j. 30 Cdo 1758/2015-690 z listopadu 2015 a jeho ústavní posouzení nálezem Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3638/15 z února 2017. Zmiňovaný náleží ÚS představuje výrazný posun v chápání povahy veřejné moci vykonávané orgány profesních komor jako subjektů neúzemní samosprávy, jelikož vyjádřil názor, že stát neodpovídá za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci činěné orgány profesních komor (jednalo se o kárné řízení proti advokátovi vedené ČAK). - Poznámky.

Richard Pomahač

Soudní dvůr EU: Internetové hazardní hry

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 9, (2017) č. 10, s. 293-295

Rozbor rozsudku Evropského soudního dvora ze dne 22.6.2017 ve věci C-49/16 - Unibet International Ltd. v. Nemzeti Adóés Vámhivatal Központi Hivatala, který se týká společnosti Unibet se sídlem na Maltě, jejíž činnost spočívá zejména v provozování internetových hazardních her. V návaznosti na kontroly provedené v létě 2014, jež se týkaly obsahu internetových stránek v maďarském jazyce, úřad daňové a celní správy konstatoval, že tyto stránky umožňují přístup k obsahu, který představuje hazardní hry, aniž má společnost Unibet v Maďarsku požadované povolení.

Klára Naušová

Zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 19, s. 25-26

Stručné seznámení s novým zákonem č. 262/2017 Sb., o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže a o změně zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, kterým se do českého právního řádu implementuje evropská směrnice č. 2014/104/EU o žalobách na náhradu škody. Autorka představuje nejdůležitější instituty, které tento zákon přináší: speciální úprava náhrady škody, speciální úprava promlčení, řízení o zpřístupnění důkazního prostředku, řízení o náhradě škody způsobené omezením hospodářské soutěže a přenesení navýšení ceny poškozeným na další osoby. - Poznámky.

Jana Drexlerová

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. (1.)

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 11, s. 33-35

Článek představuje nový zákon č. 250/2015 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který s účinností od 1.7.2017 zavádí jednotnou právní úpravu základů správněprávní odpovědnosti fyzických osob, právnických osob a podnikajících fyzických osob včetně právní úpravy řízení k uplatnění této odpovědnosti. Komplexně upravuje základy a podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy sankcí a pravidla pro jejich ukládání včetně řízení o přestupku. V této části se autorka zaměřuje na novou definici přestupku, charakterizuje odpovědnost fyzické osoby za přestupek a zavinění, odpovědnost právnické osoby za přestupek (s principem objektivní odpovědnosti) a odpovědnost podnikající fyzické osoby. Dále se věnuje úpravě zániku odpovědnosti za přestupek, promlčení a přerušení promlčecí doby.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 198 (13.10.2017)

Česko uspělo v solární arbitráži: v Ženevě skončil spor o 500 milionů korun kvůli zavedení solární daně. Arbitráže za další 3,5 miliardy korun se stále vedou - zahraniční investoři se přou o speciální daň na výnosy ze solárních elektráren (s. 14); Zvyšujeme sazby teď - rozhovor se členem bankovní rady ČNB V. Bendou (s. 12-13).

Statistika. Demografie. Sociologie

Michael Andreasch

G-20-Initiative zur Darstellung des sektoral gegliederten VGR-Konzepts : Inhalt und Umsetzung in Österreich [elektronický zdroj]**Iniciativa G20 na znázornění sektorově členěného konceptu národohospodářských účtů (VGR) : obsah a realizace v Rakousku**

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2017, Nr. 3, S. 34-45

V reakci na globální finanční krizi se členové iniciativy G20, kam patří i Evropská unie, dohodli na ztransparentnění svých národohospodářských statistik. Prioritním cílem v této oblasti má být pravidelné publikování dat o finančních a nefinančních národohospodářských účtech, jež mají jednotlivé participující země implementovat do roku 2021. Rakousko, ač přímo není členem G20, tento cíl plní již od r. 1996. Nyní je ale možné rakouské údaje v komparaci s již dostupnými daty z jiných zemí analyticky využít. Autor článku dochází k závěru, že v uplynulých 20 letech se výrazně zvýšila komplexnost finančních vztahů mezi jednotlivými sektory rakouského hospodářství i uvnitř jich samotných, přičemž zároveň vzrostl význam přeshraničních interakcí. Spojení dat sektorových národohospodářských účtů se statistikou platební bilance, jak je v Rakousku uskutečňované, se tak ukazuje jako zvláště užitečné. - Poznámky. Plný text dostupný z: https://www.oenb.at/dam/jcr:c8ce4f25-9a63-47fb-92fe-a560e14dc4dc/statistiken_q3_2017_screen_gesamt.pdf

Sabine Allafi, Sandra Jung, Veronika Spies

Globalisierung in der amtlichen Statistik**Globalizace v úřední statistice**

WISTA, Jg. 2017, Nr. 5, S. 130-148

Analýza statistických ukazatelů vývoje německého hospodářství a zahraničního obchodu, z nichž lze podle autorek vyčíst v čase rostoucí napojení Německa na globalizovanou světovou ekonomiku. Článek dochází k závěru, že příznivý vývoj zahraničněobchodní bilance a finančního účtu koreluje se zavedením eura, přičemž ani světová finanční krize z roku 2008 nijak nezvrátila stoupající význam exportu a finančních transakcí se zahraničím pro pozitivní saldo německých národních účtů. Nicméně stále komplexnější zahraničněobchodní vztahy a produkční řetězce se stávají také určitou výzvou pro hospodářskou statistiku. V druhé části příspěvku jsou proto popsány zatím nevyjasněné metodologické otázky i dosavadní výsledky debat v evropské komunitě statistických úřadů týkající se ošetření obchodních vztahů v globalizovaném světě. Zmíněn je také případ Irska, jehož růst HDP za rok 2015 byl vlivem formálního přesunu hospodářské činnosti nadnárodních korporací atypicky vyčíslen na více než 26 procent. - Poznámky.

Juha Itkonen

How can we measure the economy in the digital era? [elektronický zdroj]**Jak měřit ekonomiku v digitální éře?**

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 91 (2017), No. 3, p. 76-86

Autor v článku upozorňuje na riziko spojené s tím, že hrubý domácí produkt jako indikátor nezohledňuje dostatečně vliv digitalizace na ekonomiku. Vznikají nové produkty a služby, které jsou často zdarma (open source software). Některé dosavadní produkty jsou částečně nahrazovány jinými službami (např. pokles prodeje CD a rozmach tzv. streamingu hudby a filmů), mění se také chování spotřebitelů (pokles zájmu o služby cestovních kanceláří, častější cestování na vlastní pěst).

Zohlednění digitálních produktů a služeb není jednoduché také z důvodu rychlého vývoje v této oblasti, kdy spotřebitelský koš odráží reálnou situaci až s určitým zpožděním. Dosavadní systém národních účtů používaný k zachycování ekonomické aktivity je zatím stále platný, metody ekonomické statistiky je však nutné neustále vyvíjet. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/10/BOF_bulletin_3_2017.pdf

Tomáš Fiala, Jitka Langhamrová

Jak může zahraniční migrace ovlivnit vývoj počtu a věkové struktury obyvatelstva České republiky?

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 4, s. 476-500

Článek se zabývá otázkou, jak může zahraniční migrace ovlivnit budoucí vývoj počtu obyvatel ČR a jeho věkové struktury především z hlediska základních demoeconomických ukazatelů (počet a podíl osob v produktivním věku, podíl osob v poproduktivním věku, poměr počtu osob v poproduktivním a produktivním věku). Analýza je založena na výpočtu vlastní projekce obyvatelstva ČR komponentní metodou s migrací při jedné variantě vývoje úmrtnosti a různých variantách vývoje plodnosti a migrace do r. 2100. Jednou z uvažovaných variant vývoje migrace je tzv. náhradová migrace vedoucí k zachování počtu obyvatel na současné úrovni. V článku jsou rovněž stručně zmíněny možné přínosy i rizika migrace a zkušenosti se zahraniční migrací v některých evropských zemích. Ideální scénář do budoucna autoři spatřují ve vyvážené podpoře porodnosti a migrace.

Lara Wiengarten, Markus Zwick

Neue digitale Daten in der amtlichen Statistik

Nová digitální data v úřední statistice

WISTA, Jg. 2017, Nr. 5, S. 19-30

Příspěvek přibližuje význam velkoobjemových digitálních dat (big data) pro úřední statistiku. Nástup těchto dat spojených s komunikací na sociálních sítích, měřením pomocí sensorů, satelitů, ale i s interakcí mezi jednotlivými přístroji (v rámci tzv. internetu věcí) s sebou přináší značné výzvy pro statistické úřady co do možností a pravidel jejich sběru, vyhodnocování a integrace do jednotlivých částí úřední statistiky. Autoři stručně představují "cestovní mapu a akční plán 1.0" členských úřadů Evropského statistického systému z r. 2013 a stav implementace celého projektu ze strany jednotlivých unijních a národních institucí s důrazem na aktivity německého Spolkového statistického úřadu. - Poznámky.

Účetnictví

Jana Singerová

Potenciální rizika při implementaci ERP systému z pohledu účetnictví [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 2, s. 71-88

Autorka se zabývá podnikovými informačními systémy (ERP systémy) a riziky v průběhu jejich životního cyklu vyplývajícími pro oblast účetnictví. Rizika se objevují ve všech fázích životního cyklu systému, kterými jsou přijetí rozhodnutí o zavedení nového systému, výběr systému, jeho implementace a rozvoj. V průběhu implementace je sepisován tzv. klíčový koncept, což je dokument popisující nastavení nového systému. Dále je během implementace nutné zajistit návaznost účetních knih a soulad s legislativou a definovat uživatelské role. Nový systém je vhodné prověřit auditem. Mezi nejčastější chyby, ke kterým může dojít při migraci dat, patří např. vznik nesprávných dat, pozdní přenos dat, nepřenesení dat, jejich neaktuálnost či násobné přenesení, aj. Během implementace systému hrozí překročení finančního nebo časového plánu. V oblasti účetnictví je rizikem také nesplnění daňových povinností a s tím související sankce a pokuty. - Poznámka. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.497>

Karel Janda

Účtování ve společenství vlastníků

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 11, s. 67-70

Společenství vlastníků je účelově vzniklou právní osobou (neziskovou organizací), jejímž posláním je správa budovy rozdělené na bytové a nebytové jednotky. Článek seznamuje s právní úpravou společenství vlastníků podle občanského zákoníku a dalších zákonů. Poté se zaměřuje na zvláštnosti jeho účetnictví a upozorňuje, že při vedení účetnictví má společenství možnost

alternativního postupu, může vést účetnictví v plném rozsahu nebo účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Text je doplněn několika vzory postupu účtování.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 24, (2017) č. 7

Nová role auditora v korporačních insolvencích (s. 10-13); Vyhláška o platební neschopnosti podnikatele - č. 190/2017 Sb. (s. 14-19); Postavení auditora jako zpracovatele výkazů likvidity (s. 20-23); Přístup auditora k zakázce vyplývající z požadavku ustanovení § 105 insolvenčního zákona (s. 24-26); Daňové souvislosti přihlášení pohledávky do insolvenčního řízení (s. 27-30); Vychází novela insolvenčního zákona opravdu z německých zkušeností? (s. 31-33); Co přinese novela insolvenčního zákona v praxi?: rozhovor s Bohumilem Havlem, odborníkem na insolvenční právo (s. 33-34).

Auditor

Sv. 24, (2017) č. 8

Využití IFRS ve světě (s. 5-8); Připravujete se na nový standard IFRS 9, i když nejste finanční institucí? (s. 8-9); Dopad IFRS 15 na stavebnictví a trh nemovitostí (s. 10-11); IFRS 15 v průmyslové výrobě (s. 12-14); IFRS 16: Nájmy do rozvahy. A co víc? (s. 14-16); Jak probíhá IFRS "revoluce" ve velké telekomunikační společnosti: rozhovor s Pavlínou Krejčí, vedoucí účetní metodiky a reportingu v Deutsche Telekom v Česku a na Slovensku (s. 17-18). Smlouvy o provedení auditu na dobu neurčitou (s. 19-20); Podstata nad formou - vlk v rouše beránčím? (s. 21-23).

Účetnictví v praxi

Sv. 17, (2017) č. 10

Daňové řešení nájmu a finančního leasingu v návaznosti na zákon č. 170/2017 Sb. (s. 8-14); Jak změnit účetní období (s. 15-24); Osvobození od DPH u třístranného obchodu podle přiřazení přepravy (s. 25-28); Zaměstnanecské benefity z pohledu účetnictví v roce 2017 (s. 29-35).

Veřejná správa

Zuzana Kollárová

Ako štát oberá o peniaze vlastných zamestnancov : minimálna mzda

Trend, Sv. 27, (2017) č. 38, s. 51-53

Problematika odměňování ve veřejné správě Slovenské republiky. Příspěvek upozorňuje na skutečnost, že tarifní tabulky výrazně zaostávají za minimální mzdou, a tím je pro 144 tisíc zaměstnanců veřejného sektoru popřeno právo na minimální mzdu (jedná se zejména o oblast školství, zdravotnictví aj.). Dále představuje poslanecký návrh změn odměňování ve veřejné správě.

Milena Widomská

Co se povedlo Centrální harmonizační jednotce v roce 2017

Interní auditor, Sv. 21, (2017) č. 3, s. 40-41

Hlavním úkolem Centrální harmonizační jednotky Ministerstva financí je vypracovávat návrhy zákonů a prováděcích předpisů, metodické podpory a doporučení v nich obsažených, směrnice a pořádat workshopy v oblasti finanční kontroly, a tím účinně podporovat úsilí o vylepšení veřejné správy a veřejných subjektů na všech úrovních. Autorka shrnuje činnost Centrální harmonizační jednotky v r. 2017 a její plány na r. 2018.

by Dirk Kraan

Enhancing the finance function in line ministries

Posilování finančního řízení na ministerstvech odpovědných za určitou oblast programu

OECD journal on budgeting, Vol. 16 (2016), No. 2, p. 75-92

Autor se zabývá finančním řízením na nejvyšším stupni státní správy v zemích OECD. Konkrétně jde o finanční řízení na tzv. "line ministries", což jsou ministerstva odpovědná za určitou oblast programu (tzn. např. ministerstva zdravotnictví, zemědělství či školství). Na každém z těchto ministerstev

obvykle existuje určitý útvar odpovědný za správu financí na daném ministerstvu, rozsah činností se však liší. Podle "konvenčního modelu", který se objevuje např. ve Slovinsku, jsou útvary odpovědné pouze za správu financí. Podle tzv. "modelu finančního řízení", který funguje např. v Nizozemí a Velké Británii, provádějí útvary také rozpočtovou kontrolu, fiskální koordinaci a operativní kontrolu. Útvar pak funguje jako "malé ministerstvo financí" uvnitř příslušného ministerstva. Autor nejprve popisuje oba modely, přičemž v rámci výkladu také přibližuje rozpočtový proces ve třech zmíněných zemích, dále vysvětluje, proč druhý z modelů nabývá na důležitosti a jaké kroky jsou nezbytné při přechodu na tento model. - Poznámky.

Kristýna Tlustošová, Barbora Skalle

Praktické problémy aplikace nového zakázkového zákona

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 9, s. 60-63

Příspěvek se věnuje hlavním nejasnostem a problémům, se kterými se mohli setkat zadavatelé i dodavatelé v rámci nové právní úpravy zadávání veřejných zakázek. Autorky se zamýšlejí nad povinnou elektronickou komunikací pro veřejné zadavatele (zejména s ohledem na úkony doložení dokladů vybraným dodavatelem a originálu bankovní záruky); nad požadavkem na identifikaci skutečných majitelů a předložení dokladů, z nichž vyplývá vztah těchto osob k dodavateli; nad vyloučením účastníka zadávacího řízení, který má formu akciové společnosti a nemá akcie výlučně v zaknihované podobě, a nad povinností zveřejňování smluv v kontextu se zákonem o registru smluv (zvláště v případě rámcové dohody). Rozebírají také dosavadní zkušenosti s institutem vyloučení dodavatele na základě "špatných" zkušeností, vertikální spoluprací a ovládanou právnickou osobou, protokoly z průběhu zadávacího řízení i s náhradním plněním z vyhrazených veřejných zakázek. - Poznámky.

Karla Šlechtová ; rozhovor vedla Markéta Řeháková

Provoz NEN bude výhodný

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 9, s. 58-59

Rozhovor s ministryní pro místní rozvoj K. Šlechtovou o systému NEN (Národní elektronický nástroj), jehož prostřednictvím probíhá povinná elektronická komunikace pro vybrané zadavatele veřejných zakázek. NEN by měl postupně zajišťovat vyšší transparentnost a ulehčení přístupu v rámci elektronizace veřejných zakázek a poskytovat dodavatelům informace o všech veřejných zakázkách od všech zadavatelů na jednom místě. Ministryně se vyjadřuje k připravenosti a zabezpečení NEN, k nákladům na jeho provoz a shrnuje odlišnosti a výhody systému oproti elektronickým tržištím. -- Viz také rozhovor v čas. Veřejné zakázky v praxi č. 5 (září) 2017, s. 6-11. -- Více k NEN v HN č. 225/2017 (22.11.2017), s. 18.

Martin Štefko

Seniorita v odměňování : čas pro změnu

Právník, Sv. 156, (2017) č. 10, s. 858-869

Česká platná právní úprava odměňování ve veřejné správě je postavena mimo jiné na důsledné aplikaci principu seniority (platové zvýhodnění poskytované státnímu zaměstnanci nebo zaměstnanci působícímu ve veřejné správě z důvodu delší odborné praxe). Autor nejprve ujasňuje pojem plat, popisuje zásady odměňování platem dle obecného pracovního práva a věnuje se znovuzavedení seniority v r. 1992. Poukazuje na skutečnost, že seniorita jako způsob výpočtu odměny za práci má v naší stárnoucí pracovní populaci i svá velká negativa, a to jak individuální, tak celospolečenská. Dále se zabývá existencí legitimního cíle jako nutným předpokladem pro ospravedlnění principu seniority. Věnuje se také aktuálním změnám v platovém právu s cílem posílit produktivitu a efektivitu práce prostřednictvím zakotvení výjimek z principu seniority. - Poznámky.

Karel Marek, Helena Jačmanová

Zadávání veřejných zakázek, nová právní úprava v ČR a SR

Obchodní právo, Sv. 26, (2017) č. 7-8, s. 262-277

Článek se věnuje tematice zadávání veřejných zakázek v České a Slovenské republice podle nové právní úpravy (zákon č. 134/2016 Sb. a 135/2016 Sb. v ČR a zákon č. 343/2015 Z. z.). V závěru je připojena judikatura - rozsudky Evropského soudního dvora týkající se veřejných zakázek. - Poznámky.

Barbora Karo, Marek Stowasser

Zákaz plnění smlouvy na veřejnou zakázku v ZZVZ

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 5, (2017) č. 5 (září), s. 34-38

Nová právní úprava zadávání veřejných zakázek (zákon č. 134/2016 Sb.) s sebou přináší také změny a novinky v oblasti dozoru nad dodržováním pravidel stanovených tímto zákonem, který vykonává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. V článku je rozebrán institut zákazu plnění smlouvy na veřejnou zakázku, při jehož uložení úřadem se smlouva na plnění veřejné zakázky stává od počátku neplatnou. Autoři rozebírají zákonnou úpravu podání návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy, které je jediným obranným prostředkem dodavatele po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, a možnost správního uvážení ÚOHS zákaz neuložit. Dále představují povinnost navrhovatele složit kauci ve prospěch ÚOHS a otázky jejího vrácení.

Karel Janda

Zaměstnanci ve veřejných službách a správě : platové poměry

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 10, s. 71-73

K regulaci platových poměrů zaměstnanců ve veřejné správě a veřejných službách vydává vláda nařízení, která jsou obecně platnými právními předpisy. Článek nejprve seznamuje s poslední novelou č. 168/2017 Sb. nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě s účinností od 1.7.2017. Ta zmírňuje výrazné rozdíly v platových tarifech srovnatelných kategorií zaměstnanců prostřednictvím snížení počtu stupnic platových tarifů pro odměňování z celkových devíti na šest. Poté rozebírá problematiku platových tříd a platových stupňů, platového výměru, kvalifikačních předpokladů a zařazení prací do platových tříd dle katalogu prací ve veřejných službách a správě. Zaměřuje se i na podmínky pro zařazení do určitého platového stupně a na jednotlivé stupnice platových tarifů.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Egovernment : elektronizace veřejné správy

Sv. 2017, č. 3

Elektronická sbírka zákonů a GDPR - elektronická legislativa v ČR (s. 8-9); Dopady novely zákona o kyberbezpečnosti - aplikace v ISMS resortu MV - zákony č. 104/2017 Sb. a 205/2017 Sb. (s. 16-19); GDPR a elektronická identifikace (s. 24); Dopady nové legislativy na elektronické dokumenty a procesy e-governmentu - GDPR, eIDAS, 297/2016 Sb., 251/2017 Sb. (s. 26-28); GDPR - co se dá stihnout včas? (s. 30-32).

Veřejná správa

Sv. 28, (2017) č. 21

Stanislav Polčák: Zákon padající byrokracie se dostává do neuvěřitelných rozměrů (s. 2-5); Česká populace stárne, podpora rodin je proto pro stát i obce klíčová (s. 6-7); Průmysl upadá, Weissenfels přesto zažívá baby-boom (s. 8-10); Robby Risch: Neměli jsme prostor se bránit výstavbě (s. 11); Ministerstvo vnitra připravilo kurzy pro zastupitele (s. 12-13); Republika, naše vlast. Část 8. Tomáš Garrigue Masaryk (s. 15-18); V Benešově se uskutečnil celostátní seminář zástupců územní veřejné správy (s. 19); Obec jako vlastník nelesního pozemku: újma vzniklá pádem stromu (s. 20-21); Jak mají obce postupovat při kácení dřevin rostoucích mimo les? (s. 21-23); Rostislav Košťál: Aby lidé mohli ve městě zažívat klid, tady na radnici pro to musíme něco dělat - rozhovor se starostou Mikulova (s. 24-27).

Veřejná správa

Sv. 28, (2017) č. 22

Ochranou před následky sucha se musí zabývat i kraje (s. 2-4); Sucho a jeho dopady jsou zintenzivněny stavem české krajiny (s. 5-7); Voda a sucho v Česku - na co si máme dát pozor a jak máme chránit podzemní vody - rozhovor se Zdeňkem Venerou (s. 8-11); Metodika zavádění řízení kvality ve služebních úřadech: proč se jí nebát? (s. 15-18); Nové e-learningové programy pro veřejnou správu (s. 19); Naši zemi opouští voda, hledá se způsob, jak ji zadržet - rozhovor s Davidem Stránským (s. 20-21); Nakládání se srážkovou vodou z pohledu českých domácností (s. 22-23); Knihovna už dávno není jen místo, kde se půjčují knížky (s. 26-27); Po dobříšské knihovně se prohánějí hrdinové ze sci-fi románů (s. 28-29).

Veřejné finance. Rozpočet

by Ronnie Downes, Delphine Moretti and Trevor Shaw

Budgeting in Sweden

Rozpočtování ve Švédsku

OECD journal on budgeting, Vol. 16 (2016), No. 2, p. 9-74

Švédsko provedlo v 90. letech v důsledku krize reformu rozpočtového a fiskálního rámce. Reformy spočívaly v restrukturalizaci rozpočtového procesu (jeho rozdělení do dvou fází na "Jarní zákon o fiskální politice" - Spring Fiscal Policy Bill a "Rozpočtový zákon" - Budget Bill vydávaný vždy na podzim) a zavedení fiskálního pravidla, které ukládá vládě určovat a dodržovat určité procento přebytku rozpočtu. Dále byly také stanoveny střednědobé (třileté) rozpočtové stropy, došlo k ujasnění rolí institucí utvářejících fiskální politiku (fiskálních institucí) a rozdělení výdajů do 27 výdajových skupin. Autoři v článku posuzují rozpočtový proces ve Švédsku a uvádějí, že rozpočtový rámec je odolný a vzbuzuje důvěru mezi zainteresovanými stranami (stakeholders). Přesto je třeba některé věci změnit. Budoucí reformy by se měly zaměřit na určitou roztržičnost, která se projevuje v několika oblastech (např. vykazování fiskálních rizik, hodnocení, či investiční strategie). Oblasti, ve kterých je Švédsko průkopníkem (např. genderové rozpočtování), mohou být ještě více posíleny zavedením otevřených a participativních přístupů. - Poznámky.

Petr Pernica, Jan Sedláček

Další posílení postavení příjemců při krácení dotace

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 5, (2017) č. 5 (září), s. 56-60

Příspěvek dokumentuje postupné zpřehledňování práv a povinností poskytovatelů a příjemců dotací dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v souvislosti s průlomovými judikáty Nejvyššího správního soudu. Shrnuje praktické dopady judikatury NSS na otázku povahy opatření o nevyplacení dotace (dle § 14e odst. 1), náležitostí rozhodnutí o nevyplacení dotace, (dočasně) pozastavení výplaty dotace a konečného snížení dotace. Autoři uvádějí, že opatření o nevyplacení dotace musí splňovat náležitosti správního rozhodnutí, tj. musí obsahovat výrokovou část, odůvodnění a poučení. S ohledem na vyšší právní jistotu příjemců dotací jsou poskytovatelé dotací povinni uvádět i to, zda se jedná o dočasné pozastavení výplaty dotace, resp. o konečné snížení přiznané dotace.

Katarína Ragáčová

Prečo Sagan nie je made in Slovakia : financovanie športu

Trend, Sv. 27, (2017) č. 40, s. 10-13

Článek se zaměřuje na otázky podpory sportování u dětí na Slovensku a na nevyjasněné financování sportu z veřejných rozpočtů. Autorka zmiňuje osud poukazů na sportování, které dosud nebyly uvedeny do praxe kvůli neschválenému zákonu o fondu na podporu sportu. Efektivnější způsob přerozdělování financí na sportující mládež by mohla podnítit připravovaná analýza financování sportu, kterou připravuje Slovenský olympijský výbor. Graf ukazuje rozdělení peněz na sport z rezortu školství. -- Viz také rozhovor s ředitelem odboru informací a financování sportu na MŠ na s. 14-17.

Rong Li

Putting government spending shocks under the microscope : standard vector autoregression versus the narrative approach

Šoky vládních výdajů pod mikroskopem : standardní vektorová autoregrese versus narativní přístup

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 3, p. 237-254

Autor se zabývá účinky šoků vládních výdajů s využitím dvou metod - standardní vektorové autoregrese (VAR) a narativního přístupu. Obě metody vedou podle předchozí literatury ke zcela opačným výsledkům (různý vliv na spotřebu a reálné mzdy). Autor tyto rozdíly přisuzuje skladbě vládních výdajů a svoji teorii následně ověřuje empiricky na různých typech výdajů podle amerického zákona "The American Recovery and Reinvestment Act" (ARRA). - Poznámky.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Schäubles Bilanz

Schäubleho bilance

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 204 (23.10.2017), S. 10-11

Německý spolkový ministr financí W. Schäuble po osmi letech končí ve své funkci. Ve druhé a třetí vládě A. Merkelové se tak podílel na řešení krize eurozóny, mezinárodním boji proti daňovým únikům a v neposlední řadě i na konsolidaci německých veřejných financí, která v roce 2014 poprvé po 45 letech vedla k vyrovnanému spolkovému rozpočtu. Přes všechno uznání však autoři článku kriticky poznamenávají, že během Schäubleho působení jako správce státní kasy nedošlo k žádné daňové reformě, která by například u fyzických osob snížila jejich relativně vysoké zatížení na daních a odvodech.

by Fiachra Kennedy and John Howlin

Spending reviews in Ireland - learning from experience

Přezkoumávání výdajů v Irsku - poučení ze zkušeností

OECD journal on budgeting, Vol. 16 (2016), No. 2, p. 93-108

Autoři se v článku zabývají procesem přezkoumávání veřejných výdajů v Irsku. Účelem přezkoumávání výdajů je snaha nalézt rezervu v existujícím objemu výdajů. Stav irské ekonomiky se sice v posledních letech zlepšil, mírné zvyšování výdajů je tedy v souladu s udržitelnou fiskální politikou, zároveň ale roste poptávka po veřejných službách (také vlivem nepříznivé demografické situace). Díky přezkoumávání výdajů má tak vláda informaci o tom, kde lze nalézt prostor pro další výdaje vyplývající z nových prioritních opatření. - Poznámky.

Julio Escolano, Anna Shabunina and Jaejoon Woo

The puzzle of persistently negative interest-rate-growth differentials : financial repression or income catch-up?

Tajemství trvale negativního úrokově-růstového diferenciálu : finanční represe nebo příjmové vyrovnávání?

Fiscal studies, Vol. 38, (2017) No. 2, p. 179-217

Úrokově-růstový diferenciál (IRGD) vyjadřuje rozdíl mezi úrokovou mírou na vládní cenné papíry a tempem hospodářského růstu a je klíčovým parametrem udržitelnosti státního dluhu. Tento fakt je založen na dynamice dluhu - čím vyšší je úrokový diferenciál, tím je zapotřebí větší fiskální úsilí na snížení poměru státního dluhu k HDP případně k jeho stabilizaci. Ekonomická teorie říká, že tento diferenciál nemůže být negativní po dlouhou dobu. Autoři zkoumají vývoj úrokově-růstového diferenciálu u velkého panelu rozvinutých a rozvíjejících se ekonomik za období 1999-2008. Zjišťují, že velký záporný IRGD v rozvíjejících se a rozvojových ekonomikách je zejména kvůli reálným úrokovým mírám, které jsou v důsledku finanční represe nižší než tržní rovnováha, zatímco příjmové vyrovnávání hraje méně důležitou úlohu. Dovozejí, že IRGD v těchto ekonomikách narůstá v závislosti na rozvoji finančního trhu a globální finanční integraci, a to dokonce dříve, než se HDP na hlavu přiblíží na úroveň rozvinutých ekonomik. - Poznámky.

Bundesministerium der Finanzen

Wirkungsorientierung im Bundeshaushalt - mehr als Spending Reviews [elektronický zdroj]

Orientace na účinnost spolkového rozpočtu - více než zprávy o výdajích

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 9, S. 34-40

I přes momentálně příznivou situaci německých veřejných rozpočtů se tamní ministerstvo financí stále zabývá otázkou posílení účinnosti spolkových rozpočtových výdajů. Důvodem vyššího zaměření se na výdajové cíle bylo především negativní hodnocení OECD v r. 2011, jež německému rozpočtovému systému přisoudilo mezi členy této organizace poslední místo. Článek představuje opatření, která od r. 2012 ministerstvo učinilo. Ať už se jedná o finanční plánování na bázi "top-down" (tj. vyšší kompetence ministerstva financí při koncipování rozpočtu a současně vyšší autonomie ostatních ministerstev ve stanovování výdajových priorit v rámci schválených výdajových plánů), tvorbu resortních i meziresortních výdajových zpráv (Spending Reviews) či povinné uvádění cílů a priorit jednotlivých politik v resortních rozpočtových plánech. Plný text dostupný z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/09/Downloads/monatsbericht-2017-09-deutsch.pdf?__blob=publicationFile&v=5

Zdravotnictví

Pavína Hejduková, Lucie Kureková

Healthcare systems and performance evaluation : comparison of performance indicators in V4 countries using models of composite indicators

Zdravotnické systémy a hodnocení výkonnosti : porovnání indikátorů výkonnosti v zemích V4 s využitím kompozitních ukazatelů

E+M *Ekonomie a Management = Economics and Management*, Vol. 20, (2017) No. 3, p. 133-146

Analýza přináší porovnání a hodnocení výkonnosti systémů zdravotnictví v ČR, SR, Polsku a Maďarsku prostřednictvím vybraných ukazatelů a zjišťuje stav zdravotnictví v ČR v porovnání s dalšími státy V4. Autorky nejprve shrnují teoretický pohled na zdravotnické systémy a měření jejich výkonnosti a specifikují jejich základní aspekty ve zkoumaných zemích. Dále představují cíle, metodologii a data své studie. K vytvoření kompozitních ukazatelů používají data z OECD Health policy studies za období 2005-2014. Seznamují s vytvořeným modelem kompozitních ukazatelů a diskutují zjištěné výsledky. Uvádějí, že zdravotnictví České republiky dosahuje nejlepších zjištěných výsledků v porovnání s dalšími státy Visegrádské skupiny.

Helena Chodounská

Platy zdravotníků stoupají

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 9, s. 34-35

Statistický pohled na dynamiku vývoje mezd a platů lékařů a zdravotních sester v ČR v období 2012-2016. Analýza se zaměřuje na odlišnosti ve vývoji odměňování formou platů (zaměstnanci státních a příspěvkových organizací) nebo formou mzdy. Upozorňuje, že rozdíl mezi mediánem mezd a mediánem platů lékařů se neustále zvyšuje a že vzrůstá také rozdíl mezi mediánovými výdělky lékařů a lékařek. U všeobecných sester a porodních asistentek docházelo k nárůstu mediánu mezd a platů ve všech věkových skupinách. Nejvíce si vydělávají v hlavním městě Praze a Plzeňském kraji, kde medián jejich mezd a platů dosahuje bezmála 32 tisíc korun.

Životní prostředí

Norbert Häring

Kondome gegen den Klimawandel? : Emissionen

Kondomy proti změně klimatu? : emise skleníkových plynů

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 194 (9.10.2017), S. 13

Podle ekonomů G. Caseyho a O. Galora z americké Brown University nestojí rostoucí bohatství společnosti a ochrana životního prostředí v protikladu. Důležitou proměnnou jak pro zmírnění klimatických změn, tak i pro vyšší životní úroveň je podle nich populační růst. Na základě dat z let 1950 až 2010 Casey a Galor tvrdí, že redukce obyvatelstva té které země o jedno procento sníží uhlíkové emise daleko účinněji než jednaprocentní snížení HDP na hlavu. S tímto názorem jsou ale oba výzkumníci spíše osamoceni. Řada ekonomů, přírodovědců a statistiků naopak poukazuje na stále nízký podíl rozvojových zemí s vysokou porodností na tvorbě emisí skleníkových plynů, který by se ani v budoucnu neměl výrazně zvyšovat, jakož i na stoupající celosvětovou spotřebu surovin, jež se nevyhýbá ani populačně spíše stagnujícím vyspělým státům. Konflikt mezi naplňováním materiálních potřeb co nejširší světové populace a dosažením ekologicky šetrného udržitelného rozvoje proto zřejmě nebude jen tak vyřešen.

Ostatní

Ozan Demircan

Gebremster Traum von der Freiheit : Flüchtlingspakt

Zbržděný sen o svobodě : uprchlický pakt

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 207 (26.10.2017), S. 20-21

V březnu 2016 podepsala Evropská unie s Tureckem smlouvu, podle níž Turecko za vyšší ochranu své hranice s EU a zpětné přijímání migrantů, tuto hranici nelegálně překračujících, dostane 3 miliardy eur na konkrétní humanitární projekty. Z těchto peněz bylo do Turecka zatím převedeno pouze 838 milionů eur.

V životě uprchlíků v Turecku nicméně došlo k určitému zlepšení. Kromě toho, že již smějí legálně pracovat, mají při vystavení zvláštní platební karty KizilayKart - vlajkové lodi evropské pomoci - nárok na 28 eur měsíčně pro každou osobu v domácnosti, přičemž existuje i systém příplatků, pokud se školou povinné děti pravidelně účastní vyučování. Zejména v okrajových částech Turecka však vládní nespokojenost místních úřadů s pomalou distribucí evropských peněz a i pro řadu uprchlíků je stále obtížné nalézt v zemi svou životní perspektivu.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 41

Stát by měl firmám ukázat i svou lepší tvář: jak pomoci podnikání dle programu politických stran (s. 32-37); Katalánsko: toreador, kterému pouštějí žilou: Barcelona se už nechce dělit o svoji vyspělou ekonomiku, ta však kvůli tomu ztrácí hlavní tahouny (s. 42-43); Evropu sužuje katalánská nákaza: separatismus se přesunul do západní Evropy a ohrožuje pětici nejsilnějších zemí unie - separatistická území (s. 44-45); Konopný byznys: miliardy z daní i lákavá investice - zdanění marihuany v USA (s. 46-47); Válka světů: firmy i stát si zvykají na virtuální měny: na bitcoinový byznys slyší e-shopy i finanční úřad. Banky ale kvůli němu ruší klientům účty - obchod s kryptoměnami (s. 52-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 42

Strany kašlou na reformy - téma čísla (s. 14-24) a Jak zvýšit nízké mzdy - konec levné práce, jak reformovat důchody, jak zlepšit školy, jak platit za naše zdraví, jak podpořit rodiny a pomoci podnikání dle programu vybraných politických stran (s. 26-37); Stát podporuje chudé regiony pouhým "přebalováním" dotací: v pohraničí se ptou, zda to vláda opravdu myslí s podporou chudých krajů vážně - program Restart (s. 50-51); Bezpečnější on-line platby zpomalí nakupování na internetu - dvoufázové ověřování plateb na síti (s. 54-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 43

Kam za novou domovinou - téma čísla přibližuje 12 zemí, kde se dobře žije (s. 14-23); Naděje biopaliv plave ve vodě: biopaliva vyprodukovaná na zemědělské půdě stojí příliš energie. Alternativou jsou řasy (s. 40-41); Tuzemské firmy se vrací do českých rukou: na českém trhu i ve střední Evropě je patrný rostoucí akviziční apetit fondů soukromého kapitálu (s. 44-45); Platební morálka českých firem patří k nejhorším v Evropě: konkurence nutí firmy prodlužovat splatnost faktur (s. 52-54).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 44

Vary bez ruských milionů: bohatí Rusové se stahují z Karlových Varů. Zbavují se bytů. Může za to slabý rubl - téma čísla (s. 12-21); Města, která přežila smrt byznysu: řada měst byla v minulosti závislá na jediném zaměstnavateli. Jak si poradila s jeho krachem? (s. 38-41); Leninova revoluce nabrala druhý dech: bolševici ovlivnili i podobu Západu - od znárodnění po kulturní marxismus (s. 42-44); Finančák na lovu daňových úniků. Známe jeho figle: důvod ke kontrole může dát úředníkům firemní web i svědectví sousedů (s. 52-54).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2017, č. 42

O maňáskovém divadle ve státní kase a další pohádce: smutná pravda o zázračném vyléčení veřejných financí Babišem a kterak vláda zatápěla podnikatelům (s. 12-16); Bez Babiše! Sestavili jsme nejpravděpodobnější scénáře budoucí vlády. Nový kabinet jen těžko vznikne bez hnutí ANO, ale velmi pravděpodobně bez Babiše (s. 28-29); Bohemia Bitter: po více než čtvrtstoletí budování demokratického státu mnozí Češi zjišťují, že na tu stavbu nejenže nejsou pyšní, ale že by ji nejraději zbourali - úvaha M. Zámečnicka (s. 46-48); Český fiskál aneb přetahování o body: česká vláda plní své fiskální cíle, vyrovnala rozpočet a snížila veřejný dluh, aniž by zajistila dlouhodobou stabilitu veřejných financí (s. 52-53).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2017, č. 43**

Hysterie jménem hotovost: je rozumné zrušit papírové peníze? V Česku by zatím stálo za pokus stáhnout z oběhu bankovku v hodnotě pěti tisíc (s. 12-15) a související článek na s. 44-45; Prokletí bankovek - rozhovor s Kennethem Rogoffem o využívání hotovosti k daňovým únikům a kriminalitě (s. 16-20); Velká říjnová revoluce: energetika se během deseti let změní k nepoznání: Zelené energii fandí koncerny i většina veřejnosti (s. 22-25); Za úroky rovnější: v Česku jsou úvěry pro spotřebitele nejlevnější za posledních třináct let. A budou dál zlevňovat (s. 30); Dráha ze zlata - vysokorychlostní železnice v ČR (s. 32-33); Je to prosté, MUDr. Watsone - úhradová vyhláška (s. 46).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2017, č. 44**

Manažerův průvodce po benefitech: zaměstnanecké výhody (s. 26-30); Banky dál přitvrzují u hypoték: po sedmi letech růstu začaly nyní prodeje novostaveb klesat (s. 32-33); Česko na dálkový ovladač: překvapivě brzy bychom mohli přestat navštěvovat úřady a začít vyřizovat agendu elektronicky (s. 34-36); Ve druhé lize budeme jenom platit: Česko bude po roce 2020 dostávat z EU výrazně méně. Teď se hraje o to, o kolik budou dotace nižší - rozpočet EU (s. 40); Ty peníze chci zpátky: co dělat, když napíšete špatně číslo účtu, kód banky, nebo dokonce pošlete platbu na cizí účet (s. II-IV příl. Osobní finance).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2017, č. 45**

Znova česká: naše největší televize zřejmě změní majitele. Na transakci za více než 50 miliard se skládají nejbohatší Češi (s. 12-17); Pobočka na prodej: bankovní molochy v Česku se úporně snaží přeměnit na moderní finanční instituce. Zbavují se nemovitostí za stamiliony korun a stěhují pobočky (s. 30-31); Zelený revizionismus: EU začíná přehodnocovat smysluplnost biopaliv a spalování biomasy (s. 34-35); Než odnesou punč - rozhovor s životopiscem Alana Greenspana (s. 36-38); Malí a bohatí to mají těžké: Evropa byla vždy politickou laboratoří a v nejbližší době nás zřejmě čeká nová várka teritoriálních změn - pohled politického geografa (s. 42-44).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 196 (11.10.2017)**

Starší lékaři kvůli EET skončí, varují praktici a chtějí stávkou. Podle ministerstva k tomu nemají důvod (s. 3); Klienti bank mají dostávat změny smluv do e-mailu. Poslanci ale udělali ve směrnici EU zmatek - projednávání zákona o platebním styku a směrnice PSD II (s. 7); Čas dražších potravin (s. 14); Vývoj systému na zadávání veřejných zakázek pokračuje: ministerstvo trvá na tom, že při výběru dodavatele nepochybilo - komplikace s Národním elektronickým nástrojem (NEN) (s. 18); Zákazníky zavalí žádosti o souhlas se zpracováním údajů - dopad pravidel zpracování osobních dat dle GDPR (s. 19).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 202 (19.10.2017)**

Hypotéky ztrácí dynamiku - pohled na objem hypoték a výši úrokové sazby od ledna do září 2017 a na ceny bytů v ČR (s. 2); Prémie za vyšší výběr daní. Finanční správa přiznala, že je vyplácí - cílové odměny v oblasti převodních cen (s. 5); Státní firma nemusí být veřejný zadavatel, řekl v přelomovém verdiktu krajský soud (s. 13).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 205 (24.10.2017)**

Rychlejší víza pro Vietnamce: ministerstvo financí přichází s nápadem, jak zrychlit příchod pracovníků z Vietnamu. Firmy by to uvítaly - chybí jim přes 200 tisíc lidí - cizinci a nezaměstnanost v Česku (s. 12); Nabídka realitních fondů kulhá za vývojem trhu: investice do nemovitostí v Česku táhnou. Zájem o realitní fondy roste (s. 17); Nemovitostní fondy v Česku (s. 19); Trh s nemovitostmi dokážou zkrotit jen vyšší úrokové sazby - rozhovor s M. Robinsonem, analytikem Collier (s. 20); Británie čeká, jak dopadne brexit - export do VB (samost. příl. Český exportér, s. 4-7) a Dovozy do Velké Británie se budou muset vyrovnat s odlišnou regulací (samost. příl. Český exportér, s. 8-10); Brexit: přehled dosavadního průběhu vyjednávání (samost. příl. Český exportér, s. 11).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 210 (31.10.2017)**

Poradci chtějí změny u zajišťovacích příkazů - KDP navrhuje změnu ve vydávání zajišťovacích příkazů, měly by být používány jen jako mimořádný nástroj a příprava nové metodiky MF (s. 5); Superúřad by mohl regulovat i Airbnb nebo Uber - plány na zřízení Národního regulačního úřadu v ČR (s. 13); Barel ropy je po dlouhé době opět dražší než 60 dolarů - jednání o prodloužení dohody o omezení těžby zvedají ceny ropy (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 215 (7.11.2017)**

Kapři se mohou prodávat bez EET. Výjimka se týká i postižených - dočasná úleva i pro nevidomé a hluchoslepé podnikatele (s. 4); Daňový ráj bohatých přináší světu peklo - komentář k Paradise Papers (s. 8); Drsné reformy ropné velmoci - Saúdská Arábie (s. 12) a komentář na s. 8; Banky začínají zdražovat hypotéky (s. 14).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 15, (2017) č. 9**

Postup k odstranění pochybností v daňovém řádu (s. 3-6); Změna v zákoně o zaměstnanosti a zdravotní pojištění: dohoda o provedení práce jako překážka evidence na úřadě práce (s. 7); Právní postavení pobočného spolku (s. 8-12); Souhlas se zpracováním osobních údajů podle nové právní úpravy (GDPR) (s. 13-15); Výpovědní doba a zdravotní pojištění (s. 16-19).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....72

Daně.....	72
Ekonomické vědy. Ekonomie	73
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	73
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	73
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	74
Právo.....	74
Účetnictví	75
Veřejná správa.....	75
Veřejné finance. Rozpočet	75
Ostatní	76

Daně

28904

Zdeněk Kuneš, Zdeněk Vondrák

Abeceda DPH 2017

Olomouc : ANAG, 2017, 365 stran : ilustrace

Výklad jednotlivých situací v podnikatelském životě plátce, včetně odkazů na ustanovení zákona o DPH, případně daňového řádu nebo občanského zákoníku. Popsány jsou základní pojmy pro účely zákona o DPH, předmět daně, zahájení podnikatelské činnosti, pravidla pro uplatnění nároku na odpočet daně, pravidla pro vystavování daňových dokladů, stanovení základu daně, oprava základu a sazby daně, dodání zboží, poskytnutí služby, obchodování mezi členskými státy, dovoz a vývoz zboží, zvláštní režimy, správa DPH, kontrolní hlášení a evidence tržeb a DPH. Jednotlivé řešené oblasti jsou doplněny praktickými příklady. - 4. aktualizované vydání - Pokračování podnázvu: praktický průvodce pro začínající plátce DPH, průvodce komplexními registračními povinnostmi, provedení všemi základními oblastmi DPH, tuzemská plnění, zahraniční plnění, zvláštní režimy, rozšíření přenesení daňové povinnosti, sazby daně, kontrolní hlášení, EET. - ISBN: 978-80-7554-087-4 (kroužková vazba)

28849

OECD

OECD transfer pricing guidelines for multinational enterprises and tax administrations : July 2017 **Směrnice OECD o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy : červenec 2017**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, 2017, 607 s. : tabulky

Shrnutí a přepracování předchozích zpráv Výboru pro fiskální záležitosti OECD týkajících se převodních cen a další daňové problematiky s ohledem na nadnárodní podniky (zejména Převodní ceny a nadnárodní podniky z roku 1979) s aktualizacemi k červenci 2017. "Arm's length principle" (princip ocenění dle tržních podmínek); tradiční transakční i další metody; řešení a vyhýbání se sporům; dokumentace; zvláštní opatření u nehmotného vlastnictví a pro služby uvnitř skupiny; cost contribution arrangements (CCAs) - ujednání o rozvržení nákladů. Vydání 2017 zahrnuje revize, které odrážejí zprávy a doporučení BEPS z roku 2015 (Actions 8-10 a 13 týkající se převodních cen). - 2017 ed. - Poznámky -- Přílohy -- Slovníček. - ISBN: 978-92-64-26273-7 (brož.)

28847

OECD

Taxing wages 2017

Zdanění mezd v roce 2017

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, 2017, 580 stran : tabulky, grafy

Každoroční publikace přináší srovnávací analýzu statistických dat o daních placených z mezd a daňového zatížení zaměstnanců ve všech 35 členských zemích OECD. Zpráva pokrývá daň z příjmu fyzických osob, příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnanci i jejich zaměstnavateli, daň ze mzdy a peněžité dávky, které pobírají rodiny s dětmi. Výsledky zahrnují daňové břemeno pro rodinu s jednou a dvěma výdělečně činnými osobami a mzdové náklady zaměstnavatelů. Poskytují kvantitativní mezinárodní srovnání úrovně zdanění práce a celkové daňové a dávkové situace jednotlivců a rodin. Mezinárodní srovnání daňového zatížení v roce 2015 a 2016, trendy daňového zatížení v letech 2000-2016. V části sdružující údaje za jednotlivé země je popsán daňově-dávkový systém každé země a prostřednictvím osmi typů domácností je ilustrována mzdová úroveň a jejich daňové zatížení. Speciálním tématem vydání je zdanění a kvalifikace. - 2017 ed. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-92-64-27076-3 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

28850

Karl Polanyi ; foreword by Joseph E. Stiglitz, introduction by Fred Block

The great transformation : the political and economic origins of our time**Velká transformace : politické a ekonomické počátky naší doby**

Boston : Beacon Press, 2001, xli, 317 s.

Polanyiho analýza fungování trhu a především jeho důsledků pro podobu a strukturu společnosti dodnes slouží jako významný zdroj, na který se odvolává množství autorů ve společenských vědách od ekonomie přes sociologii až po mezinárodní vztahy. Centrem jeho zájmu je především proměna společenského řádu od konce osmnáctého do první poloviny dvacátého století, jak byla iniciována dramatickou proměnou ekonomických vztahů uvnitř jednotlivých společností i ve světovém měřítku. Polanyi se nicméně neomezuje jen na otázky ekonomického vývoje a jeho společenských dopadů, nýbrž inspirativně zkoumá např. i historické kořeny těchto procesů či jejich možné dopady pro globální dění. - Poznámky. - ISBN: 978-0-8070-5643-1 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28909

David Klimeš

Jak probudit Česko : recept na úspěšnou republiku

Brno : BizBooks, 2017, 152 stran : ilustrace

Zásadní problémy, které by měli politici v novém volebním období řešit a které jsou klíčové pro budoucnost celé společnosti. Autor vysvětluje, že původní program společnosti, který stál na počátku obnovené demokracie v roce 1989, se do velké míry vyčerpal. Společnost přestává být soudržná, rozpadají se stabilní politická uspořádání a krachuje sociálně-ekonomický konsenzus. Autor tedy navrhuje k diskusi sociálně-ekonomické reformy, konkrétně se vyslovuje k nutnosti daňové, důchodové a zdravotní reformy. Dále navrhuje oživení občanské společnosti a princip dobrovolnictví. Vyjadřuje se k daňové asignaci i nové komunikační platformě se státem apod. - ISBN: 978-80-265-0645-4 (brožováno)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

28905

Bohumil Poláček

Právo mezinárodního obchodu

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 336 stran

Vysokoškolská učebnice zahrnuje kapitoly: Pojem, předmět a prameny práva mezinárodního obchodu; Způsoby úpravy a sjednocování práva mezinárodního obchodu; Subjekty mezinárodního obchodu; Mezinárodní obchodní organizace; Podnikání zahraničních osob; Regulace mezinárodního obchodního styku; Státní podpora exportu; Finanční transakce v mezinárodním obchodním styku; Právní úprava mezinárodních obchodních závazkových poměrů; Transnacionální právo mezinárodních obchodních transakcí; Mezinárodní koupě a dodávky zboží; Mezinárodní stavebnictví; Mezinárodní přeprava; Rozhodování sporů v mezinárodním obchodním styku; Mezinárodní insolvenční řízení. Učebnice nabízí zjednodušený výklad při zachování podstaty dané problematiky a její právní stav je k 1.7.2017. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-770-7 (vázaná)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

28903

Ivan Macháček

Zaměstnanecké benefity a daně

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 241 stran : tabulky

Publikace rozebírá různé druhy poskytovaných zaměstnaneckých benefitů, jak z hlediska pracovněprávních předpisů, tak z hlediska daňových řešení těchto benefitů na straně zaměstnance i zaměstnavatele. Jednotlivé kapitoly vysvětlují tyto otázky: poskytování stravování zaměstnancům, poskytování příspěvku na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a soukromé životní pojištění zaměstnance, odborný rozvoj zaměstnance, bezplatné poskytnutí manažerského vozidla k soukromým účelům, daňová řešení bezúplatných příjmů (darů), příspěvky na kulturu, sport a rekreaci, zápůjčky poskytnuté zaměstnancům, doprava zaměstnanců, poskytnutí přechodného ubytování, poskytování občerstvení a nápojů na pracovišti, slevy z ceny při prodeji zaměstnanci, provoz firemního předškolního zařízení, opční akciové programy a zaměstnanecké akcie, poskytování vyšších cestovních náhrad v podnikatelské sféře. Následují příklady praktického použití daňového řádu. Právní stav publikace je k 1.7.2017. - 4. vydání - ISBN: 978-80-7552-514-7 (brožováno)

Právo

28906

Jarmila Pokorná, Eva Večerková, Tereza Levická, Jana Dudová

Ochrana spotřebitele proti nekalým obchodním praktikám podnikatelů

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 300 stran

Výklad se soustřeďuje na právní úpravu nekalé soutěže v občanském zákoníku a úpravu nekalých obchodních praktik podle zákona o ochraně spotřebitele. V úvodních kapitolách jsou vymezeny a vysvětleny základní pojmy, subjekty a právní pozice podnikatele i spotřebitele. Následuje výklad postavení podnikatele a spotřebitele v občanskoprávních vztazích a ochrany spotřebitele před nekalou soutěží a proti nekalým obchodním praktikám včetně analýz judikatury vyšších soudů. Závěrečná část se věnuje nekalým obchodním praktikám a vybrané správněprávní ochraně spotřebitele. Publikace vychází z právního stavu k 1.12.2016. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-625-0 (brožováno)

28922

Pavlína Kroupová, Jan Strakoš

Vzory pro projednávání přestupků podle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Praha : Institut pro veřejnou správu Praha, 2017, 118 stran : ilustrace

Zásadní vzory písemností vyhotovovaných správním orgánem v souvislosti s projednáváním přestupků, zejména proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku, ale i v dalších oblastech přestupkového práva. Vzory odpovídají právnímu stavu platnému ke dni 1.7.2017. - 2. rozšířené vydání - ISBN: 978-80-86976-43-3 (brožováno)

28910

Helena Kučerová, Eva Horzinková

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou

Praha : Leges, 2017, 860 stran

Komentované znění zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zák. č. 250/2016 Sb.) přináší právní úpravu základů správněprávní odpovědnosti fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob spolu s právní úpravou specifického řízení k uplatnění správněprávní odpovědnosti. Zákon o některých přestupcích (zák. č. 251/2016 Sb.) obsahuje skutkové podstaty přestupků, které nejsou upraveny ve zvláštních zákonech. Komentář podrobně vysvětluje nové instituty, upozorňuje na nejasnosti nové právní úpravy a nabízí řešení problematických otázek. Je doplněn výčtem nahrazovaných ustanovení předchozího zákona o přestupcích, důvodovou zprávou a judikaturou. - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-211-0 (vázáno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

28701/1209

Ochrana osobních údajů. GDPR : redakční uzávěrka 28.8.2017

28701/1212

Svobodný přístup k informacím, informatika, eGovernment : redakční uzávěrka 4.9.2017

28701/1211

Školství : změny školského zákona k 1.9.2017 : redakční uzávěrka 4.9.2017

Účetnictví

28907

Zita Drábková

Kreativní účetnictví a účetní podvody : Řízení rizika účetních chyb a podvodů

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 151 stran : ilustrace

Analýza možností a způsobů zneužívání účetnictví ve formě kreativního účetnictví, a to v podmínkách českých účetních předpisů a mezinárodních standardů. Jednotlivé části publikace se zabývají metodickými zásadami vedení účetnictví, způsoby omezení vypovídací schopnosti finančních výkazů, praktikami a technikami kreativního účetnictví a důvody jeho využití, etikou v kreativním účetnictví, účetními podvody a vyhodnocením rizika účetního podvodu. Autorka navrhuje náhled na stanovení hranic mezi kreativním účetnictvím v rámci zákonných předpisů a nelegálními účetními podvody. V publikaci je zároveň prezentován jeden z možných přístupů k identifikování rizika metod kreativního účetnictví (model CFEBT). Na základě výsledků prezentovaných případových studií je autorkou navržen trojúhelník rizika účetních chyb a podvodů, který má formu anti-fraud systému. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-791-2 (brožováno)

Veřejná správa

28908

Vladimír Novotný, Karel Klíma, Kristína Králiková, Ladislav Dudor

Veřejná správa v zemích Visegrádské čtyřky : (Česká republika, Maďarsko, Polská republika, Slovenská republika)

Praha : Leges, 2017, 189 stran

Popis základních institutů organizace veřejné správy v zemích Visegrádské čtyřky včetně otázek státní služby. Jsou popsány hlavní znaky veřejné správy vybraných zemí, struktura orgánů veřejné moci a systémy uspořádání místní správy a samosprávy. - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-215-8 (brožováno)

Veřejné finance. Rozpočet

28848

Organisation for Economic Co-operation and Development

OECD sovereign borrowing outlook : 2017

Výhled vývoje státního dluhu zemí OECD : v roce 2017

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, ©2017, 148 stran : tabulky, grafy, rámečky

Zpráva přináší aktuální informace o trendech a vývoji v oblasti úvěrových potřeb státu a míry zadlužení z pohledu řízení veřejného dluhu. Zprostředkuje pohled na trhy státních cenných papírů a na potíže a komplikace, kterým na nich čelí státy s ohledem na vnímání rizika a nálady na trhu. Poskytuje údaje a informace o úvěrové potřebě zemí OECD a v seskupeních zemí (zejména eurozóně) a o strategiích financování (tj. rozhodnutí o tom, jak bude úvěrová potřeba financována za použití různých nástrojů a distribučních kanálů). Věnuje se také efektům finanční nákazy způsobené dluhovou krizí eurozóny, jejím kanálům a vlivu na úvěrové operace v eurozóně. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-92-64-27125-8 (brožováno)

Ostatní

28925

Jiří Friedl, Tomasz Jurek, Miloš Řezník, Martin Wihoda

Dějiny Polska

Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2017, 690 stran : ilustrace

Chronologický vývoj polských dějin. Základní problémy a souvislosti historického vývoje jednotlivých období jsou popsány v kapitolách: Polsko v době knížecí; Pozdně středověké království; Raně novověká Rzeczpospolita; Zrod moderní polské společnosti; Polsko ve 20. století; Dějiny současného Polska. Závěrečná kapitola mapuje vývoj vztahů mezi Čechy a Poláky. - Vydání první - Chronologický přehled. - ISBN: 978-80-7422-306-8 (vázáno)

28901

Jakub Slavík

Smart city v praxi : jak pomocí moderních technologií vytvářet město příjemné k životu a přátelské k podnikání

Praha : Profí Press s.r.o., 2017, 144 stran : barevné ilustrace

Ekonomický a manažerský koncept řízení smart city, základní principy a organizační strategie pro vytváření konceptu. Produkt, zákaznické vztahy a trh ve veřejných službách. Projekt a projektový tým, získávání informací a dat a nástroje strategické analýzy. Obsah a struktura strategického dokumentu pro smart city. Dotační zdroje, bankovní nástroje a alternativní metody pro projekty smart city. Vrcholové ukazatele smart city, hodnocení projektů (cost-benefit analýza). Příklady moderních technologií z oblasti energetiky a služeb, mobility a informatiky (obnovitelné zdroje, elektromobily, alternativní pohony pro MHD, veřejné osvětlení, vodíková elektronika, ICT aj.). - 1. vydání - Terminologický slovník. - ISBN: 978-80-86726-80-9 (brožováno)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcf.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcf.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcf.cz/oknihovne.php>

financial management, firm, start papers, unes - účetnictví neziskového sektoru, ekonomický časopis, (resur-economics) Právo pro podnikání a zaměstnání
International VAT monitor Finanz-Rundschau Der Betrieb Bulletin for international taxation Bankovníctví The Economist Finansy Soudní rozhledy
Daňová a hospodářská kartotéka Monatsbericht des BMF Hospodářské noviny Poradce veřejné správy Daně a právo v praxi EKO Politická ekonomie T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik Clo-douane European taxation Euro The Financial regulator Ekonomická revue Prague economic pap
/irtschaftsWoche Umsatzsteuer-Rundschau Daňový expert Kapital Praktický poradce v daňových otázkách Deutsche Bundesbank - Monatsbericht Obce
Právní rozhledy Wirtschaft und Statistik Voprosy ekonomiki Geldpolitik & Wirtschaft Ekonom Financial Times Právník CEE Quarterly Pojistné rozpr
Jččetnictví Auszüge aus Presseartikeln Národní pojištění Bundesgesetzblatt Statistiken - Daten & Analysen Ekonomické rozhledy Handelsblatt Biatec
iscal studies The International economy Acta Oeconomica Pragensia Finance a úvěr FinanzArchiv Conjoncture Finanční, daňový a účetní bulletin Ot
Finanz-Rundschau Právní rádce Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále Journal of financial crime Finanzmarktstabilitätsbericht Journal of money